Poštnina plačana v gotovini.
Leto XV., štev. 166
Ljubljana, nedelja 22. julija 1934
Cena 2.— Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri pošt. ček. zavodih: Ljubljana št. 11.842, Praga číslo 78.180, Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.— Za inozemstvo Din 40.—.
Uredništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon 3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440. Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1. Telefon št. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Dvajsetletnica usodnega ultimata

Jutri poteče dvajset let od usodnega dne, ko je beograjski poslanik avstro-ogrske monarhije baron Giesl izročil kr. srbski vladi ultimat, čigar posledica je bila najstrahotnejša vojna v zgodovini človeštva — svetovna vojna.

Sarajevski atentat je sicer vznemiril vso politično Evropo, vendar ni nihče videl v njem vzroka za kakršnokoli vojno, zlasti še ne za vojno takega obsega, kakor je z vulkansko silo izbruhnila komaj mesec dni pozneje. Evropski državniki in diplomatje so bili večidel na počitnicah. V mednarodni politiki je kmalu po atentatu v Sarajevu zavladala tišina. Strahotna tišina se nam zdi danes — toda kdo je tedaj slutil, da je to mir pred viharjem? Tudi tedanji srbski politiki in generali so bili na dopustu, samo najbolj poučeni voditelji okrog Nikole Pašića so slutili, da se pripravljajo usodni dogodki.

Zakaj na Dunaju, v ministrskih prostorih zunanjega ministrstva na Ballplatzu, niso imeli počitnic. Da bi vrgli mednarodni javnosti pesek v oči in preslepili tudi domače prebivalstvo, so skušali dati položaju normalen videz. Cesar je bil na letovišču v Ischlu, ministrski predsednik se je prav tako odpočival. Vojni minister in načelnik gneralnega štaba sta tudi nastopila redni dopust. Šele pozneje se je izvedelo, da je imel maršal Hötzendorf tajni sestanek z načelnikom nemškega generalnega štaba grofom Moltkejem. In šele danes, ko je bila objavljena iz ruskih in drugih tajnih arhivov vsa zaupna korespondenca, ko so pred nami spomini vodilnih državnikov in politikov, ko je literatura o juliju leta štirinajstega napolnila celo knjižnico, si lahko ustvarimo sliko tistih usodnih dni pred dvajsetimi leti.

Na Dunaju so bili takoj po sarajevskem atentatu trdno odločeni, da napovedo Srbiji vojno. Že dolgo so čakali ugodne prilike. Od l. 1903. dalje, ko se je Srbija otresla dunajskega varuštva, so na Ballplatzu videli v njej največjo oviro avstro-ogrske hegemonije na Balkanu. Tri leta pozneje je Dunaj na carinsko unijo Srbije in Bolgarije odgovoril s sovražno zaporo avstro-ogrske meje proti Srbiji. Nastala je tako zvana carinska vojna. Srbija je popustila. Dve leti pozneje je Dunaj vnovič in še silneje udaril in užalil Srbijo: proglasil je aneksijo Bosne in Hercegovine in srbska vlada je bila morala izjaviti, da se ni dotaknil njenih interesov: samo tako je rešila Srbijo in svet pred vojno. Balkanska vojna l. 1912 je bila habsburškim državnikom trn v peti. Hoteli so za vsako ceno preprečiti dohod Srbije na Jadransko morje in so delno že mobilizirali vojaštvo. Še ni bil pravi trenutek. Njihove spletke so krive, da so Bolgari napadli zaveznike Srbe. In ko je po srbski zmagi prišlo do bukareškega miru, so bili na Dunaju ogorčeni do skrajnosti. O vsem tem govore dokumenti. Listine, ki so jih prej skrivali, so po zlomu monarhije postale dostopne. **Ves bes poražencev ni mogel prikriti zgodovinske resnice: Avtsro-Ogrska je hotela vojno s Srbijo in jo je od l. 1903 smotrno pripravljala.**

Že l. 1908 so z Dunaja uprizorili tako zvani Friedjungov proces v Zagrebu, da bi pristašem srbsko-hrvaškega sporazuma dokazali veleizdajstvo. Po aneksiji je zavrelo med bosenskimi Srbi. Hrvate so bili morali krotiti madžaronski komisarji. Atentati mladih nacionalistov so pričali o pravem razpoloženju pritiskanega prebivalstva. V Srbiji so se pač zavedali, da mora prej ali slej priti do zedinjenja Jugoslovanov, vendar ni nihče mislil na skorajšnjo vojno z Avstro-Ogrsko. **Srbija je ostala l. 1908, v času aneksijske krize, mednarodno osamljena, kako bi torej mogla že šest let pozneje izzivati vojno proti neprimerno močnejši habsburški monarhiji?! Srbski državniki niso bili blazni politiki!**

In vendar so po sarajevskem atentatu dvignili na Dunaju obtožbo zoper srbsko vlado, češ, da je sokriva atentata in smrti avstro-ogrskega prestolonaslednika in njegove soproge. Ta spletka je imela očiten namen, izzvati vojni konflikt. Dva fevdalna grofa, Berchtold in Tisza, Nemec in Madžar, sta skovala peklenski načrt, ki je upropastil milijone ljudi na številnih bojiščih in na srečo pokopal tudi trhlo cesarstvo. Nemška vlada, ki je prejšnja leta brzdala habsburški pohlep po Srbiji, je v juliju leta štirinajstega podprla nevarno spletko habsburških ministrov. Vojna je dozorela. A niti na Dunaju in niti v Berlinu se niso niti v sanjah zavedali, kakšen obseg utegne zavzeti. Imperialistični cesarji in grofi so bili prav tako brez fantazije, kakor so bili brez vesti. Na Dunaju so si zamišljali ponižanje in kaznovanje Srbije kot majhen vojni pohod, ki bo ustrahoval ves slovanski jug in ustvaril »zveste državljane« in Dunaju pokorne sosede.

Tako je prišlo do usodnega ultimata, ki ga je dne 23. julija 1914 izročil srbski vladi avstro-ogrski poslanik. Ultimat zahteva nemogoče. Srbija naj bi dovolila avstro-ogrski komisiji, da bi preiskovala v Srbiji zvezo nekaterih oseb s sarajevskim atentatom, obenem naj bi imela ta komisija pravico, odpustiti iz srbske državne službe uradnike, ki bi jih spoznala za kompromitirane. Rok za odgovor je bil kratek: dva dni.

Položaj je bil jasen. **Sodni svetnik von Wieser, ki ga je dunajska vlada po atentatu v Sarajevu poslala v Bosno, da preišče zadevo, je v svojem poročilu izrečno poudaril, da nič ne kaže o kakršnikoli zvezi srbske vlade z atentatom. Na Dunaju so bili zaprepaščeni. A le za hip. Nadaljevali so svojo lažnivo kampanjo in naposled strnili nesramno kleveto v usodni ultimat, ki je bil takšen, da ga ne bi mogla sprejeti nobena nezavisna država. Srbija se je večkrat ponižala, a tako daleč se ni mogla.**

Danes vemo, da sta Berchtold in Tisza imela v rezervi še druge povode za vojno, če bi bila Srbija vendarle ustregla ultimatu. Vemo, da se je avstro-ogrski poslanik pripravljal za odhod iz Beograda, še preden je bil izročil ultimat. **Zakaj, tudi na Dunaju so mislili tako, kakor je cesar Viljem zapisal na nekem, po l. 1918 objavljenem državnem aktu iz julija leta štirinajstega: Sedaj ali nikoli!**

Dovolj je zgodovine. Vsi vemo, kakšne so bile posledice in kaj se je zgodilo na svetu. Habsburške monarhije ni več že šestnajst let. Fevdalna grofa Berchtold in Tisza sta mrtva, osemnajst let je že mrtev njun sokrivec, cesar Franc Jožef, ki je hinavsko zatrjeval, da ni hotel vojne. **Iz razvalin Avstro-Ogrske so vstale narodnostne države, nekdanja Srbija se je z jugoslovanskimi deli Avstro-Ogrske zedinila v svobodno narodno državo, v našo drago domovino Jugoslavijo. Nihče bi ne bil mogel hujše maščevati ultimata z dne 23. julija 1914, kakor ga je maščevala zgodovinska usoda.**

In naj iz temnih zakotij Evrope zopet lezejo na dan sokrivci julija leta štirinajstega, naj se zopet zbira stara reakcija: mi stojimo čvrsto, in bolj kakor kdaj prej zaupamo svoji svobodi in svoji pravici!

Spletke okrog vzhodnega pakta

Da se maščuje nad Francijo za neuspeh pakta štirih, pripravlja Mussolini razne klavzule, ki naj bi oslabile pomen predlaganega vzhodnega pakta — Nemčija za dvostranske nenapadalne pogodbe

Pariz, 21. julija. kn. Vzhodni pakt je danes mednarodno-politična zadeva, za katero so stopila vsa druga evropska vprašanja v ozadje. Državniki in diplomati se mrzlično posvetujejo, evropski politični tisk za druge sodobne probleme skoro nima prostora v svojih kolonah, vmes pa se pletejo internacionalne spletke, obnavljajo stare zveze in navezujejo nove. Intenzivno vsestransko delovanje je opaziti zlasti v krogih, ki jim francosko-ruska koncepcija kvari račune.

Razdeljene vloge nemškega tiska

Značilno pa je, da ideja mirovnih paktov ni naletela nikjer na direktno odklonitev. **Niti Nemčija, katero je šteti med glavne nasprotnice Barthoujevega načrta, do sedaj ni odrekla, pač pa je predlagala namesto pristanka na vzhodni pakt sklenitev dvostranskih nenapadalnih pogodb, sličnih pogodbi med Nemčijo in Poljsko.** Vodilno nemško časopisje seveda tekmuje v kritiki nameravane mirovne organizacije in ne štedi z vsestranskimi pomisleki. Kdor čita nemške liste, mora nehote dobiti vtis o igri z razdeljenimi vlogami, ki gre za istim negativnim ciljem, ne upa si pa izreči usodnega »ne«. Vodilni organ »Völkischer Beobachter« celo naravnost govori o sodelovanju Nemčije, ki pa mora sloneti na enakopravnosti, češ, da je ravnopravnost tudi v intenciiah britske vlade.

Organ bivšega centruma »Germania« poudarja, **da ima Mussolini dovolj vzroka za vprašanje, ali ni vzhodni pakt samo maska za francosko-rusko vojaško zvezo in past za Nemčijo, kateri naj se dokaže pomanjkanje miroljubnosti in ji potem še z večjim poudarkom odreče ravnopravnost.** »Frankfurter Zeitung« skrbijo dosedanji francoski zavezniki, češ, da bo s pritegnitvijo Rusije njih pozicija ponižana v vlogo podrejenih trabantov. Drugod se zopet razpravlja **o nezadovoljnosti Japonske, češ, da se z novim paktom samo krije Rusiji hrbet, da bo imela bolj svobodne roke na Daljnem vzhodu. O Poljski sploh zatrjuje nemški tisk, da se ne more spuščati v garancijo baltiških mej, dokler se Litva ni definitivno odrekla Vilnu, ravnotako kakor pripoveduje o Japonski, da pred priznanjem mandžurske države ne more priznati za Rusijo nobenih garancij. Skratka, od vseh strani se osvetljuje nevarnost in nevdržnost situacije, ki bi nastala po uresničenju vzhodnega pakta, samo Nemčija ne bi rada sama izrekla odločilne besede in bi rajši videla, da drugi gredo zanjo po kostanj v ogenj.**

Nemčija dobro ve, zakaj je previdna. Že enkrat si je poslabšala stališče, ko je z odklonitvijo ruskega predloga na sklenitev garancijske pogodbe za Baltik vzbudila dvome o svoji miroljubnosti, ki jo neutrudljivo zagotavlja. Če bi a limine zavrnila pakt o vzajemni pomoči, ki določa za vse pogodnike enake pravice in enake dolžnosti, bi morala splošna nezaupljivost napram njej še vzrasti in izolacijski obroč, ki se po njeni lastni krivdi sklepa okrog nje, bi postal še vidnejši in občutnejši.

Kaj hoče Nemčija

Na drugi strani pa Nemčija še ni povsem izgubila upanja, da svoj končni pristanek drago proda. **Pred očmi so ji koncesije v vprašanju oborožitve in za ceno take enakopravnosti bi nemara riskirala celo politično vezanost mirovnega pakta. Bil bi to zanjo zunanjepolitičen uspeh, ki bi odtehtal doprinešeno žrtev in ki bi bil za Nemčijo v sedanji situaciji velike vrednosti.** Zato se tudi z nemške strani skušo sugerirati angleški javnosti, da le-ta sama smatra nemško enakopravnost za predpogoj pakta. To pa je poskus, ki v Angliji ni našel mnogo razumevanja in ki mu je odkrita izjava Barthoujeva v Bayonnu nemara že naredila konec.

Mussolini pripravlja Franciji revanžo

Pa ne samo nemška kampanja, tudi druge publicistične spletke so vredne pozornosti. Pristanek Italije na francoski predlog je marsikoga po pravici presenetil. Ženevska predigra pogajanj za vzhodni Locarno ni utrjevala mnenja, da v Rimu prijazno gledajo na francosko iniciativo. Tudi italijanski tisk je šele v zadnjem trenutku obrnil plašč po novem vetru. **Politični krogi se vprašujejo, kaj se skriva za nepričakovano spreobrnitvijo duceja in so zelo opazili afront, ki ga je objavil v »Popolo d' Italia« G. Polverelli, bivši proračunski referent italijanskega zunanjega ministrstva, torej eden vidnejših režimskih zaupnikov. Članek je izšel baš v času, ko je Mussolini pristal na projekt vzhodnega pakta in govori o »planetarnem sistemu paktov«, ki si ga hoče ustvariti Francija, da bi mogla brez odgovornosti in ovir priti k direktnim aliancam in vojaškim blokom. Polverelli podčrtava nemožnost nemškega sodelovanja brez oboroževalne ravnopravnosti in v nesmiselnosti njegovega povratka v Ženevo, ter napol prikrito očita Franciji, da ne misli na razorožitev, tudi če doseže vse garancijske pakte.**

Ker je »Popolo d' Italia« eden vodilnih političnih organov in je splošno znano, da pod fašistično vlado ne sme iziti nobena politična izijava brez predhodne avtorizacije vodstva, se smatra Polverellijev izpad kot prva poteza v igri, ki naj novi pakt, ako ga ne more preprečiti, vsaj paralizira s klavzulami, ki bi ga razvrednotile. V ženevskih krogih se v resnici že mnogo govori o pogojih, ki jih baje pripravlja Mussolini, češ, da ni izključen poskus revanže za neuspeh pakta štirih.

Madžarski recept za Poljsko

Da se je taboru dvomljivcev in kvaražugonov pridružila tudi Madžarska, skoraj ni omembe vredno. V Pešti bi se še vedno radi igrali merodajno velesilo in seveda tudi tu ne morejo zaostati, ko se ustvarja garancija obstoječega stanja, ki izključuje toliko željeno revizijo. »Pesti Hirlap« stavlja svoje nade na Varšavo in se trudi prepričati Poljake, da jim francosko zavezništvo ničesar ne koristi, ker jih Pariz samo izigrava. **Za Poljsko ima madžarski tisk znamenit recept: nemško-poljsko-madžarsko zvezo, ki bi našla svoj podaljšek v jadranskem zavezniku.**

Kakor se vidi, se oglaša mnogo političnih modrijanov in prorokov, ki bi radi sejali ljuliko v mirovno setev. Kljub vsemu pa vendarle izgleda, da vse težave, ki jih nasprotniki francoske politike skušajo še z vadnjem trenutku nagrmaditi, ne bodo nepremagljive in da bo končno zmagala velika misel trajnega miru nad vsemi destruktivnimi elementi.

Spor z Madžarsko končno likvidiran

Po 14dnevnih pogajanjih je bila v Beogradu podpisana konvencija, ki ureja vsa obmejna vprašanja

Beograd, 21. julija. r. Spor, ki je nastal med Jugoslavijo in Madžarsko zaradi znane docela neutemeljene pritožbe madžarske vlade pri Društvu narodov, v kateri se je sklicevala na neke obmejne incidente, je bil te dni likvidiran z medsebojnim sporazumom. Kakor smo že svoječasno poročali, je madžarska vlada uvidela, da je bila pritožba na Društvo narodov prenagljena in je zaradi tega sama ponudila poravnavo, še preden je svet Društva narodov zavzel svoje stališče, ki bi nikakor ne bilo v prilog Madžarske. Saj je že dovolj znano tudi v širši mednarodni javnosti, da incidentov na madžarski meji ni nikdar izzivala Jugoslavija, marveč da gre skoraj izključno za incidente, ki so nastali zaradi atentatorjev in drugih elementov, ki so jih pošiljali Madžari preko jugoslovenske meje z bombami in peklenskimi stroji. Jugoslavija je tudi pri tej priliki dokazala svojo miroljubnost in je pristala na neposredna pogajanja ter medsebojno sporazumno ureditev vsega spora, čeprav bi imela razloga dovolj, da bi zahtevala odločitev sveta Društva narodov.

V začetku julija sta se sestali v Beogradu jugoslovenska in madžarska delegacija, da se pogajata glede ureditve nastalega spora. Jugoslovenski delegaciji je predsedoval pomočnik zunanjega ministra g. **Purić,** madžarski delegaciji pa madžarski poslanik v Beogradu g. **Alt.** Delegacijama so bili prideljeni strokovnjaki za policijska, carinska in finančna vprašanja ter za upravne zadeve.

Pogajanja so se vršila o vseh zadevah obmejnega prometa ter o carinskih in finančno političnih vprašanjih, nanašajočih se na dvolastnike na jugoslotenskem in madžarskem ozemlju. Po 14 dnevnih pogajanjih je bil dosežen v vseh zadevah popoln sporazum. Sestavljena je bila konvencija, ki sta jo odobrili obe vladi in je bila danes v Beogradu že podpisana.

Konvencija vsebuje smernice za ureditev t. zv. malega obmejnega prometa, določbe o postopanju obmejnih straž in določbe glede legitimiranja vseh oseb, ki prekoračijo mejo. Konvencija določa med drugim, da smejo obmejne straže šele po trikratnem brezuspešnem pozivu uporabiti orožje. Dvolastniki morajo za prevoz pridelkov iz ene v drugo državo plačati predpisano uvozno odnosno izvozna carino. Na osnovi tega sporazuma bosta sedaj obe vladi izdali potrebne ukrepe, tako da bodo v bodoče onemogočeni vsi obmejni incidenti.

Konvencija bo na jesenskem zasedanju predložena Društvu narodov, s čimer bo tudi madžarska pritožba definitivno stavljena z dnevnega reda in o njej svet Društva narodov sploh ne bo več razpravljal.

Konec stavke v San Franciscu

San Francisco, 21. julija AA. Doslej se je v San Franciscu in okoliških kalifornijskih mestih vrnilo na delo okoli 150.000 stavkajočih delavcev. Računajo, da jih stavka le še 13.000.

Oboroževanje Avstrije

Pod pretvezo obrambe proti hitlerjevskemu terorju se Avstrija oborožuje z zabranjenim ji orožjem

Dunaj, 21. julija. M. Strah, ki je zavladal v vladnih krogih zaradi teroristične akcije narodnih socialistov in strah pred novimi revolucionarnimi izgredi se kaže ne samo v drakoničnih ukrepih vlade, s katerimi je bila uvedena smrtna kazen tudi za najmanjše prestopke zoper javni red in mir, marveč tudi v odredbah varnostnih oblasti, ki so bile izdane te dni v največji tajnosti, a so vendar prišle v javnost. *Direktor dunajske policije je v sporazumu z direkcijo za javno varnost pod vodstvom ministra Feya odredil, da se morajo policije in orožniške čete v vseh večjih mestih moderno oborožiti. Dunajska policija dobi avtomatične pištole in ročne granate, ki jih bo nosila tudi v dnevni službi. Dunajska policija ima že sedaj tri oklopne avtomobile, v kratkem pa jih dobi še 10 poleg večjega števila modernih policijskih avtomobilov za borbo proti demonstrantom. Prav tako dobi dunajska policija šest novih letal, urejenih tako, da bodo mogla metati tudi bombe.*

Po mirovnih pogodbah Avstrija nima *pravice do takega orožja, še manj pa do bombnih letal. Če se mirno pusti to navidezno oboroževanje policije, se lahko zgodi, da bo šlo tako daleč, da bo imela v najkrajšem času Avstrija ne samo bombna letala, marveč tudi tanke in težko topništvo. Ni dvoma, da bo temu zgledu sledila tudi Madžarska in zato naglašajo v tukajšnjih diplomatskih krogih, da bi bilo nujno potrebno, da bi se zopet enkrat izvršila stroga kontrola oboroževanja Avstrije in Madžarske.*

Preki sod na delu

Pred prekim sodom je bila danes razglašena sodba proti 7 narodnim socialistom, ker so bili obtoženi, da so prepeljali velike množine razstreliva iz Nemčije na Solnograško in Koroško. Dva med njimi, in sicer Kurt Haun in jugoslovenski državljan Franc Kobe sta bila spoznana krivim in je bil Haun obsojen na pet, Kobe pa na 7 let težke ječe, slednji tudi na izgon iz Avstrije po prestani kazni.

Novi atentati

Dunaj, 21. julija wk. Dne 20. t. m. so našli pri nekem kmetu v Taxenbachu na Salzburškem 52 kg razstreliv in 5 ročnih granat nemškega izvora. Kmeta so ovadili prekemu sodu. Orožniki so našli pri preiskavi nekega skednja v Kapplingu na Gornjem Avstrijskem 17 zavojev v težini 153 kg narodno-socialističnega propagandnega gradiva. V Hasendorfu pri Brucku so našli pri nekem delavcu več bomb in nabasano pištolo. Aretiranec je priznal, da je bil udeležen pri zadnjih terorističnih akcijah. V noči na danes je bil izvršen atentat na Mittenwaldsko železnico, kjer je začasno ustavljen promet. Skoraj istočasno je bil poizkušen atentat na transformator elektrarne v Schattwaldu na Tirolskem. Sledovi so vodili preko nemške meje iz česar sklepajo, da so bili storilci avstrijski legionarji. V Achenkirchu je bil izvršen atentat na sirotišnico, pri čemer sta bili hudo ranjeni dve osebi.

Dunaj, 12. julija. n. Davi ob 5. je opazil policijski stražnik Förstner na Kepplerplatzu dva sumljiva moška. Ko ju je hotel legitimirati, sta začela bežati, eden pa je potegnil revolver ter oddal na stražnika tri strele in ga nevarno ranil. *Begunca so nato ujeli in odvedli na policijo, kjer sta priznala, da sta v zgodnjih jutranjih urah izvršila atentat na železniško progo in močno poškodovala železniški most preko Dunava. Oba sta bivša socialna demokrata. Izročena sta bila takoj naglemu sodišču in bosta obsojena na smrt.*

Mussolini proti terorju v Avstriji

Pariz, 21. julija wk. Mussolini pri včerajšnjem razgovoru z nemškim poslanikom Hasslom ni razpravljal samo o vprašanju vzhodne pogodbe, temveč tudi o narodno-socialističnem terorju v Avstriji. Opozoril ga je, da se javno mnenje Italije zaradi narodno-socialističnega terorja v Avstriji čim dalje bolj obrača od Nemčije. Najbrž mu je omenil tudi moralne posledice tega nerazpoloženja in naglašal, da italijanska javnost glede na to ne odobrava več oficielnih prijateljskih odnošajev med Italijo in Nemčijo. Ostra kritika »Giornale d' Italia« in ostalih listov je popolnoma v skladu z naziranjem, ki ga je Mussolini zastopal nasproti nemškemu poslaniku.

»Petit Parisien« pripominja, da poslabšanje nemško - italijanskih odnošajev ne bo koristilo niti rešitvi glavnih evropskih problemov. Nemčija ima za sedaj samo še enega političnega posredovalca in sicer v Rimu. Če bo izgubila še tega, najbrže ne bo mogla več pripravljati svojih diplomatskih korakov s pomočjo Italije. Iz teh opomb poluradnega pariškega lista se da sklepati, da prevladuje tudi v Parizu nujna želja, naj bi Mussolini pospešil svoje posredovanje v Berlinu.

Naraščanje produkcije orožja

Ženeva, 21. julija. n. Danes je bila objavljena statistika, ki jo je sestavilo Društvo narodov o položaju v oboroževalni industriji. Statistika kaže, da produkcija orožja neprestano raste. V prvi polovici letošnjega leta so tovarne za orožje izdelale in prodale več kakor lani vse leto. Na prvem mestu so Anglija, Francija in Češkoslovaška, poslednja pa le zato, ker ima največje tovarne za orožje in municijo, ki pa ne izdelujejo orožje samo za Češkoslovaško, marveč po večini za druge države.

Obisk Tatarescа v Ankari

Carigrad, 21. julija p. Listi poročajo, da bo meseca septembra rumunski ministrski predsednik dr. Tatarescu oficielno posetil Turčijo.

Novi nemški poslanik v Bukarešti

Berlin, 21. julija AA. Rumunska vlada je odobrila imenovanje novega nemškega poslanika v Bukarešti v. Dehnschmdita, doslej poslanika v Dublinu.

Podaljšanje trgovinske pogodbe z Grčijo

Beograd, 21. julija. AA. Na podlagi note, ki jo je poslalo grško poslaništvo našemu zunanjemu ministrstvu, se trgovinski kompenzacijski dogovor med našo državo in Grčijo od 20. julija lanskega leta podaljša od 22. t. m. do 1. avgusta.

Kriza francoske vlade odgodena

Ker v sporu med Tardieujem in Chautempsom ni došlo do sporazuma, se bo Doumergue vrnil v Pariz, da sam posreduje

Pariz, 21. julija. n. Spor, ki je nastal v vladi zaradi izpadov ministra Tardieuja proti radikalom, se je sedaj še poostril. Snoči se je vršila izredna seja ministrskega sveta pod predsedstvom pravosodnega ministra Cherona, na kateri so skušali spor likvidirati, vsa prizadevanja pa so bila brez uspeha. Na seji vlade je zlasti zunanji minister Barthou zelo odločno pozval Tardieuja, naj odstopi. V svojem govoru je naglasil, da je ta spor silno škodoval ugledu in prestižu Francije, ki prav sedaj pripravlja dalekosežne zunanje-politične kombinacije. Večina ministrov se je strinjala z naziranjem Barthouja, le zastopnik skrajne desnice Louis Marin se je zavzemal za Tardieuja. Seja je končala brez uspeha in je bil pravosodni minister Cheron pooblaščen, da prepusti odločitev ministrskemu predsedniku Doumergueu, ki se mudi na dopustu. Cheron je snoči takoj po seji vlade poročal predsedniku republike, davi pa se je odpeljal v Tournefeuille k Doumergueu.

Kakor vse kaže, ni pričakovati nikake odločitve pred koncem prihodnjega tedna. Predsednik republike je danes odpotoval k odkritju spomenika bivšega predsednika republike Doumerja. Spremlja ga tudi več ministrov. Lebrun se bo vrnil v Pariz šele v torek ali sredo, za takrat pa je tudi napovedan povratek predsednika vlade. V političnih krogih smatrajo, da gre za taktiko zavlačevanja in računajo s tem, da bo Tardieu podal ostavko ali pa bodo popustili radikali in se zadovoljili z njegovo izjavo, da ni imel namena napadati radikalnih ministrov. Če pa se ne bo zgodilo ne eno ne drugo, je pričakovati, da bo Doumergue podal ostavko celotne vlade. V tem primeru bo najbrže odklonil sestavo nove vlade ali pa zahteval svobodno izbiro svojih sotrudnikov, razpust poslanske zbornice in razpis novih volitev, ki bi se vršile v jeseni. Položaj se je poostril tudi še zaradi tega, ker je parlamentarni odbor, ki vodi preiskavo o aferah Staviskega, pozval danes k zaslišanju pravosodnega ministra zaradi očitkov, da ni dostavil preiskovalnemu odboru seznama prič, ki mu ga je dal Tardieu že meseca marca. Veliko senzacijo je zbudila tudi izjava bivšega policijskega komisarja Bonyja pred preiskovalnim sodnikom, v kateri je napovedal še nova senzacionalna razkritja.

Opustošenje na Poljskem

Zaradi poplav je ostalo 70.000 ljudi brez strehe Mnoge vasi so popolnoma porušene

Varšava, 21. julija. AA. Predmestja prestolnice na desni obali Visle je povodenj deloma že zajela. Mislijo, da bo v varšavskem odseku jutri kritičen dan.

Na južnem Poljskem poplava popušča. V Pulawyju je vojaštvo s pomočjo prostovoljcev v poslednjem trenutku rešilo nasip in ga v dolžini 15 km zvišalo za 60 cm. S tem je rešenih okoli 30 vasi in 20.000 ha obdelane zemlje.

Po dosedanjih cenitvah osrednjega odbora za podpiranje poplavljencev je ostalo zaradi povodnji brez strehe in sredstev okoli 70.000 ljudi.

V krakovskem odseku je Visla prestopila nasip in poplavila velikansko ozemlje. Ne ve se še, ali je kaj človeških žrtev in koliko, gotovo je le to, da je poginilo mnogo živine. Nad poplavljenimi kraji križarijo letala in signalizirajo kraje, ki jim je potrebna nujna pomoč. V poplavljene kraje je doslej odšlo nad 50.000 vojakov. Med prizadetim prebivalstvom se že pojavljajo nalezljive bolezni.

Krakov, 21. julija. g. Stanje poplav v trikotu Dombrowa—Mielice—Szczusin pri Tarnowu se je v pretekli noči spet poslabšalo. **V okolici Mielic je voda spet podrla številne nasipe in do tal porušila 9 občin. Točno število smrtnih žrtev v teh krajih še ni znano, pravijo pa, da je zelo veliko.** Položaj prebivalstva je brezupen. Vojaški pontoni niso mogli povsod priti do ljudi, ki so odrezani od sveta. V ostalih delih poplavljenega ozemlja voda polagoma pada in sedaj se šele odkriva slika nepopisnega razdejanja, ki ga je povzročila katastrofa. V okolici Golobic so v nekem grmovju našli 12 trupel. Zelo nevaren je položaj še ob srednjem bregu Visle. **Pri Sandomierzu je že 43 vasi pod vodo.**

Zagrebški sokolski zlet

Sokolskega zleta v Zagrebu se bodo udeležila velika odposlanstva vsega slovanskega sokolstva

Zagreb, 21. julija. Na zagrebškem sokolskem zletu bodo sodelovale vse župe Saveza in gosti iz inozemstva, veliko odposlanstvo iz Poljskega sokolskega saveza, odposlanstvo zveze bolgarskih Junakov, mnogo češkoslovaških Sokolov in Sokolic ter zastopniki Ruske sokolske zveze. Med drugimi sokolskimi župami, ki pripravljajo svoje posebne nastope na zletnih javnih vajah, se je prijavila sedaj še sokolsko župa Maribor s posebnim nastopom. Na prvi javni telovadbi 4. avgusta nastopi mariborska sokolska župa s posebnimi vajami, ki jih je sestavil prof. Karel Pahor. Nastopilo bo okoli 400 izbranih telovadcev.

Prav tako je napovedala poseben nastop tudi sarajevska sokolska župa, da se oddolži Zagrebčanom, ki so pohiteli v treh posebnih vlakih na letošnji vidovdanski zlet v Sarajevo. Sokolska župa Sarajevo bo zastopana z velikim številom telovadcev in telovadk ter bo pokazala elemente zdravstvene gimnastike, uvodne vaje in gibe.

Posebna atrakcija velike slavnostne akademije bo na zletišču 5. avgusta zvečer nastop najstarejšega sokolskega društva na slovanskem jugu, Ljubljanskega Sokola, ki bo s svojimi oddelki pokazal telovadne kompozicije najbolj znanega in največjega našega strokovnjaka dr. Viktorja Murnika.

Doslej je bila kraljevska mornarica s svojimi blestečimi vajami vedno velika atrakcija vseh naših velikih zletov. Vodja telesnih vaj v naši mornarici, znani strokovnjak Ivo Kovač je pripravil tudi za zagrebški zlet vzorne točke in bo mornarica na obeh glavnih zletnih dneh nastopila s posebnimi točkami. Dne 4. avgusta bodo mornarji na prvi javni telovadbi izvajali krasno ritmično kompozicijo »Iz bratskog zagrljaja«, 5. avgusta pa bodo pokazali celoten pregled telesnih vaj v naši mornarici. Znano je, da je že mnogo tujih strokovnjakov prišlo v naše mornariške baze, kjer so proučevali popolni in brezhibni način vežbanja naših mornarjev. Tudi vojska noče zaostati za mornarji in bo na prvi javni telovadbi 4. avgusta nastopila z vajami z orožjem, na drugi javni telovadbi 5. avgusta pa bo 600 vojakov predvajalo ritmične kompozicije »Ja sam Sloven« in »Hajd junaci!« Da pokaže, kako popolne so telesne vaje v mornarici, bodo naši mornarji nastopili z dvema vzornima točkama tudi na telovadnih akademijah, prav tako pa pripravlja tudi vojska dva vzorna nastopa za akademijo.

Ameriški Sokoli in bolgarski Junaki

Zagreb, 21. julija n. Jutri dopoldne prispe preko Pariza 18 Sokolov iz Amerike, ki bodo zastopali ameriške Sokole na zagrebškem zletu. Prvič bodo nastopili na sokolskem zletu v Zagrebu tudi bolgarski Junaki. Doslej je najavljenih okrog 860 Junakov. V Zagrebu jim pripravljajo kot najbolj milim sokolskim gostom še prav posebno prisrčen sprejem.

Prve tekme SKJ v prostih panogah

Načelništvo Saveza SKJ je marca razpisalo I. tekme Saveza SKJ v prostih panogah (lahki atletiki) za člane in članice. Tekme se bodo vršile ob priliki zleta v Zagrebu dne 1., 2. in 3. avgusta 1934 na novem zletišču v Maksimiru, kjer je pripravljeno zadostno število idealnih tekmovališč za vse panoge.

Razpored tekem je tale:

1. avg. ob 7.: Tekme posameznikov v prostih panogah.

2. avg. ob 7.: I. del deseteroboja in peteroboj posameznikov ter tekme posameznic v posameznih panogah; ob 18.: tekme župnih vrst v izmenskem teku članov in članic 4×100 oziroma 4×75 m.

3. avg. ob 6.: Tekme vrst članov in članic ter II. del deseteroboja članov.

Načelništvo Saveza SKJ je dne 10. t. m. zaključilo prijave žup, ki so tako številne, da se bodo vršile tekme v vseh razpisanih panogah.

A. člani tekmujejo:

I. v tekmi vrst v peteroboju (tek 100 m, skok v višino, met granate in krogle oberočno, tek 1500 m). Prijavljenih je 36 vrst ali 252 tekmovalcev.

II. v tekmi posameznikov v peteroboju (skok v daljino, met diska in kopja, tek na 200 in 1500 m). Prijavljenih je 31 tekmovalcev.

III. v tekmi posameznikov v deseteroboju (skok v višino, daljino in ob palici, met diska, krogle, kopja, tek na 100, 400, 1500 m in z zaprekami 110 m); prijavljenih je 14 tekmovalcev.

IV. v tekmi posameznikov v posameznih panogah: prijavljenih je za 16 razpisanih panog tekmovalcev: teki: 100 m 76, 200 m 39, 400 m 23, 800 m 10, z zaprekami 110 m 12, z zaprekami 400 m 3; meti: disk 41, krogla 53, kopje 35, kladivo 13; skoki: daljina 71, višina 61, troskok 30, skok s palico 22.

V. tekma župnih vrst v izmenskem teku: 4×100. Prijavljenih je 17 vrst.

Skupno je prijavljenih za tekme pod I.—V. 536 članov, ki tekmujejeo v 2102 tekmovalnih enotah. Tekmovalcev je prijavilo 75 društev iz 20 žup ter Ruski Pokrajinski Savez (slednji 4 vrste in 6 posameznikov).

B. članice tekmujejo:

I. Tekma vrst v četveroboju (tek 60 m, skok v višino, met krogle, met kopja). Prijavljenih je 15 vrst ali 75 tekmovalk.

II. Tekma posameznic v posameznih panogah. Prijavljenih je za vseh 8 razpisanih panog tekmovalk: teki 60 m 20, 100 m 14, 80 m z zaprekami 4; meti: krogla 11, kopje 14, disk 10; skoki: v višino 11, v daljino 11.

III. Tekma župnih vrst v izmenskem teku 4×75. Prijavljenih je 9 vrst.

Skupaj je prijavljenih za tekme pod I. do III. 138 članic, ki tekmujejo v 404 tekmovalnih enotah. Tekmovalke je prijavilo 36 društev iz 11 žup.

Tekme vodi načelnik Saveza SKJ brat Miroslav Ambrožič s člani načelništva in saveznega TO. Sodniške posle bo opravljalo 52 sodnikov in 30 sodnic.

Iz skupnih prijav 674 tekmovalcev in tekmovalk, ki tekmujejo v 2506 tekmovalnih enotah, je razvidno, da so te tekme doslej najobsežnejše v naši državi, iz imen tekmovalcev in tekmovalk pa je naslutiti tudi kvalitativno tekmo prve vrste, saj je v seznamu prijavljenih sokolskih tekmovalcev elita najboljših prvakov naše države. — Načelništvo Saveza SKJ.

Ignjat Todić †

Beograd, 21. julija p. Ob 4. popoldne je umrl v Rogaški Slatini, kjer se je mudil po oddihu, narodni poslanec Ignjat Todić. Na Narodni skupščini je bila v znak žalovanja izobešena črna zastava.

Nov proces proti vstašem

Beograd, 21. julija AA. V ponedeljek 23. t. m. se prične ob 8. dopoldne pred sodiščem za zaščito države razprava proti Stjepanu Petroviću, trgovskemu pomočniku iz Hlebina, in tovarišem. Vseh obtožencev je 31. Vsi so obtoženi na podlagi čl. 22. zakona o zaščiti države, ker so novembra l. 1932. odšli na Madžarsko in stopili v Janka-Pusti v organizacijo vstašev, čeprav so vedeli, da je namen te organizacije, s teroristično akcijo ogrožati javni mir in red v državi.

Francoski poslanik na Bledu

Beograd, 21. julija AA. Opoldne je odpotoval francoski poslanik na našem dvoru Paul Emile Naggyar z avtomobilom na Bled, kjer bo prebil poletni dopust.

Odlikovanje

Beograd, 21. julija AA. Predsednik francoske republike je izvolil odlikovati s komanderskim redom anamskega zmaja dr. Jurija Tomičića, ravnatelja Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine pri ministrstvu za trgovino in industrijo.

Iz zdravstvene službe

Beograd, 21. julija p. Za uradniškega pripravnika v zdravilišču Topolščica je imenovan zdravnik dr. Borut Vrečaj.

Mednarodni šahovski turnir v Curihu

V VI. kolu mednarodnega mojstrskega turnirja v Curihu je dobil Aljehin damski gambit proti Rosselliju s silno močnim napadom.

Dr. Lasker si je v borbi s Hennebergerjem kmalu priboril enega kmeta in je prisilil nasprotnika kljub skrajno žilavemu odporu končno le h kapitulaciji.

Remis so končale partije: Euwe—Flohr, Niemcovič—Bogoljubov, Müller-Stahlberg in Johner—Bernstein.

Partiji Joss—Grob in Naegeli—Gygli sta bili prekinjeni v popolnoma nejasnih končnicah.

Stanje po VI. kolu: Flohr 5, Aljehin, Lasker in Euwe 4 in pol, Bogoljubov in Stahlberg 4, Niemcovič, Bernstein, Johner in Müller 3, Henneberger 2 in pol, Rosselli 1 in pol, Grob, Gygli in Naegeli 1 (1), Joss pol (1).

V VII. kolu so igrali sledeči pari: Flohr-Aljehin, Bernstein-Lasker, Bogoljubov-Johner, Rosselli-Niemcovič, Grob-Euwe, Gygli-Joss, Stahlberg-Naegeli, Henneberger-Müller.

»Tour de France«

Pariz, 21. julija AA. Iz Aixa-les-Thermes poročajo, da je danes ob 11.45 startalo za 16. etapo kolesarske dirke okoli Francije 41 tekmovalcev.

Požig pri Zalogu

Ljubljana, 21. julija

»Jutro« je že kratko poročalo o požaru, ki je v torek zvečer nastal v Podgradu pri Zalogu ter uničil posestniku in gostilničarju Vrhovšku Antonu gospodarsko poslopje in hlev, vse gospodarsko orodje s stroji in vozovi in mnogo sena. Goreti je začelo seno, shranjeno nad hlevom. Prvi je ogenj zapazil Vrhovšek sam, prav ko je ob 21. odslovil zadnje goste iz gostilne in začel zapirati vrata. Gasilci iz bližnjih krajev so kmalu požar lokalizirali.

Orožnik vevške stanice pod vodstvom komandirja g. Sušnika so uvedli poizvedbe o vzrokih, kako je požar nastal. Splošno je bilo mnenje, da je morala ogenj podtakniti kaka maščevalna oseba. Na podlagi poizvedb se je sum osredotočil na nekega moškega, ki je pociganjen in živi z neko ciganko v divjem zakonu. Ta je bil nekaj dni poprej v Vrhovškovi gostilni, kjer se je prepiral z gosti. Gostilničar je nadležnika prijel in ga izrinil na cesto. To je možaka tako razkačilo, da je začel Vrhovšku groziti, češ: »Sovražnik ostanem tvoi do smrti! Bom že nekaj naredil!«

To grožnjo so slišale tudi nekatere priče. Pociganjenec se je zadnje dneve klatil po Unanjarskih hribih. Za časa požara je kampiral v Besniškem vrhu, po požaru pa je izginil neznano kam. Nekateri ljudje so ga kritičnega večera videli laziti okrog Podgrada.

Požar v Šikolah

Šikole, 21. julija

V sredo popoldne je nenadno začelo goreti na podstrešju gospodarskega poslopja Jožefa Trčka v Šikolah. Kljub temu, da je bilo poslopje krito z opeko, je ogenj kmalu uničil vso zgradbo. Zgorela sta razen hleva tudi kletno poslopje in skedenj s kolarnico in z vso zalogo poljskih pridelkov, z dvema težkima vozovoma in raznim gospodarskim orodjem.

Na pomoč so prihiteli gasilci iz Šikol, ki so se lotili reševalnih del. Rešili so živino in obvarovali stanovanjsko poslopje pred ognjem. Kako je nastal ogenj, se ne ve. Orožniki iz Cirkovcev vodijo najstrožjo preiskavo in je upati, da to pot pravi krivec ne bo ušel roki pravice.

Vremenska napoved

Zagrebška vremenska napoved za danes: Pretežno vedro, vroče, stalno vreme.

Novosadska vremenska napoved za nedeljo: Toplo in vedro vreme v vsej državi, v severozapadnih krajih so možne kratkotrajne nevihte.

Dunajska vremenska napoved za nedeljo: Oblačno in toplo vreme s krajevnimi nevihtami. Na zapadu nekoliko hladnejše, toda še zmerom s temperaturami nad 25 stopinj, na vzhodu pa nad 30 stopinj.

NAVDUŠENJE vzbuja naravna kamilčna krema „KAMILA“

lekarnarja Oblaka zaradi čudovitih lepotilnih in zdravilnih uspehov. Edino zanesljivo sredstvo proti lišajem, izpuščajem, abscesom, vročičnim izpahom, gubam in sličnim nakazam. — Poskusite eno samo škatljico za nego kože doma, pri sportu, pri britju, pri sončenju. — V lekarnah in drogerijah škatljica 10 Din. — Glavna zaloga za Ljubljano: Foto-parfumerija »Venus« pred pošto. Izdeluje in razpošilja: Lekarna Mr. Jože Oblak, št. Vid nad Ljubljano.

Železničarjem vrnjene režijske karte

Cena režijskih kart se poviša od 10 na 20 odstotkov Povečanje ugodnosti za delavstvo

Beograd, 21. julija. r. Vsi uslužbenci naših državnih prometnih ustanov, pa tudi vsa ostala javnost bodo z zadovoljstvom pozdravili odlok novega prometnega ministra g. inž. Ognjena Kuzmanovića, s katerim je izpremenil pravilnik o ugodnostih na državnih železnicah za prometno osobje. Prejšnji pravilnik, s katerim so bile železniškim uslužbencem odvzete režijske karte, je razveljavljen in železničarji so ne le prišli zopet do svojih starih in pravičnih ugodnosti, marveč so bile v nekaterih pogledih še razširjene. Novi pravilnik stopi v veljavo 1. avgusta.

Po novem pravilniku bodo zopet uvedene 1. julija ukinjene ugodnosti za vse državno prometno osobje. Prej veljavne določbe se izpremene le v toliko, da se cena režijskih kart zviša od 10 na 20 odstotkov normalne voznine. Z istim odlokom so vrnjene prejšnje železniške ugodnosti pod enakimi pogoji tudi vsem delavcem prometnih ustanov in njihovim rodbinam, nadalje železniškim zdravnikom in njihovim rodbinam s pravico do vožnje v razredu, kakor velja za ostalo prometno osobje. Dočim so delavci, ki stanujejo izven kraja svoje zaposlitve, uživali ugodnosti znižane odnosno brezplačne vožnje samo za razdaljo do 30 km, se z novim pravilnikom, ki stopi v veljavo 1. avgusta, priznajo te ugodnosti za daljavo 50 km od kraja njihove zaposlitve do njihovih bivališč. S tem bo znatno olajšan položaj mnogim delavcem, ki bi sploh ne mogli več v službo, ako bi obveljali prejšnji poostreni ukrepi.

Novi pravilnik vsebuje tudi nove določbe glede pravice do posameznih razredov na vlakih. Določbe glede pravice do I. razreda so ostale neizpremenjene in ga smejo uporabiti vsi uradniki od 4. skupine navzgor. Glede II. razreda so izvršene znatne izpremembe v korist uradništva. Doslej so smeli uporabljati II. razred samo uradniki s srednjo šolo ali fakulteto, od 8. do 5. skupine. Po novem pravilniku pa pripada II. razred tudi uradnikom 9. skupine z dovršeno srednjo šolo ali fakultetsko izobrazbo, ki so imeli doslej samo pravico do III. razreda. Prav tako priznava novi pravilnik pravico do II. razreda uradnikom VII. skupine, ki nimajo srednješolske izobrazbe. Do III. razreda imajo pravico uradniki X. skupine in vse ostalo prometno osobje državnih prometnih ustanov.

Za vrnitev režijskih kart so se odločno zavzeli tudi vsi narodni poslanci in senatorji dravske banovine, zlasti pa generalni tajnik JNS minister n. r. g. dr. Albert Kramer. Njihova intervencija je imela uspeh in jim bodo zato gotovo hvaležni vsi železničarji. Povišanje režijske cene od 10 na 20 odstotkov je sicer neprijetna zadeva, vendar pa se da to prenesti in zagovarjati, saj je splošno znano, da gospodarska kriza ni prizanesla niti državnim železnicam. Ker so bile že ponovno povišane železniške tarife, se prometni minister ni mogel izogniti, da ne bi povišal tudi cen režijskih kart. Gotovo pa pomeni kljub temu vrnitev režijskih kart velik uspeh odločne intervencije JNS.

„Mirim“ kraljica čokolade

Specijalitete so: Mlekita, Kavita, Maslita in Grenkita.

Celjski občinki svet

Nov prispevek iz bednostnega sklada — Gradnja nove mestne ubožnice na Spodnjem Lanovžu — Ugoden računski zaključek za leto 1933. — Regulacija Sušnice Ukrepi proti pretiranim cenam na celjskem sadnem trgu

Celje, 21. julija.

Celjski občinski svet je imel v petek zvečer zadnjo redno sejo pred poletnimi počitnicami. Župan dr. Goričan je najprej sporočil, da bo razsodba o vodopravnem postopanju v zvezi z regulacijo Savinje pri Celju izdelana do konca julija. Minister g. dr. Novak je obljubil mestni občini vso pomoč glede izplačila letnega državnega prispevka v znesku 1 milijona dinarjev za regulacijo Savinje. Občina je prejela lani 79.000 Din, za letos pa je zaenkrat določen prispevek v znesku 29.500 Din, ki se mora porabiti za mezde in prehrano brezposelnih pri javnih delih.

Za pravni odsek je poročal referent dr. Kalan. V domovinsko zvezo so bili sprejeti gg.: tovarnar Alojzij Urabič, trgovec Franjo Fišer in zasebni uradnik Andrino Kopinšek.

V imenu finančnega odseka je poročal referent dr. Vrečko. Če bo mestna občina kupila od banske uprave bivše Rebekovo posestvo na Mariborski cesti, bo zvišala najemnine v tem poslopju. Da krije stroške za nabavo nove retortne peči in obnovo mestne plinarne, bo najela pri Pokojninskem zavodu posojilo v znesku 750.000 Din. Ker je finančno ministrstvo odobrilo mestni proračun za l. 1934., bo občina letos pobirala 50 odstotne doklade na vse državne neposredne davke, poleg tega pa še 20 odstotno izredno doklado za regulacijo Savinje in 3 odstotno gasilsko doklado. Občina namerava na Sp. Lanovžu zgraditi novo dvonadstropno mestno ubožnico, ki bi stala približno poldrug milijon dinarjev. Gradbene stroške bo občina krila s prodajo hiše in prizidka na oglu Razlagove in Vrvarske ulice. Preureditev sedanje ubožnice v delavski azil bi stala 416.000 Din, ker bi bilo treba ograditi nov prizidek na dvorišču, ki bi stal 207.000 Din. Zadeva je odložena do prihodnjega proračuna. Občina bo napravila v lastni režiji še pet čolnov za prevažanje ljudi ob poplavah. Računski zaključek za l. 1933. je zelo ugoden in izkazuje 44.000 Din prebitka, medtem ko je bil v proračunu domnevan primanjkljaj v znesku 250.000 Din. Lanski proračunski prihranki znašajo torej okroglo 300.000 Din. Lani je bilo v proračunu predvidenih 6,250.000 Din dohodkov in 6 milijonov 294.000 Din izdatkov, v resnici pa je bilo 5,949.000 Din izdatkov in 6,338.000 Din dohodkov. Od prispevka iz bednostnega fonda bodo porabili 12.500 Din za mezde delavcev, ki bodo zaposleni pri regulaciji Sušnice, za katero je letos določenih 100 tisoč dinarjev.

Na predlog obrtnega referenta Dobovičnika je bila priznana krajevna potreba za brezalkoholno okrepčevalnico, ki jo namerava otvoriti g. Viktor Jany v svoji delikatesni trgovini v Prešernovi ulici.

Za kulturni, šolski in tujsko-prometni odsek je poročal šolski upravitelj Voglar. Prošnja Valentina Podbevška z Razborja pri Slovenjgradcu, da bi mu občina dovolila bivanje med razvalinami na Starem gradu, ker hoče razvaline raziskovati in napisati zgodovinsko delo, je bila izročena Muzejskemu društvu. Novi trg pri bivšem Diehlovem posestvu se imenuje odslej Tyršev trg. Občina bo otvorila jeseni dva oddelka otroškega vrtca v mestu in Gaberju ter bo plačevala stanarino dvema vrtnaricama. Krajevni šolski odbor naj preuredi šolske prostore. Več prošenj za podporo je bilo odklonjenih. Letno poročilo o delovanju Zdravstvenega doma in šolski kuhinji kraljice Marije, ki ga je prečital zdravstveni referent šolski upravitelj Bizjak je bilo odobreno.

Za odsek občinskega podjetja je poročal mag. pharm. Posavec. Prošnja kina Unjona za ponovno znižanje cene električne struje je bila odklonjena. Sokolu v Celju je bila cena električnega toka 1. t. m. znižana na 2 Din za kilovatno uro.

Pri slučajnostih je bilo sklenjeno naj mestna policija intervenira zaradi reda pri pogrebih na mestnem pokopališču. Mestna občina bo posvetila pretiranim cenam sadja na celjskem trgu, ki so povprečno za 75 odstotkov višje kakor v drugih mestih, vso pozornost.

III. Mariborski teden

od 4. do 15. avgusta

Razstave: tujsko-prometna za območje bivše mariborske oblasti, kateri je priključen poseben oddelek »Naš Jadranc«; velika obrtna razstava s posebnim ozirom na vajenska in pomočniška dela (obsega 26 panog); razstava Jugoslovenske gozdovniške lige, kateri je priključen tudi oddelek Čebov in Američanov; razstava ženske domače obrti, združena z veliko revijo narodnih noš; eksotična razstava Jugoslovensko-siamskega komiteja; vrtnarska razstava (sobno cvetje); velika gostilniška in hotelirska razstava; vinarska razstava, združena s pokušnjo najboljših štajerskih vin; razstava slik; razstava del naših najmlajših (deška meščanska šola); skavtska razstava.

Sport: mednarodne veslaške tekme na Dravi; mednarodne motocikliste cestne dirke in zvezna vožnja; mednarodni teniški turnir; mednarodni sabljaški turnir (Avstrija — dravska banovina); mednarodne plavalne in skakalne tekme na Mariborskem otoku; lahkoatletsko prvenstvo Maribora; mednarodne nogometne tekme in drugo.

Mariborsko gledališče priredi pod milim nebom izvirno Golievo novost »Kulturna prireditev v Črni mlaki«.

Na zabavišču najmodernejše velikomestne atrakcije (avtodrom, tobogan, električni zračni vrtiljak in drugo).

Teden se zaključi z veliko ljudsko veselico na Mariborskem otoku z ognjemetom.

50% popusta na železnicah in parnikih.

Znižani vizum za tujinske obiskovalce 20 Din v papirju.

VICHY ETAT PASTILLES VICHY-ETAT POMAGAJO PREBAVI

Naši kraji in ljudje

V dijaški delavski četi

Življenje in delo naših fantov v Terezinem polju

Lukač, sredi julija

Našim čitateljem je »Jutro« že kratko poročalo o dijaški delavski četi, organizirani pod okriljem akademskega društva Sv. Save v Zagrebu, in pod vodstvom zagrebškega univ. prof. dr. Laze Popovića.

Tako se je začelo delo za Sokolski dom v Djelki

Tu smo zdaj utaborjeni v Terezinem polju pri Virovitici. Kot udeleženec vam skušam nekoliko podrobneje opisati naše življenje.

Naš dom v obmejni vasi

Prispeli smo v Terezino polje preko Virovitice, od koder smo se prepeljali z virovitiškim avtobusom. Našo prtljago in taborski tren pa je za nami pripeljal vojaški tovorni avtomobil, ki nam je v ostalem namenjen ves čas našega dela v Terezinem polju. Naša vas je oddaljena od Virovitice 14 km in leži tik na meji. Naselili smo se v hiši vdove orožniškega narednika. Hišo — brez inventarja, seveda — ki obsega šest sob, zdaj naših spalnic, nadalje kuhinjo in ostale pritikline je najelo vodstvo čete za mesečnih 600 Din. V splošnem se v tem svojem domu dobro počutimo, posebno, odkar smo iz njega pregnali miši. Le škoda, da ne moremo tudi komarjev. Pri našem počitniškem domu nas razen njih moti le eno, — vodnjak. Voda ima poseben okus in je kalna, da jo moramo celo za kuho in umivanje filtrirati. Pitno vodo pa dobivamo od hiše žida Hochwalda. Ta mož ima sedaj v Terezinem polju edino gostilno in trgovino. Kljub temu, da šteje vas okrog 150 hiš. Njegov dosedanji konkurent je gladko skrahiral.

Hrana in podnebje

Vseh udeležencev nas je 48. Od tega smo (razen g. Dragoljuba Andrijaševića, tajnika dobrotvornega in prosvetnega društva Sv. Save in delovnega vodje čete, nadalje kuharja in dveh slug) vsi sami študentje iz vseh krajev Jugoslavije in z vseh fakultet v državi. Najmanj — samo pet — nas je iz Ljubljane. Prišlo nas je sicer 6. Toda dva se nista mogla aklimatizirati in sta nam ušla in le za enega smo dobili nadomestilo. Nam Slovencem, vajenim čisto drugega podnebja, je bilo res dokaj težko privaditi se. Zlasti nam je izprva delala preglavice prehrana, ki nam jo pripravljata dva muslimana. Vsa čast jima, razumeta svoj posel, kuhata v neki zagrebški akademski menzi, — toda mi, kolikor nas je iz Ljubljane, vendarle radi verjamemo temnopoltemu agronomu Mariborčanu Cvetku, ki pravi, da okuša v njuni kuharski umetnosti Carigrad in Budimpešto.

Zdravstvena pomoč narodu

In zdajle besedo o naši notranji organizaciji. Razdeljeni smo na pet desetnij, vsaki načeluje poseben desetar, ki jo nadzoruje pri delu in skrbi za red. Vsak večer določi četni vodja Ljubiša, slušatelj komercijalne visoke šole iz Zagreba, pri večerji dva dežurna, ki naslednji dan ne gresta na redno delo, marveč skrbita za donos pitne vode, za pometanje in postrežbo pri mizi. Le na nju se je treba obrniti, kadar kdo kaj želi. Imamo tudi stalnega ekonoma in ta je Ljubljančan, ki skrbi za dobavo živil in vodi evidenco inventarja.

Delo delavske čete je zdaj v glavnem dvojno. Medicinci skupno z zdravniki nudijo siromašnim seljakom zdravstveno pomoč, bodisi v ambulanti, ki je nameščena v šoli, ali pa tako, da obiskujejo hiše po oddaljenih vaseh. Prebivalci — elita izmed njih so dobrovoljci, najbolj zapuščeni pa cigani — imajo zdravnika v Virovitici. Torej dovolj daleč, pa tudi pri denarju niso. Ambulanto kar trumoma obiskujejo peš in jež. Velik naval je bil zlasti preteklo nedeljo, ko je dr. Kaludjerski iz zagrebške bolnišnice preiskal nič manj kakor 70 otrok v enem dopoldnevu. In njegova kolegica zdravnica menda nič manj. Prebivalstvo zlasti boluje za jetiko in očesnimi boleznimi. Dr. Laza Popović pošlje vsak teden iz Zagreba druge specialiste. Doslej so bili po en teden specialisti za ženske bolezni in dva po en teden za otroške.

Gradimo sokolski dom

Ostali člani čete pa smo zaposleni pri gradbi sokolskega doma v Djelki. Po dve sekciji gresta na delo dopoldne in po tri popoldne. Delamo po 5 ur. Pomagajo nam dečki iz vasi pa tudi dobrovoljci sami. Le da nam sedaj še ne morejo biti toliko v oporo, kakor bi radi, ker so nujno zaposleni pri žetvi. Simpatični učitelj Nikola Latković iz Djelke pa je vedno med nami in bodri in svetuje zdaj tu, zdaj tam. On nam tolmači in zatrjuje, da so vse simpatije teh seljakov, ki kar ne morejo razumeti, da zna tudi visokošolec prijeti za kramp in lopato, na naši strani.

Meja teče po sredi Drave

Po delu se vračamo s tovornim avtomobilom med petjem in smehom domov. K večerji ali h kosilu. In kakšen apetit ima človek po delu! Vidite zdaj smo se tudi hrane že privadili. Ni bilo lahko, ali prišlo je samo po sebi... In kadar smo prosti, hajd proti Dravi! Žal je samo en breg naš, a ni tako pripraven za kopanje, kakor oni drugi, ki je madžarski. Meja gre po sredi Drave. Razumen človek kar ne more razumeti, da lahko voda loči dva naroda. Terezino polje v Jugoslaviji, Barč na Madžarskem. Preko mostu, po katerem gre cesta iz Terezinega polja v Barč, teče meja. Dva mostovna loka sta naša, dva pa madžarska. In med drugim in tretjim lokom je tabla, na kateri sta vpodobljena grb naše in grb madžarske države, med njima pa je črna črta. In če gre kakšen dvolastnik ali turist čez most, ga spremi do polovice mosta naš orožnik, naprej pa madžarski. Svoj čas je bil tu znaten promet, — tako mi pripoveduje domačin, sedaj pa se dolgočasijo v čuvajnicah uslužbenci finančne kontrole in orožniki ter si žele premeščenja v notranjost države.

Ne bi šli na Madžarsko!

Terezinopoljci predstavljajo pravi konglomerat narodnosti. Poleg Hrvatov staroselcev in doseljenih Istranov živijo tu tudi Nemci, Čehi in Madžari. Slednjih je znatno število, nekdanji vpliv madžarščine pa je tak, da jo še mnogi drugi govorijo. *Toda o naših Madžarih mi pravijo domačini, da ne bi šli na Madžarsko, če bi jih* s topom gnali.

Onega Žida sem že omenil. Nu, moram še povedati, da sta v tem kraju tudi dva Slovenca. Eden je uradnik na carini, dobrodušen Mariborčan in strasten kegljač, drugi pa je iz Ljubljane, podpreglednik pri oddelku finančne kontrole. Dovtipen zabaven možak, ki se je boril na Koroškem in služil že na vseh mejah Jugoslavije, zlasti pa se je bil s komiti na bolgarski meji in zdaj pripravlja dokumente k prošnji za upokojitev.

Takšno je to naše življenje. —ov—

Pri vsaki mineralni vodi je poglavitno, koliko ima raznih zdravilnih sestavin:

čim več jih ima, tem več velja!

RADENSKA

jih ima preko 20 in še težke minerale, ki so bili ugotovljeni preteklo leto in ki se od vseh mineralnih vod nahajajo edino v Radenski.

Zahtevajte enkrat izrecno Radensko in jo primerjajte s kako drugo mineralno vodo in jo poskusite: vse življenje ostanete zvest Radenski.

Trnovo zmerom bolj novo

Pogled izpred cerkve preko mosta po Emonski cesti, ki jo nameravajo v kratkem regulirati. Podrli bodo zato majhno hišo v ospredju, da bo tako cesta široko odprta vse do Napoleonovega trga.

Za vse starejše Ljubljančane pomeni Trnovo stari južni del Ljubljane, zagozden med bregova Ljubljanice in Gradaščice, tisti patriarhalni kupček hiš in hišic, ki sta jim dolga desetletja kraljevala župna cerkev Janeza Krstnika in veliko poslopje nekdanje »kasarne«, ki je še sedaj za streho regimentom malih družin, ki so pa prav miroljubne in se bore zgolj s težavami sedanjega življenja.

Trnovska fara pa je vse večja in sega tudi preko levega brega Gradaščice preko Mirja ob Tržaški cesti vse do meje viške občine. Ta svet, ki se je do prvega desetletja našega časa tako malo spreminjal, je pričel spreminjati obraz s prekopavanjem tistega griča na Mirju, na katerem so vsako leto zažigali trnovski fantje kres. Za gričem so postavili velika poslopja obrtne šole, pod gričem pa so odkrili rimski zid in druge mnogo lepše stvari. Med tem gričem in Gradaščico sta bili tiste čase dve veliki kotanji, ki ju je redno vsako jesen zalila voda in so imeli pobalini vso zimo idealni drsališči. Poleti je bil Hribarjev gaj za kopališčem v Koleziji najbolj romantični prostorček zaljubljenih šolarjev, ki so kaj radi ob večernih urah in žuborečem potočku hladili ogenj prvih ljubezni. Od tu dalje v brezmejne rajone mestnega loga pa je paševal »strahoviti borštnar« Gorjanc, strah in trepet vseh kratkohlačnikov, ki so ga pa s te strani vode, kamor ni segala njegova oblast, kaj radi izzivali in se norčevali iz njega. Dolgočasje pasjih dni so si fantje takrat preganjali z vojskami med Krakovčani in Trnovčani in sta se obe armadi, oboroženi z lesenimi handžarji in ščiti, pištolami na zamaške itd. običajno spoprijeli na starem mostu v Koleziji, s katerega so marsikaterega zaradi ozke fronte porinili v vodo. Ves dan je pokalo za grmi in rajnki Dobrič je bil vesel, ker je bil edini vojni dobavitelj teh armad. Blag mu spomin!

Sedaj pa se vse Trnovo že nekaj let sem oblači v nove gvante, tako da starega že kmalu spoznati ne bo. Kar je iz nekdanje

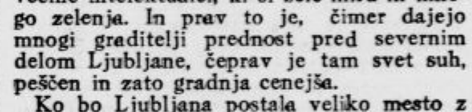

Klop po osnutku mojstra Plečnika je tudi arhitektura zase. Poleg lepote je upoštevana pred vsem smiselnost klopi. Imamo nešteto arhitektov, vendar se je doslej le Plečnik »ponižal« in pokazal, da je tudi s samo klopjo mogoče ustvariti nekaj novega, lepšega, pripravnejšega in trpežnejšega. Mi bi pa še nadalje nabavljali tiste zelene klopi z brezovimi nogami iz — železa! —

solatarske naselbine ustvaril mojster Plečnik, ni le občudovanja vredno, temveč za vsakogar poučno, kaj je mogoče z znanjem in ljubeznijo ustvariti. Regulirali so tok Gradaščice in jo premostili z dvema novima betonskima mostovoma, ki sta arhitektonski mojstrovini zase. Izpeljali so nekaj novih cest, postavili posebno na Mirju mnogo novih vil, prenovili cerkev, najlepše pa uredili obrežji Gradaščice, ki sta sedaj prava parka z belimi stezicami, starim drevjem in svežo zeleno travico. Gradaščica, ki je prej leno tekla, žubori hitro umazani Ljubljanici naproti. Perice, ki so prej stale v škafih v vodi, imajo sedaj lepe kamenite ploščadi z urejenimi dohodi. Lokalnim penzionistom tudi ni treba truditi se v Zvezdo ali Tivoli. Kar tu ob senčnih nabrežjih so jim postavili klopi, nove in udobne, ki bodo kljubovale tudi ponočnjakom.

Časih je pomenilo biti Trnovčan razposajenec iz predmestja, danes pa je Trnovo pretežno četrt vil, kamor so se zatekli iz večine intelektualci, ki si žele miru in mnogo zelenja. In prav to je, čimer dajejo mnogi graditelji prednost pred severnim delom Ljubljane, čeprav je tam svet suh, peščen in zato gradnja cenejša.

Ko bo Ljubljana postala veliko mesto z mnogo preko sto tisoč prebivalci, jo bodo razdelili v okraje, da nam bo tako razdeljena vsem imponirala kakor časih Dunaj. In Trnovo bo eden njenih najlepših okrajev. Kdo ve, če ne bo imelo takrat celo svojega podžupana! Nedvomno pa ga bo tudi še potem varoval njegov patron, ki stoji trd kakor kamen sredi mosta in ga farani zelo »obrajtajo«, saj tako vztrajno skrbe za njegov blagor, da ničesar ne pogreša. Pot ima dobesedno posuto z rožicami, v skodelo mu nosijo jedi in o mraku mu prižigajo svečice. Zadnjič, ko mu je nekdo poškodoval roko, pa mu je za lajšanje bolečin usmiljeni samaritan v odprta usta vtaknil debel ogorek cigare. Da, da, fari, ki tako skrbi za svojega patrona, se ni treba nič hudega bati!

V svoji mali hišici v Trnovem je mojster Plečnik vzidal v fasado polno starih kapitljev, plošč in obdelanih kamnov: iz ljubezni do starin, iz spoštovanja do kamna — najplemenitejšega stavbenega gradiva.

Urejeno in zdravo kri dosežemo z vsakdanjo uporabo pol kozarca naravne **»Franz Josefove« grenčice**, ker poživlja delovanje želodca in črevesa, odpravi otekline jeter, zviša izločevanje žolča, stopnjuje izločevanje seči, pokrepi presnavljanje in pospeši kri. **»Franz Josefova«** grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Obilje sadja na trgu

Ljubljana, 21. julija.

Vodnikov trg je bil danes živahen in pester. Povsod veliko vrvenje. Sadja, osobito hrušk, kar na vagone. Lahko rečemo, da je letos pravo hruškovo leto. Posebno dobro so obrodile okoli Sostrega potem pa daleč po Dolenjskem in pa na Štajerskem. Davi so štajerski sadjerejci pripeljali iz celjske okolice in Podčetrtka kar 3 tovorne avtomobile. V dveh avtomobilih so bile hruške: »zalcburgarice« in vodenke, v enem pa izbrana zgodnja štajerska jabolka. Hrušk je bilo 3500 kg, jabolk pa 2000 kg. Prvi tovorni avto iz celjske okolice se je postavil prav pred semenišče tik pri vhodu ob prvem kipu. Bil je grozanski naval gospodinj in tudi moških, kar pulili so se za fine hruške, ki so jih prodajali kg po 3 Din na drobno, na debelo pa po 2.50 Din. Celo par branjevcev je kupilo po več kg teh hrušk. Samo ta tovorni avto je plačal na mestni trošarini okoli 600 Din, kajti za sveže domače sadje je določena trošarina po 0.25 Din za kg. Tudi jabolka so bila pokupljena.

Na trg je bilo v ostalem pripeljano do 25.000 kg raznega sadja in računajo, da je znašal promet do 60.000 Din. Iz Novega Sada je došlo 3000 kg grozdja, po 6 do 8 Din kg na debelo. Slive iz Brčkega so po 4 do 5 Din kg, banatske breskve po 10 Din, italijanske po 12.50 Din kg na debelo. Novosadski paradižniki so po 2 Din kg na debelo, paprika pa po 0.25 Din kg na debelo, na drobno 3 za 1 Din.

STELLA

TOALETNO MILO

Redno umivanje s tem milom, ki je tako poceni, in vendar tako dobro, naredi Vašo polt nežno in mladostno svežo.

ONO JE TAKO BLAGO

Neznan samomorilec

Podnart, 21. julija

Včeraj je hčerka šolskega upravitelja na Ovsišah pri Podnartu gdč. Dorica Blažičeva pri nabiranju gob v gozdu našla neznanega obešenca. O najdbi je obvestila orožniško postajo v Podnartu. Orožniški narednik g. Kemperle Ciril se je takoj napotil na lice mesta in ugotovil, da se je neznan moški, star okrog 30 let, visok do 177 cm, kostanjevih las, oblečen v zelenkasto križasto obleko, pristriženih brk, sivih oči in zdravih zob obesil na gabrovo drevo z usnjenim pasom. Nesrečnik je pred samomorom zažgal vse svoje papirje; dobili so se le še majhni ostanki papirjev na majhnem pogorišču nekaj metrov od drevesa. Očitno je tujec hotel zabrisati za seboj sled. Našli so pri njem srebrno žepno uro z verižico, glavnik, molek, železen nož z napisom »Sarajevo« in pet dinarjev gotovine.

Iz vseh okolnosti je jasno, da gre za samomor in da je vsak zločin izključen. Kdor bi o neznancu kaj vedel, naj se izvoli obrniti na orožniško postajo v Podnartu, kjer so tudi shranjeni vsi najdeni predmeti.

Ljudje na polju pri delu, cigani pri pojedini

Primskovo, 20. julija.

Po dolenjski strani se klati več ciganskih družb, ki kradejo kar na debelo. Zlasti izrabljajo zdaj odsotnost kmečkega prebivalstva, ki ima po ves dan dovolj dela na polju in so hiše brez nadzorstva. V skritem gozdu ob glavni državni cesti so se naselili cigani Gomani, ki so si napravili iz svojih šestih voz pravcato šotorišče. Kmetom okrog Velikega gabra so pokradli kur, poljskih pridelkov in sploh vsega, kar jim je pač prišlo pod dolge prste. Posebno drzen obisk so napravili v hišo Vidgajeve Brigite na Primskovem.

Kmetija stoji na samem, domači so šli z doma na njivo. Dasi so bila vežna vrata močno zaklenjena, sta dva cigana našla pot v hišo. Snela sta okno, nakar sta zlezla notri in preiskala vso domačijo. Pokradla sta 600 Din, 12 kg slanine, 2 svinjski plečeti, 2 ženski obleki in še kaj. Težko otovorjena sta se potem vračala v dolino. Spotoma jih je zapazil neki domačin, ki je Vidgajeve obvestil o tatvini. Orožniška patrulja pod vodstvom Meška Martina je našla v skriti gozdni globeli idilično cigansko naselbino, pri kateri so dobili vse pokradeno. Cigani so si bili nabrali že precejšnjo zalogo oblek in čevljev. Preiskava je ugotovila, da sta izvršila tatvino pri nas 20letna ciganska pobratima Goman Janko in Goman Jože. Pred prihodom patrulje, ki jo je izdal ciganski čuvaj, pa sta vlomilca pobegnila proti Št. Vidu. Zdaj so začeli orožniki energično akcijo, da izženejo nadležne goste v pristojne občine. Saj si lahko predstavljate razburjenje prebivalstva: medtem ko vam ljudje trpe na polju v hudi pripeki, naj bi veseli popotniki v senci obirali svinjino in kokoši, nakradene pri dolenjskih kmetih! Ne, ta je prehuda.

Obisk v Mozirju

Ob otvoritvi krasnega Sokolskega doma

Naročilo pesnika Antona Aškerca, naj Mozirje ostane ponos slovenske občine, so Mozirjani vedno zvesto in vestno izpolnjevali. Leta 1895. je bila v Mozirju ustanovljena Savinjska podružnica SPD, ki je v trdem boju z narodnimi neprijatelji čuvala slovenski značaj Savinjske doline in Savinjskih alp. Leto pozneje so postavili na Golti »Mozirsko kočo«. Naslednje leto so na slovesen in glasen način praznovali šestdesetletnico nemškega vseučiliškega profesorja dr. Frischaufa iz Gradca zaradi njegovih neminljivih zaslug za podvig slovenske turistike v Savinjskih Alpah. Pa ko je narodnostni boj v stari Avstriji divjal najbesneje, je trg Mozirje stal najtrdneje; imel je vedno, kakor je to tedaj bilo potrebno in koristno za narodno stvar, tudi med vihranjem svetovne vojne na visoki lipi v svoji sredini razobešeno narodno trobojnico, da je vsak tujec takoj moral spoznati, po čigavih tleh potuje. Prej že, leta 1882., so oni bili ustanovili prvo Sokolsko društvo v Savinjski dolini z imenom »Savinjski Sokol«, Gornjesavinsko posojilnico leta 1873. in Narodno čitalnico leta 1877. Najlepši Sokolski dom pa otvorijo današnjo nedeljo.

To in pa sijajna preteklost trga samega, koje vidne sledi tujec še lahko zasleduje v domači trški kroniki, sestavljeni po originalnih virih od domačega sivolasega pesnika Žige Lajákova - Mozirskega, zlasti pa očarujoči lesk in blesk pokrajinskega lica tega ljubkega, snažnega trga in njegove pestre okolice, najbolj pa duša in srce domačega prebivalstva, ki jo bo tu vsak ljubitelj naše dežele in našega naroda z ugodjem in radostjo občudoval, opravičujejo trditev, da je trg Mozirje kras in dika Gornje Savinjske doline.

Tik pred trgom, katere hiše so nanizane na belo, široko cesto kakor rdeče jagode na nit ali bilko, v vasi in ob toku Ljubiji, stoji kapelica sv. Miklavža, najvišjega pokrovitelja vseh popotnikov, mornarjev in splavarjev. Po bližnji Savinji namreč, ki se vzporedno z belo cesto kakor srebrni trak vleče skozi Mozirsko kotlino, splavljajo domači splavarji in drugi iz številnih vasi gori do Krope pod Gornjim gradom in do Ljubnega gozdne vetikane iz osrčja Savinjskih Alp, okrogle hlode, deske, obrezan in obtesan les, na svojih gibčnih splavih v osrčje naše države. Razmerje med njimi in njihovim zaščitnikom svetim Miklavžem nima nič platonskega na sebi; sloni marveč na popolnoma realnih tleh. Takole ga oni prosijo: »Na vodi srečo nam izprosi, Miklavž sveti, ki za čast smo tvojo bili vneti.« Pa jim obeta svojo pomoč s temile besedami, on, škof s palico, s knjigo in z jabolki na njej: »Kdor v mojo čast položi tukaj dar — nesreče branil bodem ga vsikdar.«

Komaj da si, popotnik na avtomobilu, z dinarjem, spuščenim v njegov nabiralnik, simpatičnega bradatega belega svetnika prosil njegove zaščite, že je smuknilo moderno vozilo v sredino ličnega trga in se ustavi pred štirioglato kapelico, da se ohladi v senci domače trške lipe, njegovi gostje pa se morda okrepčajo v starodavni gostilni »Pri pošti«, ki je obstojala že leta 1685. in o kateri trška kronika poroča, da je v njej ljubljanski škof Konrad Glušič za časa Primoža Trubarja na svoji poti v Gornji grad s svojim sijajnim spremstvom obedoval in zapravil horendno vsoto denarja. Sedanji hotelir je župan Matija Goričar, čegar rodbina si z Lipoldovo deli mesto domačih vodilnih prvakov in narodno prosvetnih delavcev. Pa ne ta ne kakšna druga mozirska gostilna ne daje dandanašnji nobenemu popotniku prilike, da bi škofa Glušiča mogel posnemati. In to je prav. Ne le Savinja in njene hladilne bistre kopeli, marveč zlasti tudi cene vabijo vsako leto toliko letoviščarjev v trg, da so v počitnicah vse sobe oddane.

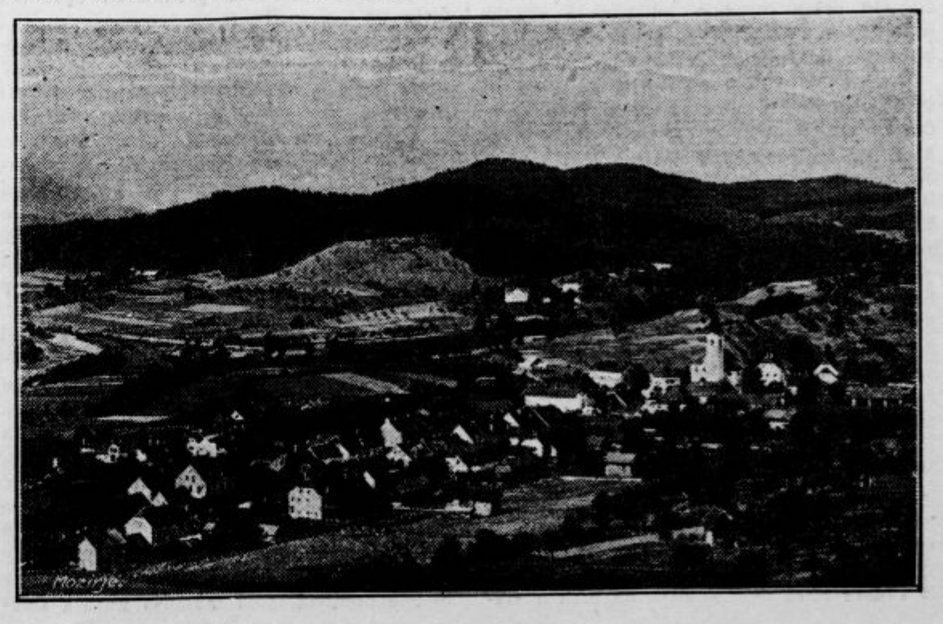

Na koncu tega stoji onstran Mozirskega potoka Trnove na prijazni gorici župna cerkev sv. Jurija. Sta dva Jurija; eden koroški drugi mozirski. Ta je stal nekdaj v vodi, sedaj je na suhem; oni pa stoji v vodi, pa bo prišel čas, ko bo on stal na kopnem; tedaj bo mozirski zopet v vodi. Voda je nekdaj polnila celo Mozirsko kotlino in tako mi čudno, da kaže stari trški grb goro s tremi grički in cerkev s tremi vhodi nad njimi. Mozirska planina, stare Golti s cerkvami sv. Radegunde, sv. Mihaela in sv. Roka, potem sv. Križ nad Belimi vodami, sv. Križ na Gori Oljki, sv. Vrban na Dobrovljah in dvostolpna cerkev blizu škofovega Marijingrada v Nazarjah, drveča Savinja z vitkimi »savinjskimi mornarji«, ličnost trga, ljubeznivost in narodna in državna zavednost tržanov v smislu pesnikovega naročila, vse to bi spadalo v moderni grb jugoslovenskega trga Mozirja!

Korotanski.

Pristopajte k „Vodnikovi družbi“

Kronika velikega štrajka

Iz zapiskov o hudi rudarski stavki leta 1889.

V zvezi z nedavno glavno stavko v revirjih TPD bo gotovo tudi za čitatelje »Jutra« zanimiv spomin na prvi veliki štrajk slovenskih rudarjev, ki se je pričel 22. julija 1889 — torej skoraj točno pred 45 leti v Zagorju in se je v kratem razširil na Trbovlje, Hrastnik in Zabukovico. »Slovenski Narod« je tedaj vestno in s toplimi simpatijami beležil gibanje, ki ga je nemško podjetje, kateremu je bilo od vojske, žandarmerije, policije pa do okrajnega glavarstva, sodišča in rudarskih oblasti vse uslužno na razpolago, skoraj po enem mesecu trajanja neusmiljeno zatrlo. Pri tej priliki naj mimogrede opozorimo na zanimivi ciklus predavanj o Trbovljah, ki ga ima te dni pisatelj L. Mrzel v ljubljanskem radiu. — Za način borbe, kakršen je bil one čase v navadi, so nadvse značilne naslednje beležke pod poglavjem »Domače stvari« in odlomki iz člankov, ki jih je prinašal »Slovenski Narod« v juliju in avgustu l. 1889. (Datum pred pričetkom odstavka pomeni dan izida).

23. VII. **V Zagorju na Savo pričel je biti štrajk.** V nedeljo je bilo že vojaštvo v Ljubljani konsignovano, odšli sta tudi dve kompaniji v Zagorje. Včeraj se je štrajk v resnici začel. 700 delavcev ustavilo je delo ter napotilo odposlanstvo k ravnateljstvu, zahtevajoč, da se čas dela skrči od 12 na 8 ur na dan, mezda pa zviša za kopače od 1 gld na 1 gld 50 kr., za druge delavce od 80 kr. na 1 gld 20 kr. oziroma od 50 na 80 kr. Nemira in izgreda ni bilo nobenega, delavci bili so celo toli obzirni, da so za stražo določili 48 mož. Štrajk pripravljal se je jako tajno, kajti pred malo dnevi še zagotavljal je g. ravnateli, da se tukaj štrajka ni bati. Sedaj pa je štrajk izbruhnil v Zagorju in najbrže bo tudi v Trbovljah in Hrastniku.

25. VII. **V Zagorju in Trbovljah ustavili** so delavci delo. Iz Ljubljane odšel je včeraj dopoludne 4. bataljon, v Trbovlje pa zvečer s posebnim vlakom 3. bataljon domačega pešpolka št. 17. Bataljon ni odšel polnoštevilen, ampak od vsake kompanije 15 mož. Število štrajkajočih delavcev znaša 1600. Pogajanja so se pričela, a doslej še ni uspeha. Rudarji in drugi delavci zahtevajo, da se jim mezda zviša za 60%, družba pa je doslej obljubila samo 10%. Razloček je torej še velik. Štrajk vrši se dosti mirno in velicih izgredov še ni bilo. Le ko so žandarmi prijeli iz Nemčije došlega agitatorja Trinkausa, ki je delavce hujskal, hoteli so delavci siloma oprostiti ga, kar se jim pa ni posrečilo Vojaki so se v Zagorje in Trbovlje poslali deloma zaradi tega, da stražijo skladišča smodnika in dinamita, ker je premalo žendarmov.

26. VII. (Odlomek iz članka »Štrajk v Zagorji in Trbovljah«. Ljudje, ki razmere poznajo, so že davno znali, da je štrajk neizogiben, kajti razmere delavcev niso bile več človeške. »Länderbank«, ki ima apnenice, steklarne, cinkarne, kovačije in premogove jame v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku, plačevala je delavcem tako pičlo mezdo, da jim pač ni bilo možno živeti. Kopači (Hauer) služili so po 80 kr., drugi delavci pa po 60 kr. Delo trajalo je zdržema po 12 ur in sicer je vsak delavec teden dni moral delati 12 ur ponoči, drugi teden 12 ur podnevi, kadar se je pa ta turnus menjaval, moral je delati **zdržema 24 ur.** Pred vsem tem pa je moral od pičle mezde kupovati si olja za luč, za kar je potrošil 10 kr. na dan, in moral je plačevati odstotke v rudniško bruderlade, tako da mu je od mezde 80 ali 60 kr. na dan preostajalo le okolu 60 oziroma 40 kr.

27. VII. **O štrajku v Trbovljah in okolici** še ni posebnih poročil. Pogajanja se nadaljujejo, a doslej brez uspeha, ker družba mezde noče povišati za več nego za 8 do 10%. Ukrenile so se nekatere varnostne naredbe. Dinamit in smodnik znosili so v dve skladišči, da je bo lože stražiti. Krčme morajo biti ob 9. uri zaprte, žganje se ne sme točiti, sploh pa je prepovedano delavcem dajati kaj na upanje. Izgredov v Trbovljah ni doslej bilo, V Hrastniku so baje par delavcev zaprli.

29. VII. **O štrajku v Trbovljah in Zagorju** se nam piše: Pogajanja med delavci in družbo kažejo nekaj uspeha in morda se v ponedeljek že delo prične. Delavci v Zagorju sedaj zahtevajo, da se jim mezda zviša za 10 oziroma za 8% s pridržkom, da ako bi delavci v Trbovljah dosegli višjo plačo, se tudi njim toliko zboljša. Zvišana mezda pa se delavcem v Zagorju ne sme znižati, ako bi delavci v Trbovljah ničesar ne dosegli. V Hrastniku poklicali so v soboto popoludne 8 delavcev v ravnateljsko pisarno, ondu jih prijeli in odvedli sodišču v Laškem trgu. Ko so delavci videli, da peljejo njihove voditelje v zapor, skušali so jih osvoboditi, kar so vojaki z nasajenimi bajoneti preprečili. Ranjen ni bil nihče in sedaj je mir. V Trbovljah so v soboto dopoludne prijeli 30 rudarjev in odpeljali v Laški trg, in ker ondu ni bilo dovolj prostora, v Celje. Ti delavci so se baje 23. t. m. ustavljali, ko je bil prijet znani agitator Trinkaus. Ko so rečene delavce odpeljali, ni bilo nikakega nereda, dasi so delavci stali v tolpah na cestah. V Ostrem šli so že vsi delavci na delo. Vobče vlada povsod red.

1. VIII. (Odlomek iz članka, ki ga je c. kr. državni pravdnik konfisciral po § 305. k. z.) Res je, da so v Trbovljah te dni aretovali nekega Nemca. Bil je internovan in hotelo se ga je osvoboditi. A ni bilo nobene sile. Ljudje so samo skupovali se pred hišo, kjer je bil v zaporu, ter nagovarjali žendarmerijo, naj ga izpusti. Druzega nič in niti najmanjega izgreda ni bilo. Prijeli pa so jih 76, meneč, da so to kolovodje ter odgnali jih v Celje. A uspeha, namreč da bi to bilo uplivalo na druge, da zopet poprimejo delo, ni bilo nikakega. Bili so popolnoma mirni tudi na dalje. To je bil jedini slučaj, da so prijeli ljudi. V Zagorji niti jednega še zaprli niso. Od došlega celega bataljona ste samo dve nepopolni kompaniji ondaj, drugo odšlo je v Hrastnik in Trbovlje. V Zagorju niso rudokopi dali niti najmanjega povoda, da bi koga aretovali, niti jeden še ni prekršil zakona. Celo stražo v rudniku oskrbuje 40 mož, da ne nastane ogenj ali kaj drugega, dasi niso zavezani za to. Ves narod v okolici odobrava postopanje delavcev. Danes 29. julija se je imelo vršiti pogajanje med rudnikom in delavci. V pozno noč čujem, da je bilo brezuspešno. Ponuja se jim celih 8% višja mezda, premogokopi pa zahtevajo 40 do 60% več. Olje, strelivo itd. bi si i nadalje pri tem nabavljali sami, plačevali bolniško in oskrbniško blagajno, isto tako stanovanja, vse po starem, toda rudnik jim noče pripoznati več dnine.

8. VIII. *Iz Trbovelj in Hrastnika* prihajajo tako žalostne vesti, da človeka srce boli, ko jih čita. Delavci in njih obitelji žive v največji bedi. Ker so veliko delavcev zaprli so drugi pobegnili v hribe in zapuščene žene in otroci iščejo jokaje svojih soprogov in roditeljev. Družba doma ostajim celo pobirati trske in premogove odji mje celo pobirati trske in premogove odpadke. »Tagespost« sama že piše, da se ni čuditi, da so vse simpatije na strani delavcev, da je ravnatelj Terpotitz sam predlagal povišanje mezde za 25 odst., a da je nadzornik Drasch z Dunaja ponudil 8 do 10 odst. in je pri tem ostalo. Isti list piše dalje: Kakšno je bilo stališče delavcev, zlasti kopačev, ki delajo neprestano v smrtni nevarnosti in kateri si zgodaj zdravje pokvarijo razvidi se n. pr. iz tega, da se je odpravil prejšnji običaj, po katerem so v jamah delujočim kopačem njih lastne žene nosile sveže vode in da se je napeljala slaba jamska, da se je le prištedila mezda, ki se je plačevala tem ženskam.

10. VIII. *V Trbovljah* sklicali so včeraj delavce, da bi se ž njimi pogajali. Delavci ostali so pri svojih zahtevah. Popoludne nabralo se je veliko delavcev pred rudniško blagajnico, zahtevajoč, da se blagajnič no premoženje razdeli. Ravnatelj čital jim je pismo, da hoče družba mezdo zvišati za 12 odst., česar pa delavci niso sprejeli. Ker se delavci na večkratni poziv niso hoteli raziti obkolile so jih tri kompanije 17. pešpolka in vseh 396 mož in žena eskortovale na kolodvor, od koder so jih s posebnim vlakom odpeljali v Celje.

13. VIII. *Štrajk v Trbovljah* traja že tri tedne, a še ni končan. V Trbovljah delalo je včeraj 689 delavcev, v Hrastniku pa 82, kar niti polovica ni. Upravni odbor, v tem so vsi listi jedini, postopa jako umazano in računi z bedo delavcev. Brezsrčni ta račun se je deloma že obnesel, kajti v Celju zaprti rudarji so se izrekli. da so zadovolini z 12 odst. povišane mezde. V nedeljo zvečer peljalo se je z mešanim vlakom 322 delavcev v Trbovlje nazaj. kjer bodo delati začeli. Drugi delavci so še vedno v hribih ali pa delajo pri kmetih.

20. VIII. *Štrajk v Trbovljah, Hrastniku in Zagorji* je končan. ker so se skoro že vsi delavci dela poprijeli. Vsled tega povrnili so se vojaki v Ljubljano

Sistem št. 866-a

Maribor, v juniju. V tukajšnji bolnici je umrl nedavno čevljar Anton Ertl, znan po svojem nastopu proti prodajalni tvrdke Bat'a. Izdal je svoječasno knjigo Babilonska uganka.

Ko je naše časopisje prineslo to kratko vest, se čitatelji najbrž niti najmanj niso zavedali, da je preminil original, čigar hotenje je bilo tako svojevrstno in obenem tako tragično, da zasluži majhno posmrtnico.

V Ženevi je izšla l. 1929. obsežna, 560 strani obsegajoča knjiga: P. E. Stojan, Bibliografio de internacia lingvo, ki ima v celoti 6333 navedb. Delo je izredno zanimivo za vsakogar, ki zasleduje v vseh teh znanstvenih, pa tudi fantastičnih in bizarnih spisih stremljenje človeštva po jezikovni enotnosti, čemur sta posvetila velik del svojega življenja že Descartes in Leibniz. Slednji je hotel po lastni izjavi dovesti vzbujajoče se človeštvo iz temnega labirinta sovražne mnogobrojnosti k svetlemu templju harmonične enotnosti, razumevanja in sodelovanja. Njegovo mladostno delo »Ars Combinatoria« (1666) je ideografičen sistem, ki se poslužuje številk, črk in matematičnih simbolov, s katerimi hoče ustvariti filozofičen jezik, logistiko.

Na Leibnizevi osnovi je bilo pozneje zgrajenih mnogo pazigrafičnih sistemov, katerih skupna zamisel bi bila: določena ideja se označi z določenim zakonom, običajno s številko. Ker smatramo lahko današnje brzojavne kode (code) kot naravne potomce starih pazigrafij, so torej služile slednje praktičnemu življenju na sličen način kakor alkimija kemiji.

V idejo filozofov 17. in 18. stoletja se je zaril naš Ertl, ne da bi znal, da obstoja že preko 80 različnih sistemov. Hotel je odpraviti vse ovire mnogojezičnosti s svojo iznajdbo, v katere učinkovitost je veroval trdno do svoje smrti. **Pri tem je zapravil vse svoje premoženje, ne da bi s tem človeštvu ali znanstvu najmanj koristil.** Zgodovinar pomožnih jezikov pa bo našel v zgoraj omenjeni bibliografiji pod št. 866-a knjigo: Ertl A., Babilonska uganka, ki kaže, da se le lahko razumejo vsi narodi med seboj. Maribor. Tiskarna sv. Cirila, 340 p., 16×10.

Anton Ertl se je rodil l. 1886. v Sv. Jakobu v Slovenskih Goricah. Obiskoval je šestrazredno ljudsko šolo in postal čevljar. Zaradi svoje obrti je mnogo potoval in živel tudi na Dunaju. Po vojni ga je pograbila misel, da bi s pomočjo povsod znanih številk ustvaril delo, ki bi odstranilo jezikovne težkoče. Nalogo je rešil prav enostavno. Knjiga ima dva dela. Prvi del je za pisca, drugi za čitatelja. Beseda tvoj n. pr. ima št. 475-78, ded 494-6. Številke 1 do 383 pomenijo slovniške oblike, 60 je n. pr. 1. sklon ednine. V stavkih pišemo tri kolone. Prva označuje slovniško obliko (ključ), druga glavno številko, tretja soštevilko. Primer:

60			3	
475—494	415	487	476	
78	6	80	94	76

Tvoj ded danes zvečer je umrl

Čitatelj uporablja drugi del knjige in dešifrira številke v svojem jeziku. Za univerzalno uporabo mora torej biti toliko knjig, kolikor je jezikov. Kako neokreten in dolgovezen je ta sistem, nam takoj pokaže primerjava s telegrafskim kodom. Če hočemo po »Code Lugagne« n. pr. brzojaviti: Ne akceptiram nakupa jekla — nam zadostuje kombinacija aaxactacx, kar stane samo eno besedo.

Zanimivo je, da ni bilo možno Ertla prepričati o brezuspešnosti njegovega prizadevanja. Po slovenski in nemški izdaji svoje knjige je še pripravljal rusko, našel je že kompilatorja, samo denarja mu je zmankalo. Ko ga je pisec teh vrstic svoječasno prosil za natančnejše podatke, ki jih je potreboval za International Auxiliary Association v New Yorku, Ertl ni mogel verjeti, da gre le za bibliografske podatke, temveč je vedno sumil, da se hoče kdo drug okoristiti z njegovo idejo.

S številčno pazigrafijo se je bavil tudi Jugoslovan Mos. Paić, ki je izdal l. 1859. v Zemunu knjigo: Pasigraphie mittels arabischer Zahlzeichen. Zaradi popolnosti naj omenim še druge pisce iz našega ozemlja, ki so se bavili z idejo pomožnega jezika:

Križanič — Gramatično izkazanie ob ruskom jeziku, 1848—1859, Moskva (Umetni jezik na rusko-slovanski, srbohrvaški podlagi).

Majar M. — Uzajemni pravopis slavjanski, to je vzajemna slovnica ali mluvnica slavjanska, 1865, Praha, 236 p.

Maretić T. — Misli o umjetnom svetskom jeziku. 1892. Zagreb, Rad Jugoslovske akademije CVIII 183.

Bauer Juraj, prof. — Svjetski jezik, 1885, Zagreb, — Sprachwissenschaftliche Kombinatorik, 1886, Agram. — Spelin eine Allssprache, 1888- Agram.

Ivičević S. — Pangraphia overo scritura universale arte nouva cosmopolitica, 1862, Wien.

Zgoraj omenjena bibliografija še navaja:

Sapel G. — (vseslovanski umetni jezik), 1790, Ljubljana.

Kumerdej B. — (vseslovanski) 1793, Ljubljana, — in ima v imeniku označenega tudi Škrabca, vendar v knjigi sami ni omenjeno, kaj je z njegovim načrtom svetovnega jezika »Eulalija«.

Rudolf Rakuša.

DANES VESELA OPERETA, POLNA PETJA, GODBE IN SMEHA

MADONA, KJE SI...?

Z LJUBKO LIANE HAID IN KOMIKOM OTTO WALBURGOM

ELITNI KINO MATICA

PREDSTAVE DANES OB 3., 5., 7.¼ IN 9.¼ URI ZVEČER.

V šmarskem srezu ni ptičkov ne sadja

Šmarje, 21. julija

Čitali smo, da je letos izredno malo lastavic, izginili pa so tudi drugi ptički, ki so leto za letom oživljali naša drevesa. Ni mogoče trditi, da bi jih bila pregnala zlobna roka, kajti naši ljudje ptičke zelo ljubijo in ne trpijo, da bi jih kdo preganjal, jim nastavljal pasti in jih uničeval. Naučili so se, da jim ptičke s pokončavanjem žuželk mnogo koristijo v sadjarstvu. Sedaj pa že tri leta zaporedoma v teh krajih ni sadja. Ne more se sicer trditi, da bi bile ptičke edini vzrok, da ni sadja, vsekakor pa je treba opozoriti na ta slučaj za prihodnje leto, ko bo drevje morda vendarle zopet cvetelo in rodilo.

V našem srezu so se zaredile vrane v naravnost katastrofalnem številu. Med tem ko so v prejšnjih časih prihajale k hišam in vasem le v pozni jeseni in pozimi, jih sedaj sede kar cela jata predrzno na dvorišče, odnaša piščeta kar gospodinjam izpred oči, lovi golobe kar na domači strehi. Nikogar ni, ki bi vsaj skušal zatirati vranjo zalego, saj so vrane brez koristi in streljanje je draga zabava.

Nastaja pa zaradi silnega števila vran in tudi drugih roparic-ujed velika škoda, ne samo za domačo perjad, marveč tudi za ptičke-pevčke, ki bi naj čistili naše sadonosnike ob rodovitnejših sadnih letih. Zato je nujno potrebno, da se nekaj ukrene; saj bi ne bila taka stvar, če bi se lovci žrtvovali pa postrelili sebi v zabavo nekaj vran in s tem koristili kmetovalcem, ko na drugi strani ravno njihova zabava, zajčki tudi dovolj škodijo ravno sadnemu drevju. To bi bila lovska dolžnost in sadjar ima pravico od njih zahtevati, da ga varujejo sedaj pred črnimi škodljivci.

Sadja, kakor rečeno, letos ni skoraj nikjer; le ob cestah in na višinah je nekaj dreves polnih, večina dreves pa ni niti pokazala sadu. Žalostno je prebivalstvo, ki se je že tretje leto zastonj nadejalo sadne letine v teh težkih časih, ko ni dobiti denarja za nobeno stvar. Tako pa se odlaga upanje na boljšo letino od leta na leto. Ker je vendarle možno ,da upi vsaj za prihodnje leto ne bodo prazni — je treba skrbeti, da ne bo uničil mrčes, kar bi rodila drevesa. Naj bi vsaj prihodnje leto nam dalo zopet v naš sadovnjak nazaj mnogo ptičk in mnogo sadja.

Propadanje važne zgodovinske stavbe

Sisak, 20. julija.

Važna zgodovinska stavba mesta Siska je »Stari grad«, ki je bil pred mnogimi stoletji zgrajen blizu izliva Kolpe v Savo, da bi varoval ljudstvo pred turškimi napadi. »Stari grad« je častno vršil in izvršil svojo nalogo ter si pridobil važno mesto v naši zgodovini. Z največjo slavo je bil ovenčan s hrvatsko zmago nad Turki leta 1593., ko je bila poražena ogromna vojska Hasanpaše. Od tedaj naprej pa je pojemal pomen stare trdnjave in s koncem turškega vladanja v Bosni je bila naloga trdnjave popolnoma končana.

Trdnjavi se danes niti kot zgodovinski vrednoti niti ne kot priči slavne hrvatske zgodovine ne posveča nobena važnost. Kule so razpokane, krovi propadajo, leseni stebri gnijejo in reka Kolpa je tako oslabila temelje starinske stavbe, da se lahko zapadna kula vsak čas zruši v reko. Največ škode pa je bilo napravljene s tem, ker so v »Starem gradu« stanovali ljudje, ki so v svoji bedi v hudih zimah podirali stebre, tramovje in tla ter sploh vse, kar se je dalo, porabili za kurjavo. Zgodovinska stavba je zunaj in znotraj silno pokvarjena.

Dasi imamo zakon za varstvo zgodovinskih znamenitosti, ki nalaga občinam skrb za take objekte, se za usodo »Starega gradu« vendarle nihče ne briga. Sedanji lastnik je siromak, ki nima sredstev za popravljanje stavbe, pripravljen pa je odstopiti stavbo mestni občini za kak drug objekt in zemljišče. Bil bi že skrajni čas, da bi mestna občina prevzela to ponudbo ter v »Starem gradu« organizirala mestni muzej, ki bi bil zelo važen v turističnem pogledu. Tujci bi ga radi obiskovali ter plačali za obisk male pristojbine. Sisak ima ogromno bogastvo starin, ki bi na ta način našle pravo mesto in ureditev, mesto Sisak pa bi se z ureditvijo muzeja najboljše oddolžilo slavni preteklosti.

Irska srečka dveh ameriških Slovencev

New York, sredi julija.

»Jutro« je že poročalo, da je bil slovenski rojak Franc Rakovnik v Newyorku iz Dublina na Irskem brzojavno obveščen., da je izžrebana njegova srečka irske loterije in da je z njeno številko označen eden od najboljših konjev-dirkačev, ki bo pri dirkah, združenih s to loterijo dosegel eno od prvih nagrad. Tej veseli vesti pa so sledile hude neprilike za Rakovnika, ki si je dolarje za srečko v pravem pomenu besede pritrgal od ust. Rakovnik je preživljal nekdaj dobre čase, sedaj pa opravlja posle slabo plačanega hišnika. Za srečko je plačal samo prvi obrok, za drugi obrok pa je prispeval njegov prijatelj Hribar, s katerim sta se dogovorila, da si bosta delila dobiček. Brzojav iz Dublina je oba seveda silno razveselil. To veliko veselje pa se je po nekaj dneh prevrglo v razočaranje, kajti Rakovnika je njegov 14 letni sin opozoril, da kupljena srečka najbrž ne bo prava, ker se z dublinsko brzojavko ujema samo številka, ne pa črka serije. Več dni je bil Rakovnik ves potrt, meneč, da je zaman žrtvoval svoj denar, nekega dne pa je prišel k njemu njegov nečak Franc Schmidt iz Astorije ter mu povedal, da je on lastnik prave srečke.

Nečak je natakar in je več mesecev, ko je bil brez posla, stanoval pri svojem stricu. Tudi on je kupil srečko irske loterije in sicer na stričevo ime, ker sam ni imel stalnega bivališča in je bil baš tedaj namenjen drugam da bi si poiskal zaposlitev. Nečakova srečka se je popolnoma ujemala z dublinsko brojavko in fant je blagodušno obljubil, da bo stricu prepustil najmanj eno tretjino dobička. Srečka je zadela 75.000 dolarjev in ta denar bi morala izplačati neka newyorška banka, ki ima zastopstvo centrale irske loterije. Hribar, ki je z Rakovnikom kupil ono srečko, ki se je na njuno veliko žalost izkazala kot prazna, pa je v svoji jezi nad velikim razočaranjem banki naznanil, da je bila srečka kupljena pod tujim imenom, kar baje ne odgovarja loterijskim pravilom. Njegovi protesti so privedli do tega, da se je newyorška banka obrnila v Dublin za navodila glede izplačila in prišel je odgovor, naj srečke ne izplačajo, dokler se točno ne ugotovi, kdo je njen pravi lastnik. Iz zadeve se bo sedaj izcimila pravda, ki lahko dovede do tega, da bodo ostali praznih rok vsi trije: skregana prijatelja in tudi Rakovnikov nečak.

Danes senzacionalni film divjega zapada

SMRT V PLAMENIH

V glavni vlogi: REX BELL, kralj divjih prerij.

ZVOČNI KINO DVOR. Predstave ob 3., 5., 7. in 9. Cene 4.50 in 6.50 Din.

Križaljka „Likalnik"

Vodoravno: 1. tečaj, 4. prepir, 6. moško ime; 8. divja raca; 9. francoski predlog; 10. del cerkvenega leta; 12. eksotična rastlina, 13. moli (lat.), 15. kakšen, 17. igralna karta; 18. kratica; 19. francoski predlog, 22. del loka. 23. francoska reka, 24. perzijski kralj. 25. prosvetljen afriški vladar, 26. kemijska kratica, 27. oblika pesnitev, 28. začetek oaze, 29. doba treh let 32. ne suh, 34. nemški spolnik, 35. medmet, 36. kratica, 37. kraj v dunavski banovini.

Navpično: 1 lažni klasicizem 2. del stanovanja, 3. gozdič, 5. prislov, 6. kapnik, 7. človeški organ, 12. instrument za določanje ladijske lege, 14. mesto v USA, 16. moško ime, 21. večerna deželа (gr.), 22. industrijski kraj, 30. moško ime, 31. ije, 33. egiptovska reka.

Rešitev križaljke „Kopalka"

Navpično: 1. Sen, 2. miš, 4. ks. 6. matica, 8. kalin, 9. dinar, 10. med, 11. ni, 12. me, 14. Mucu, 15. Aga, 17. len, 18. Iva, 21. Ema, 22 Varno, 23. as, 24. un, 26. Arno, 29. an, 30. or, 31. sa, 33. itakolumit, 34. ves, 35. ak, 36 Baba, 37. Ana Karenina, 38. janičar, 39 jahta, 43. Naim, 48 vim, 49, or, 53. ralo, 57. Nelson, 59. Cl, 61. Dl.

Vodoravno: 2. Mek, 3. ak 5. In, 7. se, 8. kad, 10. Matin, 12. melinit, 13. Edica, 16. Tulagi, 19. Cena, 20 Una, 21. Eva, 25. Masana, 27. ar, 28 Nanos 32. honorar, 33. Iva, 36. bo, 37. atek, 38. ja, 40. nas, 41. ab, 42 Ana, 44 ak, 45. na, 46 Hat, 47. kov, 49 Oti, 50, ali, 51. vran, 52, rum, 53. Ra 54. em, 55. ar, 56. ni, 58. en, 60. La.

Prva pot na Blegaš pred 50 leti

Kolikokrat smo že v otroških letih sklepali, da pojdemo nekoč na Blegaš! In potem kot študentje! A šele ko smo bili v najlepši mladeniški dobi, smo uresničili dolgo gojeni načrt. Letos 27. julija po dnevu sv. Ane, poteče od tistih dob 50 let. Bil sem pozneje še večkrat na Blegašu, v različnih, odličnih družbah. Ali spomin na prvi izlet mi je ostal v najlepšem, najbolj živem spominu.

Tistih dob je imel naš Blegaš malo obiskovalcev. Tu in tam so zlezli nanj inteligenti iz Poljanske doline, ki so prišli poletni čas domov na obiske in na počitnice. Redni obiskovalci pa so bili le pastirji, pasoči goved in ovce po planoti, in posamezni gospodarji, ki so prinašali črednikom živež. Tu in tam je zašel na Blegaševa ramena tudi gozdar nemške Alpinske montanske družbe, časih se je znašla tudi kaka vojaška komisija. O markaciji potov in stez ni bilo sledu. Ves Blegašev mik s čudovito pisano planinsko floro je bil neznan. Danes je bolje, vendar še ne v preveliki meri. Blegaš je pač precej oddaljen od železnice. Ali sčasom bo mogoče po lepi cesti priti z avtomobilom do najvišjega vznožja, do Kala nad Zgornjo Žetino, odkoder je potem le še dobro uro hoda do vrha, na lepo ravno trato.

Tedaj, 27. julija 1884 smo odrinili na vse zgodaj iz Poljan. Le tu in tam se je oglašal petelin. Lahkotno smo stopali, čeprav smo bili otovorjeni z obilno zalogo, z jedjo in odejo, saj se je govorilo, da je na Blegašu tudi poletni čas rado hladno. Iz Poljan smo bili tedaj štirje dijaki. Današnja monsignora, profesorja teologije brata Ušeničnika, France Arhar z Gornjih Brdov in jaz. Živimo še trije, France Arhar se je kot železniški uradnik smrtno ponesrečil. Od prvih otroških let nas je vezalo najtesnejše prijateljstvo, ki je ostalo več ali manj neskaljeno do današnjih dni.

Pot nas je vodila po kraju, ki si ga je bil dobrih 30 let pozneje izbral Ivan Tavčar za torišče svoje povesti »Cvetje v jeseni«: čez Malenski vrh, Gornje Ravno, čez Spodnjo in Zgornjo Žetino, na Kal. Od Malega vrha proti Ravnam smo bili malo zašli. Krenili smo po spodnji poti. Napako smo hitro popravili, čili smo ubrali smer po strmem bregu. Pri ponovni zmoti pod Spodnjo Žetino smo storili enako, pognali smo se po še strmejši senožeti. Nad Zgornjo Žetino so zorele črešnje. Kratek čas smo počivali pod drevesom in zobali rdeči sad naravnost z vej, segajočih skoraj do tal. Od tod dalje je pot zložna, le proti Kalu nekoliko napeta. Pa v tretje gre rado. Na Kalu smo namesto po levi, na stezo na pobočju gozda na vzhodni strani, krenili na desno po kolovozni poti. Bila je v začetku prav dobra, lepo senčna kakor pod Tivolijem. Preden smo se zavedli zmote, nas je zadela nova neprijetnost. Za primer slabosti smo imeli s seboj leseno steklenico borovničevca. Takšne ploščate čutare so tedaj imeli vsi lovci. Nam jo je bil posodil pokojni Janez Čadež, Vidmar iz Poljan. Izročena je bila v skrbno varstvo najmlajšemu med nami, Alešu, ki mu je bilo naročeno, da mora vsebina do vrha ostati nedotaknjena. Ali je bila prehudo zamašena ali kaj, naenkrat je glasno počila, da je prijatelj Aleš ves prestrašen zastokal, čisto po poljansko...

Posrebali smo še vsak en požirek, potem pa smo jo ubrali naravnost skozi strmi gozd proti vrhu. Kaj nam je takrat bila taka pot! Že v kake pol ure se nam je posvetilo iz gozda. Še nekaj korakov, pa smo bili na prvi ravnini Málega Blegaša. Pa še dobre pol ure in bili smo na vrhu, okrog 8. zjutraj. Ker je bilo dobro po dežju, je bilo ozračje res zelo hladno, pozneje smo izvedeli, da je zaradi hladu poginilo nekaj ovac, ki so bile pred dežjem ostrižene. Mi pa smo se hitro zavarovali pred mrazom, dobro zaviti smo se stisnili v zavetje pod skalo in se krepčali z brašnom. Hlad je popuščal, posijalo je toplo solnce in zadremali smo za dobre dve uri. In ko smo se zbudili, je bil razgled čist na vse strani, pravljično lep. Ostali smo na vrhu vse dopoldne, najskrbneje motreč kraje, gore, naselja, cerkve po holmih. Pod nami je stala mična cerkev Matere Božje Na gori, ki jo tolikokrat navaja Tavčar v svojih spisih. Ni bilo godu Sv. Ane, da ne bi bila pohitela moja mati Na goro k službi božji. Ali ta čas je počivala že šesto leto v grobu.

Šlo je že k poldnevu. Živina se je dopasla do podvrha in se obračala proti Malemu Blegašu, proti stajam. Še mi smo pospravili turistovsko opremo in ostanke brašna. Bilo je tega le malo. Pot na povratku nas je vodila povse drugod — čez Leskovco, Kotačnico, mimo Toplic, Hotaveli in Gorenje vasi. Pod Malim Blegašem, ko smo dobro dospeli v gozd, še visoko nad Leskovco smo brali rdeče jagode. Da, zelo pozno je bilo tisto leto. Proti večeru smo srečni dospeli domov.

In tisto leto, v začetku septembra, smo bili z dvema dijakoma iz Zagreba še enkrat na Blegašu. Ali vreme nam ni bilo naklonjeno, megla je ovirala vsak razgled. Pozneje smo zahajali na Blegaš sleherno leto, turistika se je začela razvijati. Dandanes ima čestiti očak poletni čas že lepo število obiskovalcev, zasluži pa jih še več zaradi razgleda in drugih mikavnosti. Pota so od Poljan in drugod markirana in nikdo ne bo zašel, kakor smo mi. Najlepša in najzložnejša pot je pa vendarle čez Žetino in čez Kal. Pred časom se je že nekaj govorilo o Tavčarjevi koči na Blegašu. Toda v današnji krizi je vse utihnilo. Morda bo mlajši rod dočakal, da bo Blegašev vrh dobil planinski dom Tavčarjevega imena. Saj smo tudi mi v poznih letih doživeli marsikaj, o čemur smo sanjali v zlatih dijaških letih.

Lovro Perko.

Zlati blagoslov v Banatu

Sredi žitnih polj ob času žetve in mlačve

Najlepši čas v Banatu je brez dvoma poletje, ko se ogromna banatska ravnica spremeni v eno samo, nepregledno žitnico. Če ne bi imeli mi Vojvodine in predvsem Banata, potem bi tudi nam nesrečna gospodarska kriza zavila vrat! Tako pa v človeku vstaja optimizem, ki raste bolj in bolj, čim dalje se voziš preko zlatih, brezbrežnih banaskih poljan. V državi, v kateri se pridela samo žita v vrednosti skoraj ene milijarde, tam prebivalstvo ni obsojeno na gladovanje!

Tri tedne se že sprehajam po Banatu. Sprehajam? Potujem! Saj je samega Banata skoraj za dve tretjine naše Slovenije.

Pogled z letala na moderno banatsko kmetijo s salašem

In sedaj si mislite to pokrajino čisto ravno, pokrito z zlatim in zelenim prtom, prepreženo z mnogimi železnicami, prekopano z mnogimi velikimi in malimi kanali in obkroženo z rekami, kakor so Dunav, Tisa in Tamiš.

»Nikoli se ne bi mogel privaditi tej širni ravnici«, mi je pravil zadnjič v vlaku sopotnik — slovenski trgovec. »Slovensko oko je navajeno na planine, brda, bregove in dolinice. Tukaj pa je svet tako enovit, monoton. Brez sleherne vzpetine, brez slehernega udora in brez zelenih gozdov!«

Mogoče je imel po svoje prav. Vsaj za svoj značaj. Toda, če pomislimo, da so se naši ljudje privadili polja Severne Amerike, avstralske ravni in celo ruske in sibirske stepe, da so se privadili težkemu vzdušju, ki vlada po rovih francoskih, belgijskih, nemških in nizozemskih rudnikov, se v teh krajih etablirali in popolnoma udomovili, mislim, da bi se toliko prej tu, v Banatu, ki je bliže rojstnemu domu in sredi domovine. In so se že. Tudi po Banatu in ostalih krajih Vojvodine naletiš na Slovence, ki so tu bodisi uslužbeni ali pa žive kot pravi poljedelci. Tisto o monotonosti in drugem torej ne drži in je samo predsodek.

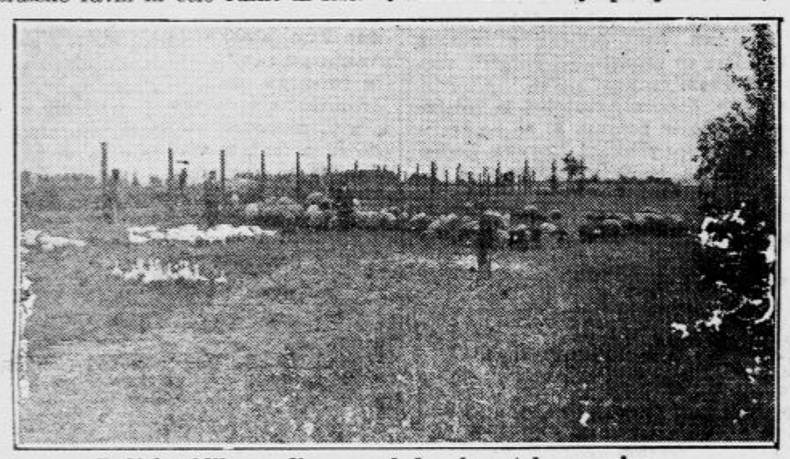

Poljska idila sredi nepregledne banatske ravnine

Pri gospodarju, kjer sem se nastanil, se v tem času vstaja kaj zgodaj. Solnce še ni prav dobro pokukalo izza pozlačenih oblakov in luna se še ni mogla prav dobro skriti pred belim dnem, je že v gospodarjevi hiši vse na nogah. Hlapca zaprezata konje v vozove, ki so slični našim lojtrnicam, dninarji posedajo zadaj z gospodarjem, krepak: hi, hot! — in že smo po prašni cesti sredi polj.

Kadar klonijo polne glavice pšenice proti tlom in jih žarko banatsko solnce porumeni, tačas ni več čakati. Žito je zrelo in čaka koscev. Da, prav koscev. V Banatu preklemano redko vidiš srp in žanjice. S srpi bi šlo prepočasi. Predstavljajte si, da ima količkaj bogat Banatčan kakih dvajset ali še več juter zemlje, posejane samo s pšenico. Kdaj bi se poželo teh 600 do 1000 arov pšenice? Zato torej košnja. In prav ta mnogo sliči na našo košnjo po travnikih. Ko gledam banatske kosce, enakomerne zamahljaje, padanje redi in klepanje kos, ki zveni od časa do časa kakor vesela poljska pesem, se nehote domislim na naše košnje. Samo enega pogrešim: pesmi in ukanja koscev, tistega prešernega fantovskega vriskanja, ki ga spremlja vesel in razposajen smeh naših deklet. Banatski kosec je pogreznjen bolj vase, je molčeč, njegove roke zamahujejo v enakomernem ritmu sklanjajoč se proti padajočemu žitju. Tudi dekleta, ki pobirajo za njimi zlato klasje, molčijo. Vežejo snope in jih pokladajo v kope. Le v presledkih se katera zravna, popravi napeto bluzo, postrani črno ošine enega ali drugega fanta - kosca in se potem spet skloni h klasju in dela v istem tempu naprej.

Od nekod ropota stroj. Sosed si je omislil traktor in kosi z njim hitreje in čisteje kakor naši kosci. Praktičen človek je in umen gospodar. To so mi pravili domačini in ga hvalili. Študiral je agronomijo, postal inženjer, prevzel doma posestvo in sedaj teorijo združi s prakso.

Solnce se pomika počasi proti sredini razžarjenega neba in pripeka, da mi teče in polzi iz vsake kožne luknjice, čeprav ležim za visoko kopo pšenice v senci. Kosci so pometali iz sebe mokre srajce in jih raztegnili po tleh, da jih osuši vroče solnce. Toda to ne pomaga mnogo. Takole julijsko solnce ne pozna šale. Zrak je segret in vibrira. Koscem lije pot preko čela, čez oči, njihova pleča so čisto znojna. Pa ne počinejo. Pred seboj imajo še skoraj nepregledno polje žita, ki čaka na njihove zamahe. Krepko, korak za korakom stopajo dalje in dalje, sledeč tako gospodarju, ki je nepremagljiv v delu.

Opoldne so kosci posedli in južinali. Pogled jim je begal nazaj po premagani poti. Visoki kupi pšenice so stali na golem strnišču in pričali o njihovem marljivem delu.

Zapletli smo se v pogovor o letini, vremenu in drugem. Letošnji pridelki Banata ne bodo prav nič zaostajali za letinami zadnjih let. Od lanske žetve je letošnja še nekoliko boljša. Edino glede slame bodo Banatčani na slabšem. Letošnja suša, ki je trajala tu več ko dva meseca, je zakrivila, da je žito nizko, na skoraj še enkrat nižjih stebelcih kakor sicer. Zato pa je zrno debelejše in gostejše. Suša je nekoliko škodovala tudi zgodnji rasti koruze. Vendar pa je zadnje deževje vse popravilo in koruza je sedaj v najlepšem cvetju ter ponekod že zori.

Biti gospodar banatskih polj je lepo, čeprav velikokrat zvezano s tisočerimi težavami. Ali vendar, v času žetve in dovoza žitnih pridelkov v velike in prostorne šupe, navdaja gospodarja veselje, ki ga nikjer in nikakor ne more skriti. In ko zadrdrajo mlatilni stroji — vršalice, hodi okrog omlačenih snopov kakor ponosen petelin okrog svoje kurje družinice. Spet je žita polna kašča in čeprav ima pšenica nizko tržno ceno — cent od 80 do 100 Din — vendar pride v hišo nekaj prav čednih tisočakov! Slovenski kmet si vendarle siromak v primeri z banatskim!

Večeri v Banatu imajo svoj čar. Ta čas, ko solnce tone globoko v ravnico kakor ogromna žareča obla, spremljana od lahnih, nakodranih oblačkov, se vračajo vozovi s polja. Visoka kolesa z ozkimi platišči škripljejo pod težo zlatega tovora. Cela vrsta jih je. Sodiš na prvi pogled, da so to seneni vozovi, kakor pri nas doma. Ko pa se prigugljejo počasi do tebe, vidiš, da so navrhani same pšenice. Poleg njih hodijo kosci in pridne vezalke. Utrujenim od dela je korak težak in počasen. Vendar so obrazi zadovoljni. Delo je postorjeno in jutri se prične mlačva.

Tiho lega mrak na banatske ravni. Od nekod se pripodi jata štorkelj in v naglem letu odleti dalje v smeri proti Dunavu. Proti domu se poslednji vračajo pastirji sredi cinglajočih ovac. Njihove frule piskajo pesem polja in tihe ljubezni. Ko zaidejo med hiše se porazdele in utonejo po dvoriščih. Polagoma se prižigajo zvezde in se razsejajo po širnem nebu. Od vzhoda proti zahodu se počasi razteza rimska cesta. V vratih domačij se obračajo ključi. Trudne družine legajo k trdemu, zdravemu počitku.

B.

Slovenjgradec in lepote njegove okolice

Stare slike pričajo, da je bil Slovenjgradec v srednjem veku impozantno mesto

Prijazno, a premalo znano je mestece Slovenjgradec, ki leži ob železnici Dravograd-Celje, sredi Mislinjske doline ob stoku bistrih potokov Mislinje in Suhadolnice, med največjim slovenskim sredogorjem Pohorjem ter skalovito karavanško Uršljo goro, ovenčano z ljubkimi gozdnatimi griči. Mesto leži že 400 m nad morjem.

Slovenjgradec, ki šteje danes okrog poldrug tisoč ljudi, ima sila zanimivo zgodovino, zlasti v mračnem srednjem veku. Mnogoštevilne najdbe pričajo o obljudenosti Mislinjske doline še v predrimski dobi; za rimskega imperija pa je bilo na mestu sedanjega Starega trga (forum!) naselje po imenu Collatio, postaja ob važni rimski cesti Celea-Virunum. Listine iz leta 1090. — 1206. omenjajo kraj Windisken-Graetze. Sprva stari grad s starotrško kapelo. Grad, oziroma kraj Slovenjgradec je bil dolgo v posesti oglejskih patriarhov, ki so ga podeljevali v zajem raznim mejnim grofom, korotanskim knezom, kraljem in cesarjem, tako grofom istrsko-dalmatinskim, češkemu kralju Otokarju. Slovenjgraška župna cerkev je bila zgrajena l. 1291. v gotskem slogu. Sedež dekanije pa je bil vedno in je še v sosednji vasi Starem trgu, pod blagoslovljenim obzidjem nekdanjega starega gradu. Prav ob početku 14. stoletja so se zlasti okrog Slovenjgradca pojavile kobilice. Ulrika Soneškega, hlapca, ki se je na konju spustil v roj kobilic, so neki s konjem vred do kosti izjedle. Za njimi je prišla v deželo strahovita kuga. Kmalu za tem je obiskal gorsko Podravje hud potres, da se je gora Dobrač razkrala te pogoltnila kopico gradov.

Že v 14. stoletju se Slovenjgradec naziva mesto. Rudolf IV. Ustanovitelj je v vojni z oglejskim patrijarhom l. 1362. dosegel, da mu je ta prepustil v zajem Slovenjgradec. Tako je vsa Spodnja Štajerska prišla v habsburško oblast. Naslednje 15. stoletje je otvorilo burno dobo velikaške borbe za oblast ter turških navalov. V ospredju stojita neokretni cesar Friderik in njegov tekmec, v slovenski ljudski pesmi priljubljeni junak, podjetni kralj Matjaž ogrski, o katerem pravi pripovedka, da spi s svojo vojsko nedaleč Slovenjgradca, za goro zeleno, v sivi Peci. Turki takrat že utrjenemu mestu niso prizanesli. Ogrom, ki so prihrumeli iz Labudske doline, se je mesto brez boja vdalo.

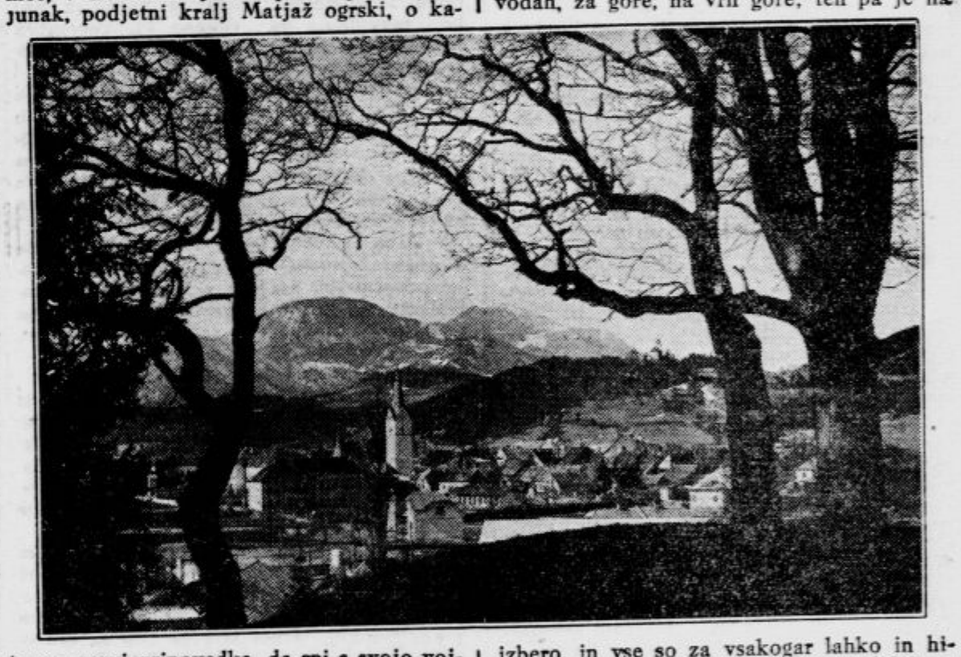

Za kraljevanja Ferdinanda je prišla leta 1528. tudi v Slovenjgradec komisija za ugotavljanje razširjenja luteranstva ter se je ugotovilo, da se je telovske procesije tega leta udeležilo samo 70 oseb. Dve leti za tem so se isto tu sestali vsi zastopniki notranje avstrijskih dežel na opozorilo, da preti nova turška nevarnost od spodnje Drave, a šele naslednjega leta so se v Dravogradu sklenile neke varnostne mere. Leta 1810. se je mesto upiralo oddelku Napoleonove vojske in sta bila zato dva meščana ustreljena. Naslednje leto je ponovno pogorel večji del mesta. Nato je vladala vse do 1848 tišina pred nevihto. V revolucionarnem letu je tudi Slovenjgradec postavil na noge svojo meščansko gardo pod poveljstvom stotnika Niesa. Dve leti zatem je bilo organizirano okrajno glavarstvo Windischgratz. Narodno političnemu prebujenju slovenskega ljudstva na Štajerskem je pospešeno sledila sistematična germanizacija meščanstva. Ravno tako hitro si je nadelo to mestece, obdano od strnjeno slovenskega kmečkega življa, po razsulu avstro-ogrske monarhije, slovenski obraz. Ob prevratnih dneh l. 1918. je slovenski narodni odbor tega mesta odlično izvršil svojo nalogo, toda veliko nacionalno delo ter socialno-kulturni preporod obmejnega naroda je komaj započet.

V odprti dolini sredi gozdnega gorskega sveta leži Slovenjgradec. Na vse strani so ponujajo najlepši, bližnji in daljši izleti in sprehodi: v prijetnem hladu ob poskočnih vodah, za gore, na vrh gore; teh pa je na izbero, in vse so za vsakogar lahko in hitro dosegljive. Na Veliko Kopo (1562 m nad morjem) je 3 do 4 ure hoda. Na Uršlji gori (1696 m nad morjem) smo v 4 urah udobne hoje. A nedaleč od tod je čisto planinski svet obmejne Pece. Na *vrhu Uršlje gore* stoji velik turistovski dom SPD. Silne pokrajinske lepote, edinstveni razgled ter otroško lahka dostopnost so posebnosti te mogočne gore.

Priljubljen je sprehod k Rimskemu vrelcu (Slatina) nad Guštanjem, dve uri hoda. Dalje sprehod v vasico Šela pod Uršljo goro. Najbližji so lepi sprehodi na Stari grad z razgledom na Slovenjgradec ter Zgornjo Mislinjsko dolino, dolino, po Legenskem polju, po hladnih šmartinskih lokah, ob Mislinji, po gozdnati Dobravi v Podgorje. Tudi v pogledu zimskega sporta obeta Slovenjgradec s svojo bližnjo pohorsko okolico kar največ. Slovenjgraška podružnica SPD se živahno pripravlja na gradbo pohorske postojanke, turistovskega doma na *Kopi* ter še letos postavi *smučarsko zavetišče* na bližnjem Kremžarjevem vrhu, 1161 m nad morjem, slabi 2 uri od mesta, od koder se bodo vrstile smuške tekme. Tik za mestom na koncu skrbno izbrane smučarske proge bo urejena še to zimo skakalnica. Da so obsežni valoviti nezaraščeni pohorski grebeni idealni za smučanje, je širom znano.

Slovenjgradec ima dva velika hotela, znane so tudi dobre restavracije. Nova kavarna, ki je zlasti v deževnih in zimskih dneh torišče animirane družabnosti, je lahko zgled kavarnam naših mestec. Slovenjgraško Olepševalno društvo pretresa načrt o razširjenju letnega kopališča na Mislinji ob vznožju zelenega Pohorja. Tu so idealne solnčne kopeli, blizu je igrišče, tenis. Sloveča je slovenjgraška banovinska bolnišnica z bogatim instrumentarijem pod vodstvom spretnega znanega kirurga g. dr. Železnikarja. To mirno, snažno in sončno mestece z izbornim gorskim podnebjem, od vseh strani obdano od lepo negovanih smrekovih gozdov, ima odličnega specialista za pljučno tuberkulozo g. dr. Radšla, ki razpolaga z roentgenom,

Izmed umetnostno zgodovinskih posebnosti je znamenita cerkvica Sv. Duha v poznanem gotskem slogu iz 15. stoletja, stoječa poleg mestne župne cerkve.

Lepe, dolge jeseni z živim zelenjem travnikov ter vedno zelenimi smrekovimi gozdi, ki pobarvajo z radostnim smehljajem tudi belo obličje zimske pokrajine, so prisrčna posebnost Mislinjske doline.

Letoviščar, turist in smučar, prav vsi ponesejo od tod s prerojeno življenjsko srčnostjo neminljive vtise in spomine.

Lojze Mulič

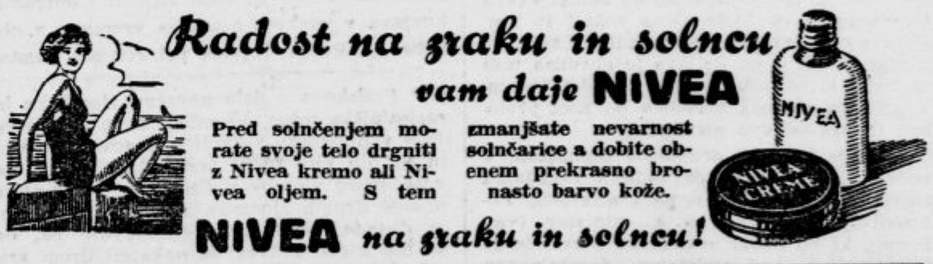

V Žireh tik ob meji

Prijazni, napredni kraj vabi izletnike in letoviščarje

Malokdaj čuje svet o znanih Žireh in le redkokdaj se oglašajo skromni Žirovci po novinah in revijah, dasi bi imeli za to vso pravico. Lepa, idilična je Žirovska kotlina, po kateri so posejani kakor beli labodi prijazni in lični domovi obrtnika, delavca, kmeta. Ko se voziš z avtobusom iz Ljubljane čez Škofjo Loko po Poljanski dolini mimo znane banovinske električne centrale na Fužinah, prideš na bivšo mejo Notranjske in Gorenjske in s tem tudi na teritorij Žirovske občine in v Žirovsko kotlino, ki se razvije iz ozke soteske in se odpre na Selu v prijazno veliko dolino: skozi njo se vije čista Sora. Desno od banovinske ceste je lepo, moderno naravno kopališče, ovito v zelenje akacij in bližnjega smrekovega gozdiča: kopališče je pred kratkim uredil agilni g. Poljanšek. Dalje ob bistri Sori stoji na prijaznem holmu podružna cerkev sv. Ane na Ledinci, stara romanrska cerkev, kakor kraljica nad vso dolino. Od tod je, kakor z vsega spodnjega dela doline očarljiv pogled na izletno točko Vrh sv. treh kraljev (884 m) in na ostale lahko dostopne hribe, ki jih poleti zelo radi obiskujejo tudi letoviščarji, pozimi pa smučarji. Vsa dolina je kakor z vencem obrobljena z zelenimi hribi, zaraščenim v večini s smrekovimi, deloma pa tudi jelkovimi, borovimi in bukovimi gozdovi.

Kraj sam štej nad 3200 prebivalcev in leži v trikotni kotlini, skozi katero pelje banovinska cesta I. reda. Ob vsej cestni progi stoje lepe lične stavbe in delavnice žirovskih obrtnikov, po večini čevljarjev, ki pošiljajo v svet širom znane in z diplomami odlikovane čevljarske izdelke iz najfinejšega do najmočnejšega blaga.

Sredi Žirov je krasna župna cerkev sv. Martina, znana po svojih velikih umetninah, krasnem velikem oltarju, prižnici, mozaikih, zlasti pa po slovitih orglah. Dalje so v neposredni bližini: občinski dom, šola, pošta, župni urad, orožniška stanica ter večje število trgovin, gostiln in penzijonov za tujce. Povsod je dobra in prijazna postrežba za zelo nizko ceno. Poleg tega se vidijo še razne znamenitosti iz pradavnih časov, kakor: razvaline stare župne cerkve, nekdaj kapelice brižinskih škofov, lovski gradič, ki je bil pozneje preurejen za ljudsko šolo, da je ena najstarejših v dravski banovini, zdaj pa služi za stanovanje, gospodinjske tečaje in čipkarsko šolo, v kateri se poučujejo mlade deklice, kakor tudi odrasla dekleta v izdelovanju čipk, ki jih zaradi umetnine in fine izdelave občuduje vsak tujec, zlasti pa poznavalci izdelkov. Čipkarska obrt je udomačena v Žireh že desetletja, šola sama pa obstoji v Žireh že od leta 1900. Ob tej domači obrti živi veliko število prebivalstva.

Iz Žirov vodi banovinska cesta, ki se razcepi: ena vodi potem preko državne meje, ki je oddaljena samo deset minut od strelišča, in od tod dalje na Idrijo, druga cestna proga banovinske ceste pa vodi mimo znanih podzemskih jam »Matjaževih kamer«, preko Rovt (11 km) na Logatec, kjer je najbližja železniška stanica in sedež sreskega načelstva, sodišča in davčne uprave. V Žireh je najstarejše avtobusno podjetje v dravski banovini, ki vzdržuje redno zvezo z Ljubljano dvakrat dnevno.

Na hribu Žirk se vidijo še danes sledovi razvalin ajdovskega gradu in mlina na veter. Pod Žirkom pa stoji tabor, kjer so se branili pradedje ob času turških navalov. Kamorkoli se ozreš, povsod je polno zanimivosti, predvsem pa dokazov pridnosti malega kmeta in obrtnika, ki sta si znala ustvariti vsaj nekaj blagostanja. Ali danes vse precej trpi zaradi zastoja v obrti in krize in tudi lepim Žirem ni prizanesla. Družabno življenje je zelo razvito in stoji ljudstvo na visoki kulturni stopnji. Društveno življenje je razgibano kakor malo kje. Treba je pogledati samo veliko kulturno delo, ki ga je v teku let izvršil žirovski Sokol. Zgradil si je dom, prvi v naši domovini. Predvsem se pa mora poudarjati, da so Žiri važna obmejna postojanka, močan branik in zvest čuvar naše države brez razlike na politično pripadnost prebivalstva.

Kdor je kdaj obiskal Žiri, vsak se je divil krasoti kraja, lepim izprehodom, krasnim izletnim točkam. Čisti gorski zrak, ugodno podnebje, topla naravna voda. Lepe ceste, ki jih osvetljuje elektrika, blagodejen mir, ki kroži v toplih poletnih nočeh preko vse doline, vse to ustvarja nepozabne spomine v vsakomur, ki poseti prvi notranjski biser, obmejne Žiri.

Ni lepšega poletnega užitka, kakor pri Žireh zajadrati po bistri Sori

Domače vesti

• **Počastitev spomina junakov iz Skoplja.** Po veličastnih slavnostih, ki so bile posvečene spominu vseh prvih rekrutov iz Južne Srbije, bo sledila sedaj v Skoplju še ena lepa slavnost, ki bo posvečena dijaškemu bataljonu, ki je bil pred 25 leti ustanovljen v Skoplju in poslan na fronto, kjer so se njegovi člani — mladi intelektualci iz raznih srbskih pokrajin izkazali z legendarnim junaštvom ter so premnogi od njih položili tudi svoje življenje na žrtvenik narodne in državne svobode. V Skoplju je bil ustanovljen odbor, ki pripravlja proslavo 20letnice dijaškega bataljona, združeno s postavitvijo temelja za spomenik, ki bo poveličeval spomin junaške intelektualne mladine. Začetek pomembnih slavnosti bo 4. oktobra.

• **Vseslovanski čebelarski kongres v zvezi s čebelarsko razstavo** bo letos v dneh od 26 do 31. avgusta v Beogradu. To bo velika skupščina slovanskih čebelarjev iz Češkoslovaške, Poljske, Rusije in Bolgarske. Važna predavanja na kongresu bodo pokazala uspehe in napredek slovanskega čebelarstva ter podala smernice za njegov bodoči razvoj. Jako zanimiva bo razstava, ki bo podala sliko celotnega našega čebelarskega stanja. Našim čebelarjem bo dana izredno ugodna prilika, da si bodo lahko za majhen denar ogledali to velepomembno prireditev. Vseslovanski čebelarski kongresi, ki se vrše v razdobju več let in takrat v glavnih mestih sosednih slovanskih držav ne nudijo našim čebelarjem prilike, da bi si jih ogledali, ker zahtevajo za posameznika velike izdatke. Polovična vozna cena 286 Din, tja in nazaj pa ni nikak previsok znesek, da bi ga čebelarji ne mogli žrtvovati. Čebelarji, prijavite se glavnemu tajništvu čebelarskega društva in zahtevajte pojasnila. Pripravite predmete za razstavo ki jih bo društvo skupno odposlalo v Beograd. Razstavni predmeti morajo biti čebelarskemu društvu prijavljeni najkasneje do 1. avgusta. Prijave razpošilja na zahtevo tajništvo društva.

NAJVEČJO IZBIRO POVRŠNIKOV IN OBLEK ZA GOSPODE IN OTROKE ima

J. MAČEK

Ljubljana, Aleksandrova cesta štev. 12.

• **Kongres pravnikov kraljevine Jugoslavije** bo letos v Zagrebu v dneh 7. do 9. septembra. Na dnevnem redu je več znanstvenih referatov večinoma gospodarskega in finančnega značaja. Na kongres pride tudi večje število bolgarskih pravnikov. Po kongresu bodo izleti, katerih smeri se bodo še pravočasno sporočile. Prijave in članarino sprejema društvo »Pravnik« v Ljubljani do 15. avgusta t. l.

• **Mednarodni protituberkulozni kongres** in sicer 9. po številu se bo od 4. do 6. septembra letos vršil v Varšavi. Udeleženci kongresa imajo izdatne vozne olajšave, in sicer skozi Madžarsko in Češkoslovaško 33odstotne, skozi Avstrijo četrtinsko, skozi Poljsko pa polovično voznino in tudi poljski vizum se bo delil brezplačno. Vozovnice bodo na razpolago v pisarnah Putnika, vse informacije pa daje udeležencem tajnik Jugoslovenske protituberkulozne lige dr. M. Petrovič v Beogradu, Krunska ulica 69.

Originalno »NIGGEROL«

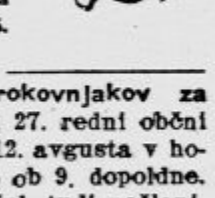

(Patent št. 5922) olje ali krema za solnčenje in masažo. Vse obvaruje solnčarice in peg, ter Vam naredi kožo gladko in enakomerno bakreno zagorelo. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah. Drogerija Gregorič, Ljubljana, Prešernova 5.

• **Društvo kmetijskih strokovnjakov za dravsko banovino** ima svoj 27. redni občni zbor v Mariboru v nedeljo 12. avgusta v hotelu »Orel«. Pričetek točno ob 9. dopoldne. Vsi absolventi kmetijskih šol, tudi nečlani, ter prijatelji društva so vabljeni. Za redne člane je udeležba obvezna. Kdor ima pripravljen kak aktualni referat, ga mora predložiti po društvenih pravilih v pregled društvu. Zato pošljite referate tajniku Martelancu — Kranj in to najkasneje do 30. t. m.

• **Gostilničarski kongres v Zagrebu.** Člani združenja gostilničarjev na področju zagrebške zbornice za TOI so na svojem zborovanju razpravljali tudi o kongresu gostilničarjev iz vse države ter sklenili, predložiti vsem gostilničarskim organizacijam, naj bi se priredil tak kongres letos 23. in 24. oktobra v Zagrebu. Prvi dan bi bile konference posameznih organizacij, naslednji dan pa skupni kongres. Zagrebški gostilničarji in tudi nekatere druge gostilničarske organizacije so pripravile že precej gradiva za ta kongres.

• **Seja upravnega odbora srbsko-pravoslavne eparhije** se je vršila te dni v Zagrebu in je med drugim odobrila tudi proračune za pravoslavne cerkvene občine v Zagrebu, Ljubljani, Mariboru in Celju, ki spadajo vse pod vodstvo mitropolita Dositeja. Seji so prisostvovali delegati vseh teh cerkvenih občin.

• **Diplomirani tehniki lesne industrije,** ki so absolvirali v Sarajevu (industrijsko-lesni odsek), naj pošljejo naslove s podatki dosedanjega službovanja na naslov: Udruženje jugoslovenskih absolviranih tehničara industrije drveta, Sarajevo, Kladanjska ulica 5. Diplomirani tehniki na področju dravske banovine pa naj se čim prej prijavijo v članstvo ljubljanske sekcije UDTKJ.

• **Maturante (ke) ljubljanskega učiteljišča iz l. 1914.** vabim, da se zglase zaradi praznovanja 20letnice na naslov: Rant Fr. učitelj, Šmartno pri Kranju.

• **Skavtski tabori.** Prejeli smo: Dravska župa skavtov obvešča javnost, da tabore razen skavtov tudi društva, ki nimajo s skavti nobene zveze. Skavtski tabori so ločeni po spolu, vodijo jih zanesljivi, vestni in preizkušeni vodje, ki skrbe, da so skavtski tabori vzgojna institucija, torišče discipline reda in dela. Letos tabore: V Bohinju mariborski skavti, v Žirovnici četa zagrebških skavtov, v Slovenji vasi ob Dravi ptujski skavti, medtem ko taborijo ljubljanski skavti v 4 skupinah ob gornji Krki, kjer pomagajo Higijenskemu zavodu pri preizkušanju podzemskih vodnih tokov v Suhi krajini. Poleg skavtov pa taborijo: mariborske planinke v Bohinju, ljubljanske pa prirede letos od 24. t. m. do 1. avgusta pri Gameljnih za Savo propagandni tabor, na katerem bodo razvile svoj novi prapor 29. t. m. ob 8.30. Vabimo občinstvo, da prisostvuje svečanosti in si ogleda tabor. Ponovno opozarjamo javnost, naj drugih taborov ne zamenjava s skavtskimi. Za morebitne informacije se obrnite na naslov: Dravska skavtska župa, Ljubljana, poštni predal 178.

BAŠKA morsko kopališče

HOTEL GRANDIĆ

vzorna obiteljska hiša. Domača in inozemska kuhinja. — Glasba, ples. — Prospekti na zahtevo. 139

• **Poroka.** Danes se poročita v Sv. Petru pod Svetimi gorami urednik g. Vladimir Regally iz ugledne ljubljanske družine pok. dvornega svetnika Frana Regallyja in gdč. Vanda Kunejeva iz ugledne družine banovinskega zdravnika g. dr. Ferda Kuneja v Sv. Petru. Priči sta glavni urednik »Slovenskega Naroda« g. Jože Zupančič in odvetnik g. dr. France Kloar, župan v Kozjem. Mladoporočencema želimo obilo sreče!

• **Planinska maša** bo v četrtek 26. t. m. ob 10. dopoldne v kapelici sv. Cirila in Metoda na Moliški planini pod Ojstrico v Savinjskih Alpah. Službo božjo bo opravil g. župnik iz Luč. Kapelica stoji v krasnem gorskem kraju nad Robanovim kotom. Od Kocbekovega doma na Korošici je oddaljena pičle pol ure. Planinci, vabljeni!

• **Novo planinsko zavetišče v Dinarskih Alpah.** Na Kamešnici so člani planinskega društva »Mosor« zgradili svoj dom, ki bo slovesno otvorjen 23. septembra, ko bo Hrvatsko planinsko društvo v Zagrebu proslavljalo svojo 60letnico. Dom je že pod streho, znotraj pa ga bodo uredili v prihodnjih tednih. »Mosoraši« so s svojim požrtvovalnim delom Dinarske Alpe že do dobra odprli domačim in tujim turistom.

• **Turistovski izlet na Veliki Klek** (Grossglockner) 3798 m. Odhod z modernim avtobusom 28. t. m., povratek 30. t. m. Vožnja in celotna prehrana s taksami 700 Din za osebo. Prijave sprejema do 25. t. m. in daje informacije g. Riko Rotter pri tvrdki Triumph-Auto, Ljubljana, Celovška cesta 38, telefon 21-87 in 26-63.

• **Vpis v I. razred državne učiteljske šole v Ljubljani** bo 5. septembra 1934 od 9. do 12. ure v ravnateljevi pisarni. Po zadnjem odloku ministrstva prosvete od 11. julija 1934 se vpišejo v I. razred učiteljske šole samo oni učenci (učenke ne), ki so dovršili IV. razred srednje šole in položili nižji tečajni izpit z odličnim uspehom. Biti morajo telesno sposobni in imeti posluh za petje in glasbo. Prizadeti naj vlože med počitnicami s 5 Din kolkovano prošnjo za sprejem, ki naj bo opremljena z rojstnim listom, iz katerega naj bo razvidno, da učenec 31. decembra 1934 ne bo nad 17 let star ter z izpričevalom o nižjem tečajnem izpitu.

• **Kočevski Dijaški dom naznanja,** da bo njegov redni letni občni zbor 30. t. m. ob 20. v društvenih lokalih. Dnevni red: čitanje in odobritev zapisnika zadnjega občnega zbora, poročila funkcionarjev in nadzornega odbora, volitev upravnega in nadzornega odbora in slučajnosti.

• **Poseben vlak v Maribor.** V nedeljo 5. avgusta priredi »Putnik« v Ljubljani izlet s posebnim vlakom v Maribor na »Mariborski teden«. Cena vožnje in vstopnina na »Mariborski teden« je 60 Din za osebo. Ugodna prilika za izlete na Pohorje. — Prijave pri Putniku za nebotičnikom.

• **»Putnikov« izlet na Dunaj.** Odhod iz Ljubljane je v soboto 28. t. m. ob 21.45 do Zidanega mostu, kjer prestopijo izletniki na poseben vlak, ki prispe iz Beograda. Cena vožnje v III. razredu 242 Din, prehrana pa 507 Din, do Zidanega mosta je dovoljena polovična voznina.

• **Izlet v Oberammergau k pasijonskim igram** ter v München in Salzburg bo od 20. do 25. avgusta. Cena izleta, to je vožnja in vsa oskrba ter vstopnica 4. razreda k pasijonskim igram je 1725 Din za osebo. Odhod iz Ljubljane 20. 8. ob 20.45. Program in prijave pri Putniku v Ljubljani.

• **Avtobusni izlet na Mrzli studenec** priredi Jugoslovensko-češkoslovaška liga na Bledu v torek 24. t. m. na čast slovanskim gostom. Program: daljši izprehod, ples na prostem, skupna mala južina, pečenje ražnjičev in drugo. Odhod izpred Jeklerjevega hotela točno ob 14.30. Cena vožnji 40 Din. Obvezne prijave sprejema zdraviliška komisija do 23. t. m. Prijava je obvezna tudi za tiste, ki se bodo vozili z lastnim vozom. V primeru slabega vremena bo izlet preložen in pravočasno naznanjen.

• **Slavje strelske družine v Domžalah.** V nedeljo 29. t. m. bo ob 14.30 v Domžalah slavnostna otvoritev novega strelišča. Pokrovitelj prireditve bo g. minister Ivan Pucelj, ki bo oddal prvi strel. Strelišče je bilo zgrajeno pod vodstvom domžalskega lekarnarja g. Miliča po strokovnjaških načrtih g. Kristijana Pihlerja in popularnega domžalskega komandirja orožniške postaje g. Skoka. Strelska lopa z velikim branom v ospredju in dvojnim grudobranom leži v prijetni dolinici, obdani ob potokov Rače in Bistrice. Za grudobranom je romantični hribček Šumberka, okrog pa zelene trate. Blizu strelišča je udobno kopališče. Domžalska strelska družina šteje že 150 članov, ki so pod vodstvom zglednega odbora zelo vneti za strelski sport in ki so s svojo požrtvovalnostjo pripomogli k zgraditvi lepega strelišča. Goste bodo ob 14.10 sprejeli na kolodvoru in godba jih bo spremljala na strelišče.

• **Še en prepis zakonika carja Dušana.** Zakonik carja Dušana, ki je velevažno delo v srbski zgodovini, je bil večkrat prepisan. Našim zgodovinarjem najbolj znani prepis je bil lani vrnjen naši državi iz Nemčije, kamor je bil zanešen med svetovno vojno. Pa tudi v Karlovcu je prepis Dušanovega zakonika, in sicer ga poseduje učitelj Dušan Borzovski. Prepis zakonika je že dolgo last te rodbine Borzovskih, ki se je preselila iz Srbije najprej v Sombor, pozneje pa v Karlovac. Prepis zakonika nima letnice, vsebuje pa 100 strani. Naslovni list manjka, drugače pa je rokopis dobro ohranjen v dokaz, da ga je rodbina kot zgodovinski spomenik skrbno čuvala. Tekst je enak sofijskemu prepisu in so samo neznatne razlike v pravopisju.

• **Dva nova sejma v Lesceh.** Uprava občine Lesce poroča, da je banska uprava z odlokom z dne 1. junija letos dovolila, da se vršita v Lescah vsakoletno poleg že obstoječih še dva nova živinska sejma, in sicer dne 13. junija (na dan sv. Antona Paduanskega) in dne 16. avgusta (na dan sv. Roka). Ako pride eden ali drugi teh sejmov na nedeljo ali praznik, se sejem preloži na naslednji dan. Prvi novi sejem se letos ni vršil, pač pa se bo vršil drugi velik živinski sejem na dan sv. Roka 16. avgusta, na kar se vsi interesenti že zdaj opozarjajo.

Lomberg-film 6×9

8 posnetkov, 26°, za Kodak aparat jun. 620

Vas stane samo Din 16.—

V zalogi edino

DROGERIJA KANC

v nebotičniku in židovski ulici.

• **Občna Dobrova pri Ljubljani** prepoveduje kopanje v Gradaščici in Horjulki, ker kopalci delajo škodo na poleg ležečih zemljiščih.

• **Delo komisije v poplavljeni Kostajnici.** Komisiji, ki ceni škodo v že dvakrat poplavljeni Bosanski Kostajnici, sta se pridružila tudi načelnik socialnega oddelka vrbaske banske uprave in šef Higienskega zavoda. Komisija je pregledala vse področje in nekatere dele tudi ponovno, ker so v njih nalivi v sredo zvečer napravili novo občutno škodo. V sami Kostajnici je porušenih 10 hiš, poleg njih pa je tudi 20 hiš neprimernih za prebivanje. Komisija je v sporazumu z občinsko upravo uredila, da bodo stanovalci teh hiš začasno spravljeni pod streho raznih javnih in privatnih poslopij. Nekatere stavbe, ki so bile sicer prazne, a jih lastniki niso hoteli dati na razpolago, so morali rekvirirati. Odbor, ki zbira pomoč, se je obrnil tudi na Rdeči križ, da bi podprl njegovo delo.

Proti preobilni debelosti

uporabljajte samo neškodljive Slatinske tablete za hujšanje,

ki jih protzvaja apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani iz naravnih mineralnih soli in zeliščnih ekstraktov. Zahtevajte v Vaši lekarni samo prave, neškodljive Slatinske tablete Bahovec. Mala doza (100 tablet) 46 Din, velika doza (200 tablet) 74 Din. (Reg. br. 283 — 11. I. 1934.)

• **Nevihte v okolici Siska.** V četrtek so ves dan divjale nevihte po zapadnem delu okraja Sisak in so imele od nalivov, strele in toče največjo škodo vasi Stara Drenčina, Jasvenik, Mala Gorica in Lekenik. Hudourniki so s pobočij na njive nanosili mnogo zemlje in kamenja, pokvarili pa so tudi nekaj cest in kolovozov. Kulture so uničene za 50 do 75 odstotkov. K sreči so bili kmetje po zakonu nedavno zavarovani za primere škode, povzročene od toče, in je že na delu posebna komisija, ki bo pri posameznih posestnikih ocenila škodo. Največ škode je na koruznih nasadih.

FILME

Vam razvijemo in napravimo kopije v treh urah, to je, ako nam prinesete iste do 9. dopoldne, dobite gotove ob 12., po tej uri prinešeno pa še isti dan. — Se priporoča

Foto Tourist — Lojze Šmuc

Aleksandrova 8.

• **Že stoletja zapuščena rodovitna pokrajina** je Odransko polje, ki je bilo nekdaj žitnica starorimskega Siska. Tekom stoletij se je polje izpremenilo v močvirje in ni več niti sledu o tem, da je bilo tam nekdaj preko 30.000 oralov najboljše obdelane rodovitne zemlje. O osušenju Odranskega polja so že mnogokrat razpravljali, a vsi načrti so propadli zaradi pomanjkanja sredstev. Sedaj je banska uprava odredila ponovni pregled nekdaj tako rodovitnega področja, da bi se na njem voda izpeljala v Kolpo, poplave iz rek Kolpe pa preprečili z gradbo visokega nasipa ob Odri. Na ta način bi postalo Odransko polje spet rodovitno področje.

Dolenjske Toplice

reorganizirane.

Celoletni obrat.

Zdravnik: DR. RUDOLF ROŽIČ. Centralna kurjava v vsakem hladnem vremenu v obratu. — Pošta Toplice pri Novem mestu.

• **Preiskava o delu nevarne vlomilske in razbojniške tolpe.** Vlomilci, ki so decembra 1929 v Beogradu vlomili v Trgovsko banko in so bili šele sedaj razkrinkani, imajo na vesti poleg vlomov v Čačku in Jagodini še mnogo drugih zločinov. Nevarna tolpa šteje dosedaj osem mož, domnevajo pa, da so bili z njo v zvezi še nekateri drugi kriminalni tipi. Vodja tolpe je bil nekdanji občinski predsednik v Velikem Popoviču Vojin Vojinović, ki ima, kakor so sedaj ugotovili, pestro zločinsko preteklost. Obsojen je bil že pred svetovno vojno, med vojno pa je nekako prikril svojo zločinsko preteklost, ker se je bil baje pridružil neki četniški skupini, ki je napadala Bolgare. Če je to res, bo treba šele ugotoviti. Ugotovili pa so že točno, da je bil ta mož nevaren razbojnik v prevratnih dneh in da je bil vsega skupaj obsojen že na 35 let robije. Zaprt je bil že nekajkrat, iz ječe pa so ga rešili deloma važni vojni dogodki in tudi revizije procesov, ki pa so bili pozneje prekinjeni.

• **Lov na divje svinje.** V loviščih veleposestnikov dr. Ferdinanda Attemsa in Kobija, posebno v revirju Hartenstein in v okoliških loviščih Veterniku, Kozjem, Pilštajnu in Zagorju so se pojavile v večjem številu divje svinje, ki povzročajo ondotnim posestnikom ogromno škodo. Da se prepreči uničuje [illegible] tamošnjega stremažnega prebivalstva, je odredilo sresko načelstvo v Šmarju pri Jelšah lov na divje svinje v soboto 28. t. m. s sestankom ob 7. zjutraj v Kozjem pred občinskim uradom. Za vodjo lova je določen revirni gozdar in oskrbnik g. Franc Podarnik iz Podčetrtka. Lovi so brez psov po tozadevnem načrtu, ki je vsakomur na vpogled na uradni občinski deski v Kozjem. Lov se po potrebi ponovi naslednjega dne 29. t. m. po navodilih vodje lova. Za lov je potrebno: 100 strelcev, ki naj imajo premirno orožje in municijo, to je risanice s kroglami ali navadne puške s kroglami; 8 poklicnih lovcev (lahko tudi več) za nastavljanje strelcev in za vodje gonjačev; 50 gonjačev, ki jih morajo staviti brezplačno na razpolago občine Kozje, Pilštanj, Veternik in Zagorje v sorazmernem številu. Vse odredbe izdane od lovovodje za časa lova, se morajo strogo izpolnjevati zaradi osebne varnosti in preprečenja nesreč. Posebno se pa opozarjajo gg. strelci, da svojih odrejenih mest ne zapuščajo brez znanja lovovodje. Na stojiščih naj se za časa lova ne govori, da ne bo trušča.

• **Revigal, novo jugoslovensko zdravilno sredstvo proti kožnim boleznim.** Pod tem imenom je ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu odobrilo novo zdravilno sredstvo zoper kožne bolezni, katero proizvaja naš znani narodni delavec, lekarnar g. Branislav Mondini v Slovenski Bistrici. Kakor smo doznali, je revigal popolnoma novo kombinirano zdravilo, s katerim so bili doseženi prvovrstni uspehi. Zdravniki specialisti doma in v tujini so podali glede tega preparata odlične ocene. V prvi vrsti so se zdravile različne kožne bolezni, kakor ekcemi in lišaji, ki so kljubovali vsem drugim načinom zdravljenja. Tudi izpuščaje, gnojne rane, ozebline in srbež so z revigalom lahko v najkrajšem času ozdravili. Najzanimivejše pa je brez dvoma zdravljenje razjedljivih lišajev (lupus), ki je doseglo presenetljive uspehe. Z ministrsko registracijo revigala ni ugodeno samo nujnim željam gospodov zdravnikov, temveč je tudi mnogim bolnikom dano preizkušeno zdravilno sredstvo, ki jim omogoča v kratkem času ozdraviti najbolj trdovratne kožne bolezni. Pričakovati je torej, da se bo revigal kmalu uporabljal z najboljšimi uspehi v domači državi in v tujini v prid trpečega človeštva.

• **»ANKER«, splošna zavarovalna delniška družba, Dunaj (Wien).** Na občnem zboru 27. junija pod predsedstvom finančnega ministra g. dr. Avgusta Engla je bil računski zaključek za leto 1933. soglasno sprejet. Dohodki izkazujejo 272,511.857 Din proti 261,834.838.29 Din, aktiva pa 1 milijardo 100,446.715.80 Din proti 959,455.634.38 Din v predhodnem letu. Čisti dobiček v znesku 1,061.671.41 Din se prenese po dotaciji varnostnim reservam na novi račun.

• **Piramidon.** Zobobol, glavobol in migrena so najpogostejše bolezni, ki se pojavljajo v življenju skoro vsakega človeka. Sodobna medicina nam je ob sodelovanju s kemijo dala proti tem boleznim zanesljivo sredstvo v obliki piramidonovih tablet. Vsaka prava tableta ima vtisnjen Bayerjev križ.

• **Obledele obleke barva v različnih barvah in plisira tovarna JOS. REICH.**

Iz Ljubljane

u— **Jožetu Mecilošku v spomin.** Od 18. t. m. že počiva na ljubljanskem pokopališču splošno priljubljeni strojevodja g. Jože Mecilošek, ki je po krutem usodnem naključju 7. t. m. utonil v Fali, kamor je prišel s svojimi tovariši na izlet po kongresu strojevodij. Njegovo truplo so rešili iz dravskih valov 16. t. m. v Kamnici pri Mariboru. Pogreba so se udeležili polnoštevilno tovariši. Kurilnico I. je zastopal šef g. inž. Gliha, kurilnico II. šef g. inž. Lavrič, pri pogrebu pa je bil tudi načelnik strojnega oddelka g. inž. Finc. Društvo strojevodij je položilo na grob ljubljenega tovariša šest vencev, sprevod pa so spremljali godbeniki in pevci »Sloge«. Svojega soustanovitelja in vnetega člana je s častnim številom članstva spremljala na zadnji poti tudi čitalnica v Šiški. G. Jože Mecilošek je bil zagorski rojak, služboval je dolga leta v Ljubljani kot strojevodja osebnih in brzih vlakov ter si je pridobil s svojim blagim značajem nebroj prijateljev ne samo v železničarskih, temveč tudi v drugih krogih. Bil je vzor vestnega in požrtvovalnega železničarja in za vse dobro vnetega moža. Tragična smrt ga je zadela v najlepši moški dobi in baš on, ki je prestal toliko nevarnosti na dveh frontah, je moral storiti smrt po nesrečnem naključju pri industrijski napravi, podobni onim, pri katerih je delal v svojih mladih letih v Trbovljah in Zagorju. Njegov brat je ravnatelj steklarne v Paračinu in baš za nedeljo, ko je bil kongres strojevodij, ga je vabil k sebi, ker je praznoval 60letnico. Jože pa je rajši šel s tovariši. Vsi, ki so ga poznali, ga bodo ohranili v najlepšem spominu.

u— **Park na Valvazorjevem trgu pred končno ureditvijo.** Kakor kaže, bo park na Valvazorjevem trgu v nekaj dneh v glavnem preurejen. V diagonali od ogla Knafljeve do Šubičeve ulice so zgradili novo široko cesto. Del novega parka v kotu ob nunskem obzidju so lepo znivelirali, vzdolž obzidja in ograje nasproti palači banovinske hranilnice so uredili grednat pas, ki ga bodo zasadili z grmičjem, tako da bo ozadje tvoril lep, estetsko urejen zelen zid. Ob gredi teče široka bela steza, na katero pridejo klopi. Osrednji del tega novega kota je velik enoten prostor, ki ga bodo posejali s travo. Po prvotni zamisli pridejo tudi pod drevesa klopi in bo travnik dostopen izprehajalcem. Z ureditvijo tega novega dela se je izkazala potreba da spravijo ž njim v sklad tudi stari del parka, ki je ležal doslej povsem mrtev in je bil že zdavnaj potreben regulacije. Na trate ob Valvazorjevem spomeniku so že napeljali nekaj voz zemlje, da jih bodo znivelirali s celotnim parkom. Valvazorjev trg bo po novem eden najlepših trgov našega mesta.

u— **Tivoli — otroško kopališče.** Pišejo nam: V zadnjem času so odprli dolgo vrsto trat in drevoredov za svoboden otroški vrt in ob Lattermannovem drevoredu so uredili celo majhen gaj, ki služi samo sproščeni radosti otrok. Tu je tudi bazenček, po katerem so otroci doslej po mili volji brodili in se igrali. Vročina, ki pritiska, pa je male obiskovalce parka spravila celo na idejo, da bi se dal bazenček s pridom uporabiti tudi za kopališče. Otroci so pričeli kopalne hlačke prinašati s seboj in voda v kotanji je prav toliko globoka da so spretnejši izmed njih lahko zaplavali po nekaj zamahov. Kopel v umazani vodi seveda ni priporočljiva, pa tudi jim ni dovoljeno kopanje v parku. Stražniki so pričeli razganjati to kopališče. Primer naj bi bil mestni upravi v opozorilo, da bi bilo nujno potrebno kjerkoli v Tivoliju priskrbeti malčkom spodoben bazen za kopanje.

ZVOČNI KINO SOKOLSKI DOM
Tel. 33-87 v Šiški. Tel. 33-87

V nedeljo ob 5., 7. in 9., v ponedeljek ob 7. in 9. uri

Frančiška Gaal in Paul Hörbiger v veleopereti

ŠKANDAL V BUDIMPEŠTI

Za smeh, zabavo skrbi Szöke Szakall. V dopolnilo nov zvočni tednik.

Pride! Pride!

»GOSPODA OD MAKSIMA«

Gostilna pri „Panju“

Ljubljana, Vegova ulica 10.

Toči prvovrstna dolenjska in štajerska sortirana vina, zajamčeno pristna in naravna. Pri odjemu nad 5 litrov se dostavlja na dom. Poskusite tudi Vi enkrat z naročilom in prepričani boste, da s takim vinom niste bili še nikjer postreženi kakor edinole tu, ker vsa vina naročam le direktno od najboljših vinogradnikov. Vsak čas na razpolago topla in mrzla jedila. Sprejemajo se abonenti na dobro domačo hrano po zmernih cenah. Senčnat vrt, balinišče.

Se priporoča gostilničar TONE HUČ.

u— **Klub jugoslovenskih akademikov iz Trsta, Gorice in Istre.** Zaradi dogodkov pri našem posetu dalmatinskih mest ob priliki turneje sklicujemo za 4. avgust v znak protesta izredni občni zbor z dnevnim redom: razpust kluba. — Odbor.

u— **Prijatelji petja** se vljudno vabijo na vrtno veselico Šentjakobskega pevskega društva, ki bo 29. t. m. pri Marenčetu na Dolenjski cesti.

u— **Za mestne ubožce** je daroval v počastitev spomina pokojnega dr. Janžeta Novaka minister za socialno politiko in narodno zdravje g. dr. Fran Novak 250 Din. Srčna hvala!

u— **V socialni sklad Jadranske straže** je gospa Fani Meserko darovala 100 Din namesto venca na grob g. dr. Janžeta Novaka.

12.— + 1.— + 8.— = Din 21.—

Najboljši orthochrom film 6× 9 cm za 8 posnetkov

rok februar 1936	Din 12.—
razvijanje istega	„ 1.—
8 kopij-fotografij	„ 8.—
	Din 21.—

Vse filme, ki nam jih oddaste v izdelavo v ponedeljek 23. t. m. do 10. ure dopoldne, dobite s slikami izdelano še isti dan ob 5. uri popoldne.

DROGERIJA GREGORIČ

družba z o. z., Ljubljana, Prešernova ul. 5.

u— **Lepa bo letos trgatev v Slovenskih goricah** in na njo pojdejo Ljubljančani 7. oktobra. Društva naj upoštevajo ta datum ter naj ne določajo za tedaj svojih prireditev.

u— **Opozorilo.** Občinski odbor na Ježici je zaradi neštetih pritožb strogo prepovedal v območju razširjene občine Ježica vsako jahanje ter hojo po poljskih nasadih in travnikih. Tudi je strogo zabranjeno klatenje sadja in pobiranje poljskih pridelkov. Na to prepoved se opozarjajo zlasti kopalci, ki prihajajo v občino in delajo kmetovalcem na tak način ogromno škodo. Poljski čuvaji imajo strogo naročilo, da vsakogar, ki bi ravnal proti tej prepovedi, legitimirajo in prijavijo ter se bo proti vsakomur kazensko postopalo.

DANES

ob 17.30 uri

Gradjanski : Ilirija

na Stadionu.

u— **Licitacije za regulacijo Ljubljanice** v odseku od Čevljarskega mostu do Špice je odbor za oceno državnih dobav na seji dne 17. t. m. odobril. Naknadno pa se je v gradbenem ministrstvu ugotovilo, da je bilo postopanje licitacijske komisije v Ljubljani pomanjkljivo, ker licitanti niso podpisali splošnih in specialnih pogojev, kakor to določa zakon o državnem računovodstvu. Zaradi tega se bo morala po vsej priliki vršiti ponovna licitacija v skrajšanem roku in se bo torej zaradi te formalne pogreške pričetek del na Ljubljanici za dva tedna zakasnil.

u— **Sličica s perutninskega trga.** Na trgu je včeraj primahala brhka, mlada kokošarica. Na glavi kurnik, poln piščancev, v ustih cigareto »Zeta«. Tržni organ se pošali: »Na glavi kure, v ustih cigareta. To ni dostojno za trg.« Odgovor: »Kaj, gospud! Saj državo podpiram.«

u— **Ponesrečen kopalec.** V Tomačevem ob Savi se je včeraj kopal tudi 33-letni železniški zvaničnik Fran Berkič, stanujoč v Jenkovi ulici 5. Berkič se je pridružil neki skupini, ki je skakala z brega v Savo. Skočil je nekajkrat srečno, slednjič pa se je preslabo odgnal in je zadel pri skoku z glavo ob skalo. Dobil je hude poškodbe in so ga morali nemudno prepeljati v bolnišnico.

Zobozdravnik - specijalist

Dr. MIRKO KAMBIČ

ne ordinira do 27. avgusta. 6480

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavin. Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo temperaturo.

21. avgusta

Ljubljana 7, 758.7, 18.8, 77, 0, 5, —, —; Ljubljana 13, 757.6, 29.3, 48, WSW3, 5, —, —; Maribor 7, 757.0, 18.0, 80, 0, 4, —, —; Zagreb 7, 758.6, 20.0, 70, WSW1, 3, —, —; Beograd 7, 7, 759.5, 23.0, 70, 0, 0, —, —; Sarajevo 7, 762.1, 15.0, 90, 0, 0, —, —; Skoplje 7, 760.7, 23.0, 60, 0, 0, —, —; Split 7, 759.9, 25.0, 60, 0, 0, —, —; Kumbor 7, 760.2, 23.0, 90, 0, 0, —, —; Rab 7, 759.1, 23.0, 45, NNE4, 3, —, —.

Temperatura: Ljubljana 30.0, 16.8; Maribor 27.0, 16.0; Zagreb 30.0, 18.0; Beograd 29.0, 19.0; Sarajevo 28.0, 13.0; Skoplje 31.0, 16.0; Split 32.0, 22.0; Kumbor 28.0, 22.0; Rab 28.0, 21.0.

Splošen pregled vremena 21. t. m.: Ciklon tiči nad severnozapadno Evropo s središčem nad Kanalom. Depresijsko stanje prevladuje v ostalih delih Evrope. V zapadni Evropi prevladuje oblačno vreme s krajevnim dežjem, drugod je vedro. Temperatura je narasla v srednji in južnovzhodni Evropi. — V Jugoslaviji je toplo in vedro vreme v vsej državi. Minimum v Plevlju 10, maksimum v Mostarju 34.

Kopalci in turisti!

Uporabljajte za solnčenje

dr. Kmetovo mazilo

IN OLJE. — Dobi se v vseh lekarnah in drogerijah po 10 Din.

u— **Tramvaj ga je podrl.** V Šiški se je včeraj pripetila hujša nezgoda. Tramvajski voz je podrl 41 letnega delavca Pavla Kovača z Glinc. Pri padcu je Kovač dobil poleg zunanjih tudi hude notranje poškodbe. Nezavestnega so prepeljali v bolnišnico.

u— **Kopališče v hotelu Slon** je od 23. t. m. do 1. avgusta zaprto.

Iz Celja

e— *V Westnovi tvornici grozi 700 delavcem izguba zaslužka.* V Westnovi tvornici v Gaberju je že nad tri leta uveden skrajšan delovni čas in je delavstvo zaslužilo manj, kakor je potrebovalo za najnujnejšo hrano in stanovanje. V tovarni delajo že dalje časa po 2 do 3 dni na teden. Ker so se pa naročila v zadnjem času zelo skrčila, namerava podjetje poslati delavstvo za 4 do 5 tednov na neplačan dopust. Če tvornica izvede to namero, ostane v podjetju samo 150 delavcev, ki bodo zaposleni pri popravilih, medtem ko ostalih 700 delavcev z družinami vred izgubi zaslužek in kruh. Delavstvo, ki že tako živi v največji bedi, je ta vest silno vznemirila. Zaradi nameravanega ukinjenja obratovanja je bila v sredo v Celju ves dan konferenca, ki so se je udeležili zastopniki podjetja in delavcev. Pogajanja so bila zvečer prekinjena in se bodo nadaljevala v sredo 25. t. m., pred tem pa bo odšla posebna deputacija delavstva k g. banu in mu pojasnila ves položaj. Ker grozi delavstvu z izgubo zaslužka največja beda, ki bi imela tudi hude gospodarske posledice za Celje in okolico, pričakujemo, da bodo odločilni činitelji storili vse, da se omogoči delavstvu nadaljnji zaslužek in obstoj.

Zobozdravnik

dr. Stane Vrhovec

Celje, Krekov trg 7

v juliju in avgustu ob sobotah ne ordinira. 6373

e— *V Zdravstvenem domu v Celju* je bilo lani zdravniško pregledanih 2016 učencev in 1574 učenk, in sicer 1060 učencev in 791 učenk narodnih šol, 886 učencev in 721 učenk srednjih šol in 70 učencev in 62 učenk strokovnih šol. Zdravniki so obiskali učence na domu 25krat, v šoli 16krat, zdravstvene sestre pa so obiskale učence na domu 89krat in v šoli 63krat. V razna letovišča je bilo lani poslanih 24 dečkov in 22 deklic. Brezplačno plombirano je bilo zobovje 588 učencev, rentgenskih zdravniških preiskav je bilo 17, obsevanih je bilo 48 otrok, v bolnišnico pa je bilo poslanih 36 dečkov in 39 deklic. V šolski kuhinji kraljic Marije je bilo lani razdelienih 14.920 brezplačnih obedov in 20.459 južin. Oboleli otroci so dobili v 314 primerih brezplačno zdravila na dom. V Zdravstvenem domu so lani delovali 1 zdravnik, 1 zdravstvena sestra in 1 sluga.

e— *Prva letošnja žrtev Savinje.* V petek popoldne se je kopal v Savinji pod levškim mostom 31letni zidar Vok. V globoki vodi ga je nenadno popadla božjast in nesrečnež je izginil v vodi. Ko so ga pozneje našli in potegnili na breg, je bil že mrtev. Zapušča ženo in dva otroka.

e— *Umrl je* včeraj v Zavodni pri Celju v starosti 42 let brzojavni mojster g. Blaž Jagodič. Podlegel je jetiki, ki si jo je nakopal jeseni, ko je ob veliki poplavi gazil vodo in reševal. V soboto je umrl v celjski bolnišnici 53letni delavec Anton Ramšak iz Celja. Pokojnikoma blag spomin!

e— *Dve nesreči pri delu.* V petek se je pri mlačvi ponesrečil 24letni posestnikov sin Vincenc Pecko iz Mestinja. Mlatilnica ga je zgrabila za desnico in mu odrezala vse prste. Istega dne se je 21letni mesarski pomočnik Rudolf Stopar v Celju pri delu s sekiro vsekal v roko in si presekal žilo odvodnico. Oba ponesrečenca se zdravita v celjski bolnišnici.

e— *Kino Union.* Danes ob 16.15, 18.30 in 20.45 in jutri ob 16.15 in 20.30 zvočna opereta »Veseli svatje« in dve predigri.

e— *Primarij dr. Steinfelser* ne ordinira do preklica.

Iz Maribora

a— *Promoviran je bil* na dunajski univerzi za doktorja filozofije Roman Klasinc s Pragerskega. Čestitamo!

a— *Usmiljenim srcem!* V našem uredništvu se je zglasil 38letni pekovski pomočnik Franc Lesjak, ki išče že eno leto brez uspeha službo, dasi ima ženo in osem otrok, starih od 15 mesecev do 11 let. Sedaj je popolnoma brez vseh sredstev in tudi brez stanovanja z vso svojo številno družino. Nesrečni oče prosi za kakršnokoli delo ali pa podporo v denarju in obleki za otroke. Ponudbe dela in darove sprejema mariborsko uredništvo »Jutra«, Gosposka ulica 11.

a— *Promenadni koncert* v mestnem parku bo danes od 10. do 12. Igrala bo železničarska godba »Drave«.

a— **Konjske dirke na Teznu utegnejo biti** danes posebno zanimive, ker bo prvikrat nastopilo več novincev-vozačev. V glavni dirki bo boj med g. pl. Lippittom in g. Filipičem, ako pa se dirke udeleži Marga g. Muleja, lahko tudi ta zmaga, presenetiti pa more tudi Starost, čigar lastnik g. Kirbiš zna dobro prikrivati njegovo hitrost. V drugi dirki je računati z zmago Dorice g. Kučerja. V handikapu pa je vsako napovedovanje izključeno, ker starta 12 konjev hkratu in so distance do sekunde izenačene. Dvovprežna dirka bo zanimivost prve vrste, saj bo 7 dvovpreg vodilo ogorčeno borbo za prvenstvo. V končni boj pa pridejo vprege Ophelia — Daliga (Lippitt), Turista — Todor (Filipič), Gospodar — Dorica (Novak). Nevaren utegne biti tudi par Marga — Baja (Rasteiger) ali pa tudi Nadar — Nurmi (Poljanec). Galopska dirka, pri kateri sodeluje 7 dobrih jahačev, bo nudila občinstvu posebne užitek. Tudi ta je izid negotov. Po papirjih bi mogli prisoditi zmago angleškemu žrebcu Grandezzi, pa tudi arabec Orion g. Žgura utegne biti zmagovalec. Prepričani smo, da bodo vsi prijatelji konjskega športa s to priredbo zadovoljni, prav tako tudi občinstvo. Pripominjamo, da pri teh dirkah ni denarnih nagrad, marveč samo častna darila in je zaradi tega treba poudariti požrtvovalnost lastnikov konj.

a— *Nezgode.* Včeraj je v Podovi stanujoči, 7letni Franjo Geč tako nesrečno padel, da si je hudo poškodoval desno podlehtnico. V Sv. Marjeti stanujoči 44letni organist Maks Caf je pri košnji trave padel na koso in se globoko urezal v levo roko. V delavnici državnih železnic je padel kos železa ključavničarju Hinku Smodeju na ramo tako, da se mu je zarilo pod ključnico v telo. Vsi ponesrečenci se zdravijo v mariborski bolnišnici.

a— *Naplavljeno truplo.* Pri brodu Hütl pri Sv. Lovrencu na Pohorju je Drava naplavila truplo neznanega moškega. Komisija je dognala, da je ležalo truplo že 14 dni v vodi. Utopljenec je star okrog 40 let, je 173 cm visok, ima široko glavo, kostanjeve lase s plešo brazgotino preko desne polovice obraza, črno podpludbo pod nohtom prstanca leve roke, oblečen pa je v pisano srajco in bele hlače. Znakov nasilne smrti ni bilo videti. Utopljenca so pokopali na pokopališču pri Devici Mariji v Puščavi.

a— *Včerajšnji živilski trg* je bil zelo bogato založen. Slaninarji so pripeljali 16 voz svinjine in slanine, kmetje pa 41 voz krompirja, kumarc, čebule ter 40 voz sadja. Cene so bile naslednje: piščanci par 14 do 18 Din, kokoši 20 do 35, race 15 do 20, gosi in purani 30 do 50, domači zajci do 25 Din, krompir 2.50 do 3, paradižniki 4 do 6, fižol v stročju 5 do 6, karfijola 3 do 5, solata 0.50 do 1 Din kg, jajca 0.50 do 1.25, hruške in jabolka 3 do 6, grozdje 8 do 12, slive pa od 3 do 4 Din za kg. Mnogo je bilo na trgu tudi lesene robe.

a— *»Rokovnjači« na letnem telovadišču Sokola Maribor* III. 29. t. m. Pridite!

a— *Dr. med. Klara Kukovec,* Krekova 18, spet redno ordinira.

Iz Kamnika

ka— *Letoviška sezona* je v Kamniku na višku. Letos imamo izredno mnogo gostov iz Beograda in Dalmacije, ki so nastanjeni deloma po restavracijah, deloma pa po privatnih stanovanjih. Občina je svoječasno opozorila meščane, naj prijavijo stanovanja, ki jih imajo na razpolago za letoviščarje, vendar pa ni niti polovica meščanov storila svoje dolžnosti. Tujskoprometno društvo je oddalo malone že vsa prijavljena stanovanja, ostala pa oddajajo meščani na svojo roko. Po novi uredbi, ki je bila dostavljena vsem meščanom, pa zaradi letoviške takse in raznih formalnosti to ni dovoljeno, zato bo morala občina poseči po skrajnem sredstvu in z globami opozoriti neredne meščane na njihovo dolžnost.

ka— *Preprečena nesreča.* Zaradi otroške neprevidnosti bi se v petek popoldne kmalu pripetila huda nesreča. Tovorni vlak, ki je ob 16. vozil proti kamniški postaji, se je moral na križišču podgorske ceste in železnice nenadno ustaviti. V bližini tira je namreč poskakoval poldrugo leto star fantek, ki je naenkrat padel in obležal. K sreči je vlak vozil navkreber in ga je strojevodja lahko takoj ustavil, da se ni pripetila nesreča. Fantek se je udaril na glavo, vendar pa poškodba ni huda. Naj bo ta dogodek v svarilo staršem!

ka— *Plavalne tekme,* ki so bile preteklo nedeljo zaradi dežja odpovedane, bodo danes ob 5. na mestnem kopališču. Poleg domačih plavačev bodo sodelovali juniorii Ilirije.

ka— *Pri gradnji ceste v Kamniško Bistrico* je zdaj zaposlenih 100 delavcev, ki hitijo z delom, da bo cesta čim prej gotova. Za končno zgradbo bistriške ceste je bil pred kratkim zagotovljen kredit 250 tisoč dinarjev. Cesta bo menda zgrajena do oktobra.

ka— *V kino Kamnik* bo pridrdral »Ljubavni ekspres« s slavnim tenoristom Schmidtom. Opozarjamo, da bosta predstavi tudi v ponedeljek in torek ob pol 21.

Iz Zagorja

z— **Hude skrbi rudarjev in rudniških nameščencev.** Načrti, ki bi bili v veliki meri povečali gorje v zagorski občini, so bili sicer preprečeni, od rudarjev in nameščencev pa niso odvrnjene hude skrbi. V tem mesecu je bilo zagotovljenih 17 delovnih dni, napravili pa jih bodo, kakor kaže le 13 ali 14. V zadnji delovni periodi je bil akordni zaslužek še nižji kakor kedaj poprej. V največjih skrbeh pred redukcijami so starejši rudarji, ker se je en tak primer pripetil te dni v obratu Kisovcu. Tudi v kotredeškem obratu so te dni sprejeli nekaj mladih moči. Rudarji in nameščenci so hudo razburjeni tudi zaradi tega, ker jih družba goni iz stanovanj, dasiravno ji prostorov ne primanjkuje in je še vedno dosti stanovanj na razpolago. Nameščencem pa je družba napovedala znižanje plač.

Iz Trbovelj

t— **Delavski otroci na letovanju.** V sredo je odpotovala družina »Trboveljskih slavčkov« na morje. Mladi pevci so se utaborili v Bakru. Občinski odbor RK odpošlje okrog 50 otrok na letovanje v Boštanj ob Savi. Na stroške Bratovske skladnice pa je okrog 90 otrok na letovanju v Goreanji vasi pri Škofji Loki. Tudi trboveljski gozdovniki so si izbrali za letošnje letovanje stari priljubljeni kotiček pri Radovljici. Tako bo prebilo tudi letos precejšnje število rudarske dece na oddihu v svežem zraku, ki ga tako zelo potrebuje.

BIOGRAD NA MORU HOTEL „EUROPA"

M. Sandalić.

Meščanska hiša leži tik ob obali poleg pristanišča vsakega broda, v ozadju park in borov gozd. Poslopje je popolnoma renovirano, ima lepe, prostorne, zračne in solnčne sobe z razgledom na morje, tekočo vodo in električno razsvetljavo. Prvovrstna dunajska in domača kuhinja, izbrana vina. Popolni pension dnevno od 50 do 70 Din. Prospekti brezplačno.

Iz Hrastnika

h— **Pogreb** upokojenega rudarja in občinskega nameščenca g. Alojzija Privška je pričal, kako priljubljen je bil pokojni Med mnogoštevilnimi spremljevalci na zadnji poti je bil župan trboveljske občine g. Ferdo Roš s celokupnim občinskim uradništvom in nameščenci. Pevci Svobode I. so se poslovili od rajnega s prelepim žalnim petjem in rudniška godba z žalostinkami. Sveži grob na dolskem pokopališču so pokrili s krasnimi venci in cvetjem.

h— **Osebna vest.** Upokojen je bil g. Dominik Majcen, trgovski sotrudnik v rudniškem skladišču. Pri rudniku je služboval skoro 37 let. G. Majcen je vnet član raznih narodnih društev. Želimo mu, da bi dolgo let v zdravju in zadovoljstvu užival svoj zasluženi pokoj!

h— **Bolehna delavska deca gre na zdravljenje** v počitniško kolonijo v Boštanj. Protituberkulozna liga pošlje 10, Rdeči križ pa 5 otrok. Odpeljejo se jutri zjutraj s prvim vlakom. G. vikar Žalar je pa poslal te dni 20 bednih rudarskih otrok čez počitnice h kmetom v Slovenske gorice. Letos bo torej deležnih okrevanja in oddiha le 35 naših delavskih otrok. Koliko jih je pa še potrebnih!

Iz Krškega

kr— **Otvoritev modernega savskega kopališča v Krškem** bo danes. Postavilo ga je na mestu prejšnjega, ki ga je odnesla povodenj, Tujsko-prometno društvo v Krškem. Kopališče bo gotovo ustrezalo najbolj razvajenim kopalcem. Z otvoritveno svečanostjo bodo združene plavalne tekme, tekme s čolni, jadrnicami in motornimi čolni in volitev kraljice plavalk, zvečer pa bo beneška noč na Savi. Otvoritvene svečanosti se pričnо ob 14. Pridite!

Iz Ptuja

j— **V razbremenitev tovornih tirov na ptujski postaji.** Pri ptujski postaji se je že davno pokazala potreba zgradbe novega stranskega tovornega tira. Zlasti ob času izvozniške sezone stoji vse polno vozov pred železniško rampo. Na iniciativo trgovskih vrst in mestne občine in po zaslugi šefa progovne sekcije g. inž. Urbančiča in postajnega načelnika g. Ilga je naposled odobrila direkcija državnih železnic v Ljubljani projekt za zgradbo tovornega tira, ki se prav te dni dokončuje. Postranski skladišče, kjer bo še vedno preostajalo totir bo držal mimo rampe pred tovorno liko prostora, da se bo promet vršil nemoteno, izvozniki pa pri svojem delu ne bodo prav nič ovirani. Občutno se še pogreša na postaji javna tehtnica.

j— *Kino* bo predvajal v nedeljo ob pol 21. velik film »Veliki cirkus«, ki nam kaže doživljaje krotitelja divjih živali.

Iz Gornje Radgone

gr— **Obmejni narodni gasilski zlet.** Ker je prireditev zamišljena kot mogočna narodna manifestacija na naši skrajni državni meji, so razven gasilskih čet na teritoriju bivše mariborske oblasti vabljena k sodelovanju tudi sokolska in druga društva sreza ljutomerskega, avtomobilski klub v Mariboru in še nekatera. Število prijavljencev narašča ter znaša po stanju z dne 19. t. m. 1456, in sicer 1254 uniformiranih gasilcev, 9 zastav, 2 godbi in 196 v civilu. Sprejem prvih gostov bo v soboto 4. avgusta pri popoldanskem vlaku ob 16. Po zadnjem vlaku ob 20.45 bodo obhod po trgu do obmejnega mostu, baklada, umetni ogenj in podoknica dvema kumicama in kumu, nato družabni večer v Hiblerjevi restavraciji pri postaji. V nedeljo 5. avgusta bo ob 5. budnica, ob 8. promenadni koncert pred občinsko hišo, po končanem koncertu sprejem okoliških čet in gostov, ki prispejo z avtomobili, kolesi ali peš, ob 9.45 do 10. sprejem čet in gostov, ki prispejo z rednimi in pomožnimi vlaki, ob 10.10 sprejem pokrovitelja bana g. dr. Marušiča in knezoškofa g. dr. Tomažiča. Ob 10.20 bo formiranje sprevoda in časten mimohod pred občinsko hišo, ob 10.45 maša v grajskem parku, pri kateri bo sodeloval moški pevski zbor društva »Maribora«, ob 11.20 slovesna blagoslovitev novega gasilskega avtomobila, ob 11.45 veliko narodno gasilsko zborovanje na prostem v grajskem parku, ob 13. skupni obedi, popoldne ob 15.30 začetek ljudske narodne veselice, združene s koncertom narodnih pesmi. Prireditev bo v grajskem parku, v primeru slabega vremena pa v vseh prostorih banovinskega gradu.

Iz življenja na deželi

ZAGRADEC NA DOLENJSKEM. Bojevniško gibanje pri nas je tako razpredeno, da mora imeti človek resnično dober nos, če ga hoče sploh zasleditі. »Prelomov« dopisnik, ki je menda pri neki sosednji organizaciji JNS organiziran in je bil svoječasno nosilec liste SLS, je seveda pri zadnjih občinskih volitvah tudi kandidiral in posrečilo se mu je v štirih vaseh priboriti si en sam glas. Res, priznan vreden uspeh in dober znak, da naši ljudje ne verjamejo vsakomur, ki jim pride pripovedovat kakšne nove nauke. Gospodu želimo še pogostih sličnih uspehov.

KRKA PRI STIČNI. Tudi v ljubki vasici Krki se je začel razvijati tujski promet. Krka postaja vedno privlačnejša. Še pred nekaj leti ni bilo na Krko nobenega tujca, letos pa so prišli iz vseh krajev dravske pa tudi savske banovine. Tako imamo letos družine iz Ljubljane, Maribora, Zagreba in od drugod, kar dokazuje, da je postala Krka privlačna tudi za ljudi, ki so precej razvajeni. Vsi so s Krko zadovoljni, saj jim Krka nudi vse, kar si želi človek, ki bi se rad razvedril in odpočil. Vas Krka je mirna in tiha, pokrajina okrog nje pa je slikovita. Ljubka dolinica je vsa prepreżena s potočki. Skozi vas pa teče reka Krka, ki nudi ribičem mnogo zabave in užitka, saj so v njej prvovrstne ribe, zlasti postrvi. Za stanovanje in hrano tujcev je dovolj dobro poskrbljeno. Hrana je dobra in poceni. Večina gostov je na hrani v novootvorjeni gostilni (prej Rebolj). Želeti pa bi bilo, da bi se Krčani malo bolj pobrigali za stanovanja. Če bi bilo dovolj stanovanjskih prostorov, ki imela Krka mnogo več gostov. Pobrigajte se torej!

„Perion" prašek za pranje je domač, boljši in cenejši

Spet nova sokolska trdnjava v Zasavju

Ponoviče, 21. julija

Čeprav mesari kriza vsepovsod, sokolska ideja ne pozna zastoja. In sokolska volja ustvarja neprestane nove dokaze, da je Tyrševa ideja večna in sveža!... Te dni poteka šele leto dni, odkar so položili na Ponovičah temelje novi sokolski edinici. Dotlej so bili Ponovičani včlanjeni v litijskem Sokolu, prav za 25-letnico pa je pognalo matično društvo dva krepka brsta: Šmartno in Ponoviče.

Ponoviče so ljubek kraj sredi Litije in Save. Tam stoji že iz prejšnjih stoletij grad, ki je imel svoj čas vso pokrajino v svoji lasti. Ime Ponoviče je dobil grad še

le potem — tako pričajo stari viri — ko je pogorel, in so ga ponovno zgradili. Često je menjal gospodarje. Med vojno je služil za vojaško bolnico, po vojni pa so namestili v gradu rusko gimnazijo. Pred leti je prišel ves obširni okoliš v roke kr. banske uprave, ki je namestila v enem delu graščine državno vzgajališče, ostala poslopja in veleposestvo pa upravlja podjetni upravnik g. Ludvik Rupelj.

Ko so dobile Ponoviče z učiteljstvom drž. vzgajališča, ki ga vodi marljivi ravnatelj g. Albin Stritar, inteligenčno oporo, so s pomočjo okoličanov pokrenili akcijo za ustanovitev Sokola. Razen Ponovičanov so se pridružili tudi prebivalci sosednje Save — med njimi se je izkazal za najbolj agilnega mladi veleposestnik g. Berdajs Vladko, znani zasavski nacionalni delavec, — v sokolski krog so stopili še kmetje s Tirne, Mačkovne, Mošenika in ostalih skritih in manj znanih naselij, ki so že vsa v sokolskem taboru.

Novi dom stoji v Mačkovni. Svoj čas so stale tam graščinske gospodarske stavbe. Eno izmed njih so prezidali in preuredili. Zadnjič so si novi dom ogledali odlični sokolski predstavniki, med njimi I. podstarešina SKJ br. Engelbert Gangl in savezni podnačelnik br. Josip Jeras. Vsi so se izrekli o novi sokolski trdnjavi nad vse pohvalno. Prav tako so vsi pohvalili zgledno požrtvovalnost članstva, ki je opravilo večino del s kulukom.

Otvoritev Sokolskega doma bo 12. avgusta t. l. Za 100člansko sokolsko družino, ki jo vodijo kot starosta br. učitelj Birsa, kot podstarosta br. Vladko Berdajs in kot načelnik br. učitelj Logar, bo to pomemben, zgodovinski dan, ki bo zbral na Ponovičah zastopnike vseh zasavskih sokolskih edinic, da požele srečo mlademu jubilantu pod lastnim krovom. Tu naj se vzgaja novi rod po naukih Tyrševega evangelija: v pesti sila, v srcu odločnost, v mislih domovina! — nč —

Za zdravljenje hemoroidov

RECTO—SEROL

Odpravi takoj srbečico in bolečine. Hemoroidi se naglo zmanjšajo. Zdravniško preizkušeno. Dobiva se v vseh lekarnah. — Zastopstvo: »MIBRA« inž. kem. A. Miljević, Zagreb, Marulićev trg 11.

Oglas registriran pod S. br. 18574/1933.

Novo cesto gradijo

Litija, 21. julija

30 samokolnic na poti proti Preski, znamenito cesto, ki bo najkrajša zveza med Ranje, da tam grade nodečami in Litijo ter proti Ljubljani. Pri delu so zaposleni v prvi vrsti brezposelni domačini. Že doslej imamo staro cestno zvezo iz Litije na Radeče. Ta gre skozi Jablanico in Cerovco, nakar se dviga skozi dolino Reko, se vzpne po serpentinah na Pil, gre v krogu na Sv. Križ in po velikih ovinkih in strminah na Dole, od tam pa se spušča po hudih strminah v Sopoto in se konča pri Radečah. Ali tu je cesta za sedanji promet težko uporabljiva in je tudi predolga. Nova trasa čez Presko bo približala Litijo in Radeče približno za 10 km. Gradi jo kr. banska uprava pod vodstvom g. inž. Finka.

Sotana straši onkraj Skoplja

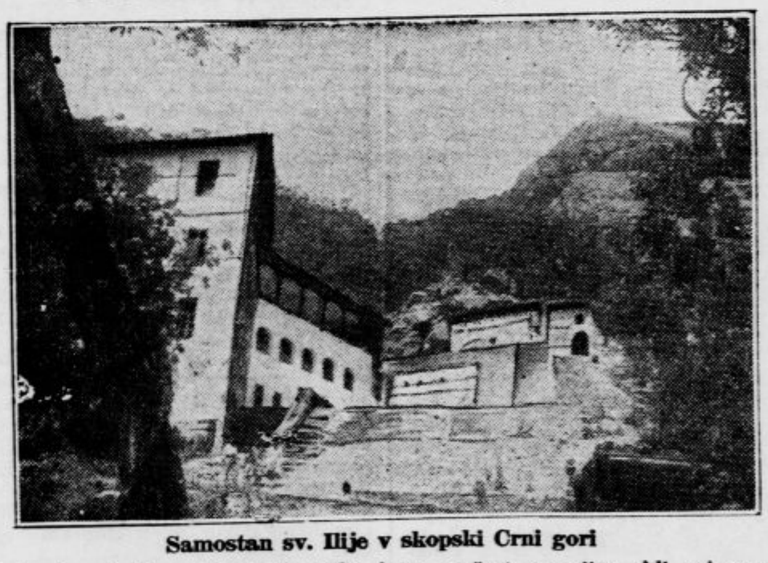

Samostan sv. Ilije v skopski Crni gori

Kmetje iz skopske Črne gore pripovedujejo, da se okoli polnoči pri mirkovskem mostu prikaže »sotana« in napada ljudi. (Izgovarja se »sôtana«, votli o). Mojster Jordan, mirkovski domačin, ki ima svojo delavnico v Skoplju, je moj dobri znanec. Je izobražen fant, saj je predtelovadec Sokola, izučen zrakoplovni mehanik, mnogo bere in je prepotoval precej sveta. On mi je pripovedoval naslednje:

Lanskega leta 15. novembra zvečer sta šla njegov boter in on iz Skoplja v Mirkovce na domačo slavo »Djurdjico«, ki se slavi naslednji dan. Noč je bila jasna; z botrom sta se pomenkovala o sotani. Boter, preprost kmetič ga je opozoril, naj rajši obideta most, da jih sotana ne napade. Jordan ni poslušal. Ko sta bila pri mostu pod mirkovskim samostanom »Donji Sv. Ilija«, kjer prebivajo pobožne nune — bilo je okoli enajste — je zagledal na poti podgano, ki je skočila proti njemu. Zamahnil je s palico, ali podgana je bila vse večja in večja, slednjič velika kakor lisica. Začela ga je napadati.

Otepal se je pošasti na vse načine. Ni pomagalo. Pobegnil je ne meneč se za botra, pošast za njim. Ali pri samostanski cerkvi je izginila. Domov je prišel ves prepaden, a botra dolgo časa ni bilo od nikoder. Prišel je še le proti jutru. Pravil mu je, da je tudi on videl pošast in jo ucvrl nazaj proti Skoplju, potem pa na daleč obšel most

Pred leti nekega večera se je peljal kmet iz Skoplja v Mirkovce. V bližini mostu ob poti se je pasel črni kozlič. Misleč, da je kozlič zaostal od črede, ga je vzel k sebi na voz, da ga v vasi dá gospodarju. Držal ga je v naročju in mu prigovarjal: »He, he, crno ti jarence, dat ću te gazdi.« Ko je bil kmet pripeljal pred vas, se je kozlič zadrl: »He, he nisam ja jarence, dat ću ja tebe gazdi.« In je izginil. Kmet je še tisto noč od strahu umrl.

Vse to je močno kerjaveljsko, ali kmetje se hudo boje »sotane« pri mirkovskem mostu. Noč ima pač svojo moč. Sicer je pa še polno krajev, kjer straši sotana, sestra našega satana, pa je ni sile, ki bi v noči spravila kmeta v take kraje. Pri nas škratje na lesah in hudič pred risom, tu doli ob Vardarju »sotana«, nekaj vražjega mora biti povsod. ***Anton Kappus.***

Praznik naših rojakov-Sokolov v Franciji

Sokolsko društvo v Sallamminesu v Franciji

Sokolsko društvo naših rojakov v Sallamminesu v severni Franciji je v nedeljo 1. t. m. priredilo lepo vidovdansko proslavo pri kateri so sodelovali tudi bratje Sokoli iz okoliških kolonij ter člani češkoslovaškega Sokola. Slavnosti je prisostvoval tudi jugoslovenski konzul g. Nastas Ilić iz Lillea, ki je nastopil tudi kot govornik na proslavi. Pri sokolskih nastopih so se posebno odlikovali naraščajniki iz Sallamminesa, navdušeno pozdravljene pa so bile tudi naraščajnice češkoslovaškega Sokolskega društva. Praznik je bil zaključen z uprizoritvijo ljudske igre »Pri vaškem znamenju«. Sokol v Sallamminesu ima izborno vodstvo, vrlo in požrtvovalno članstvo, boriti pa se mora z gmotnimi težavami in mu je dobrodošla vsaka pomoč. Odbor je posebno hvaležen pariški banki Baruch, ki je društvu že dvakrat naklonila denarno podporo, in Sokolu v Zagorju, zlasti pa g. Mrnuhu za veliko naklonjenost. — Na sliki so v prvi vrsti za naraščajem načelnik Kotar, tajnik Potrpin, starosta Jereb, konzul Ilić, starosta Herman, načelnik Rahle in tajnik Klanšek.

Danes: Gradjanski : Ilirija

Tekma za državno prvenstvo ob 17.15 na Stadionu
Predtekma Trbovlje : Ilirija B ob 15.45

Pozdravljeni modrobeli predstavniki zagrebškega nogometa! Prišli ste, da v naši sredi pomerite svoje sile z našimi v ostri prvenstveni tekmi. Borili se bodo naši fantje odločno, toda zaupajte — gentlemensko!

Ilirija se je za današnji sestanek z Zagrebčani res dobro pripravila. Ta teden so trenirali celo trikrat. Izgubljeno energijo je nadomestila tečna hrana. Sedaj pa debatirajo in do kosti obirajo Zagrebčane. Rožič je hladnokrven, celo preveč, in ni mu dosti mar za Lucetove pridige, kako streljajo »purgeri«. Ne zmeni se, da ima za nasprotnika Naceta, ki mu je že doma večkrat ožulil roke s svojimi streli. Buli (Berglez) vedno jadikuje, zdaj ga boli koleno, zdaj gleženj. Enkrat mu zmanjka sape, drugič ga ovira tolšča. Partner Šablja se zaveda, da ni posebno v formi in neprestano graja Berglezove napake. Svoje dolge krake pa je v zadnjih treningih temeljito nabrusil. Krilci so pridni in le redko zinejo katero. Toda tista zaleže. Vsak se zaveda svoje naloge. Vsi so fit. Zanesljivo orožje belozelenih. Kaj pa napad? Ice toži, da preveč »eksercira« — najbrž hoče najti že naprej opravičila, če ga bo treba? Sandi samozavestno ogleduje svoja bedra in se zanese na bombo. Pikič ima vsako potezo že naprej preračunjeno. Luce in Pfeifer pa sta si v laseh. Prvi mu pridiguje, naj se mu vsaj plasira, oni ugovarja, da mu slabo podaja, končno se sporazumeta, da bosta danes delala kot je treba.

Kaj pa »kibici«, ta nadloga! Neprestano tarnajo. Danes ali nikoli! Če ne zmagate, ne bomo prišli nikoli več na igrišče. Končno pa Vas gotovo zanima vsakogar, kako se bodo vse te uganke rešile danes popoldne ob 17.15 na Stadionu. Pridite in videli boste napeto prvenstveno borbo, srečne obraze zmagovalcev, žalostna lica premagancev in neugnane kibice, povrhu pa še veseli obraz blagajnika, če ga boste sami osrečili.

Predprodaja vstopnic je do 12. v kavarni »Evropi«. Ker je prostih le še majhno število sedežev, prosimo interesente, da jih kupijo v predprodaji. Cene so enotne: Stojišča Din 12, sedeži Din 15.—

•

Uprava SK Ilirije vabi svoje člane in prijatelje, da v čim večjem številu posetijo današnjo prvenstveno tekmo z Gradjanskim, da s tem gmotno podprejo klub, igralce pa navdušijo s svojo navzočnostjo. Cenjene gledalce opozarjamo, da bo na igrišču oddelek varnostne straže in močan kader rediteljev, ki imajo stroga navodila, da odstranijo z igrišča vsakogar, ki bi z nesportnim vedenjem povzročil nerede. Občinstvo naj se ravna po navodilih rediteljev, da bo mogoče nemoteno vzdrževati red, kajti po zadnjem sklepu uprave JNS je vsak klub odgovoren za izgrede na svojem igrišču. Zato ponovno pozivamo p. t. občinstvo, naj ostane vseskozi sportno in dostojno.

SK Ilirija.

Pred V. balkanskimi igrami

V dnevih 26. avgusta ter 1. in 2. septembra bodo v Zagrebu velike lahkoatletske tekme za prvenstvo Balkana

Zadnje dni avgusta in prve dni septembra čaka jugoslovensko lahkoatletiko in naš sport sploh velik dogodek, kakršnega v naši državi še nismo imeli. Na sokolskem stadionu v Zagrebu bo v teh dnevih naš jugoslovenski lahkoatletski savez prvič priredil balkanske igre, ki so letos že pete po vrstnem redu. Na stadionu v Zagrebu se bodo takrat spoprijeli najboljši atleti Albanije, Bolgarije, Grške, Rumunije, Turčije in Jugoslavije za prvenstvo Balkana v laki atletiki, osnovni panogi vseh sportov.

Štiri leta zaporedoma so atleti balkanskih držav uživali gostoljubnost Grkov, letos pa smo Jugosloveni pozvali te atlete v goste. Med prvimi smo povabili Grke, da se jim zahvalimo in jim pokažemo, da smo tudi mi zmožni izvesti organizacijo tako velike in reprezentativne sportne prireditve kakor so balkanske igre.

V Zagrebu, kjer je sedež saveza, se že dnevno sestajajo odbori za organizacijo balkanskih iger. Trenutno je najbolj zaposlen propagandni odbor. Pred kratkim je dobil iz tiska okusne letake, ki so že razposlani v vsa večja mesta naše države, v kratkem pa bodo izobešeni tudi na vseh večjih železniških postajah in pristaniščih. Za propagando se je savezu ponudilo tudi mnogo naših sportnih klubov, kar mu bo tudi prihranilo dosti stroškov za reklamo. Razen tega velikega letak aje del propagandni odbor izdelati še letake manjše oblike (transparente), ki so tudi tiskani v petih barvah in predstavljajo našega prvaka v metu kopja Alekso Kovačevića. Oba letaka bosta gotovo dosegla svoj namen. Važen reklamni faktor bo tudi reklama na vseh škatlicah za vžigalice, ki se bodo v zadnjih štirih tednih pred igrami prodajale v Zagrebu.

Propagandni odbor je tudi že poskrbel za izdelavo spominskih znakov za vse funkcionarje in atlete, ki bodo sodelovali na balkanskih igrah. Znak ima začetne črke balkanskih iger »BI«, kombinirane v petih barvah, ki sestavljajo zastave balkanskih držav. Plakete, ki jih bodo dobili vsi plasirani atleti, predstavljajo predajo dveh tekačev v stafeti.

Tehnični odbor za zdaj še nima mnogo dela, ker mora počakati na zaključek sokolskega zleta in bo šele potem uredil stadion in pripravil tekališča. Pred tem pa se bo moral pobrigati za sestavo naše reprezentance, za kar bo odločilen plasman na državnem prvenstvu od 10. do 12. avgusta v Ljubljani. Od tedaj pa do pričetka balkanskih igre, torej v zadnjih 14 dnevih, bodo vsi reprezentantivni atleti zbrani v Zagrebu zaradi skupnega treninga in nadzora.

Glede sporeda je za enkrat znano toliko, da se bodo tekme pričenjale vsak dan že ob 15.30, ker je spored zelo velik. Da bo šlo vse brez zamud, se bosta morali vršiti po dve disciplini naenkrat, tako da bo skupno startalo po 24 atletov istočasno. Svečanosti bodo samo ob otvoritvi in zaključku iger.

Prireditelji pričakujejo velik naval občinstva. V Atenah, kjer so bile dosedaj te igre, je bilo leto za letom na desettisoče gledalcev, ki so tudi po svoje prispevali, da je Grška zmagala na vse štirikrat. Prireditelji žele, da bi tudi poset v Zagrebu vsaj nekoliko sličil dosedanjim. Za posetnike izven Zagreba so zaprosili za polovično vožnjo na železnicah in parobrodih, tako da se lahko računa, da bo takrat prišlo v Zagreb procej prijateljev lahke atletike in našega sporta sploh.

Kakšni so pa računi?

Na štirih balkanskih igrah so dosedaj vsa leta sigurno zmagovali Grki. Njihova zmaga je bila zaslužena, saj so imeli stvarno tudi najboljše atlete, nemalo pa je pri tem pomagala tudi publika. Mi smo na balbanske igre hodili skoraj zmerom nekompletni, pa smo kljub temu stalno zasedli drugo mesto. Lani smo se celo približali Grkom, toda pri njih doma skoraj nismo mogli računati na zmago. Letos, ko prirejamo balkanske igre sami, na naših tleh in pred našim občinstvom, bodo sile morda le dovolj izenačene in zato ni izključeno, da bi letos to veliko sportno manifestacijo odločili v svojo korist.

Razmerje med nami in Grki se na papirju najlažje ocenjuje po suhoparnih številkah. Evo jih nekaj:

Tek na 100 m Kovačič 10.9, Lambru 11.1; 200 m: Kovačič 22.5, Frangoudis 22.9; 400 m Tsalcalacts 50.2, A. Žorga 52.8; 800 metrov: Krevs 1:59.2, Yorgacopoulos 2:006; 1500 m Krevs 4:12.8, Yorgacoupulos 4:17.4; 5000 m Krevs 15:51.2, Ciriacides 16.12; 10.000 m Bručan 34.27.8, Ciriacides 34:53; 110 m z zaprekami Manticas 15.0, dr. Buratović 15.2; 400 m z zaprekami Sciades 58.6, Jug 1:01.8; skok v daljino: Simeonides 6.87, dr. Buratović 6.85; skok v višino: Antypas 1:90, Martini 1.85; troskok: Simeonides 14.17, Perpar 13.49; skok ob palici: Andreapoulos 3.70, dr. Buratović 3.55; krogla Kovačević 14.69, Floris 13.22; disk: Sylass 44.13, Kleut 42.87; kopje: Papageorgju 57.22, Kovačević 53.63. Dalje imamo boljše rezultate v kladivu z Goićem in morda v maratonskem teku s Špornom.

O drugih balkanskih državah nimamo tako podrobnih rezultatov ter se atleti odlikujejo le posamezno v nekaterih disciplinah. Vsekakor je že danes jasno, da bo glavna borba za zmago na balkanskih igrah med Grki in nami.

Pred velikim plavalnim dogodkom

V kopališču SK Ilirije bodo od 27. do 29. t. m. tekme za seniorsko državno prvenstvo v plavanju in waterpolu

Državno plavalno prvenstvo je vsako leto največji dogodek v jugoslovenskem plavalnem sportu. Razdeljeno je v tri dele: seniorsko, juniorsko in tekmovanje v skokih. Letos bo prvi del v Ljubljani, drugi v Dubrovniku, tretji pa v Karlovcu. Od vseh treh delov je najbolj zanimiv prvi del. Po dolgem bo letos seniorsko prvenstvo zopet v Ljubljani. (Leta 1931 se je vršilo zadnjič.)

V dneh od 27. do 29. t. m. se bodo zbrali v Ljubljani vsi naši najboljši plavači in plavačice. Napoved o končnem placementu in uspehih posameznikov je vedno, posebno pa še letos, ko so vsi naši »kanoni« v najboljši formi, zelo težka. To nam je najboljše jamstvo, da bo letošnje državno prvenstvo pozornica najostrejših borb. Po dosedanjih prijavah se bodo udeležili prvenstva naslednji klubi: Jug (Dubrovnik), Jadran (Split, lanski državni prvak), Viktorija (Sušak) in Ilirija (Ljubljana). Kakor vidimo po prijavah, so se prijavili naši najmočnejši klubi. Prijave zagrebških, beograjskih in karlovških klubov še niso prispele. Upamo, da bomo tudi te klube videli v borbi za državno prvenstvo.

Letošnje prvenstvo se bo razlikovalo od prejšnjih v tem, da pri njem ne bo šlo za točke, temveč za borbo posameznikov za ponosni in častni naslov državnega prvaka. Obenem pa so te tekme tudi izbirne tekme za sestavo državne reprezentance, ki bo zastopala naše državne barve na evropskem prvenstvu v Magdeburgu v dneh od 12. do 19. avgusta in v meddržavnih tekmah proti Avstriji, Madžarski in Italiji.

Te dni bomo imeli v Ljubljani priliko videti našega dolgoletnega državnega prvaka v waterpolu (Jug, Dubrovnik), kateri je lani z visokim rezultatom 6:1 odpravil madžarskega drž prvaka V. T. E.

Spored je naslednji:

Petek 27. t. m. ob 15.: Izbirne tekme v skokih za tromatch Madžarska—Italija—Jugoslavija, ki bo avgusta v Budimpešti. Ob 17.: Izbirno tekmovanje na 200 m prosto za stafeto 4×200 m, ki bo startala na vseh naših meddržavnih tekmah.

Sobota 28. t. m.: Od 9. in 15. predtekmovanje v plavanju in waterpolo.

Nedelja 29. t. m.: Od 9. in 15. finali v vseh disciplinah.

Posamezne točke: a) za gospode: 1500 m, 400 m in 100 m prosto, 200 m prsno, 100 m hrbtno in stafeti 3×100 mešano in 4×100 prosto; b) za dame: 400 m in 100 m prosto, 100 m hrbtno, 200 m prsno in stafeti 3×100 mešano in 4×100 prosto.

Ljubeljska dirka MK Ilirije

MK »Ilirija« je prvotno določila termin za letošnjo IV. gorsko hitrostno motociklistično dirko na dan 5. avgusta t. l. Ker pa je tega dne dan glavne prireditve na sokolskem zletu v Zagrebu, se je predsedstvo MK »Ilirije« odločilo, da je zaprosilo pri Savezu motoklubov kraljevine Jugoslavije za drug termin, in sicer za 26. avgust, ki je bil tudi odobren.

MK »Ilirija« je že pri organizaciji dosedanjih treh ljubeljskih dirk dokazala, da je kos tudi najtežjim motornim prireditvam. V razgovoru s predsedstvom MK »Ilirije« smo doznali, da obeta biti ljubeljska dirka clou letošnjih motornih prireditev. Razpis je sestavljen tako, da bo prišla publika brez dolgotrajnih odmorov na svoj račun. Kakor bo spored pester, vendar se bo dirka razvila v najkrajšem času in tako, da bo od začetka do konca vseskozi zanimiva.

Tekme za Davisov pokal

Avstralija : Amerika 2:0

Wimbledon, 21. julija. V finalu za Davisov pokal med zmagovalcem v evropskem pasu Avstralijo in Ameriko vodi Avstralija po prvem dnevu 2:0. Crawford (A) je porazil Shieldsa (USA) 6:1, 6:2, 12:10, McGrath (A) pa Wooda (USA) 7:5, 6:4, 1:6, 9:7. (AA.)

Iz OZDS (službeno). Namestu Berganta je delegiran za Čakovec dr. Planinšek. — Tajnik Pevalek.

V nekaj vrstah. V petek zvečer je bil v restavraciji Štrukelj ustanovni občni zbor »Društva sportnih prijateljev v Ljubljani«. Glavni namen društva je zbirati prijatelje in pristaše vseh sportnih panog, vplivati na pravilno izvrševanje in propagirati lepo stran sportnega udejstvovanja sploh, z druge strani pa grajati vsako nesportno delovanje, opozarjati odločilna mesta na takšne pojave ter vzgajati sportno občinstvo. Društvo hoče delovati tudi sportno publicistično. V odbor so bili izvoljeni: Pavel Pleničar (za predsednika), inž. Petrič in Fajdiga (za podpredsednika) ter šorn, Mehle in prof. Ančik (za tajniške in blagajniške posle). Letna članarina pri tem društvu je Din 12.—. Naloge, ki si jih je nadelo novo društvo, so več kot koristne in morali mu bomo biti samo hvaležni, če bo imel v svojem prizadevanju vsaj nekaj uspehov. Da je v našem sportnem življenju — tudi v naši majhni Ljubljani — mnogo slabega, vemo tako vsi predobro in zato bo imelo novo društvo kar pri roki najhvaležnejše polje za udejstvovanje. Seveda pa moramo za zdaj — z našo javnostjo vred — počakati, da bo prešlo od besed k dejanjem! — Nogometno moštvo SK Ptuja je danes na gostovanju v Murski Soboti, kjer bo igralo prijateljsko tekmo s tamkajšnjo Muro. — »Vreme« objavlja službeno iz OZDS pri JNS, da je za tekmo Gradjanski : Ilirija v Ljubljani po sporazumu delegiran kot sodnik ss. Ružić, kot nadomestnik pa ss. Rosenfeld.

Današnje prireditve v Mariboru. Danes ob 10. bo na igrišču ISSK Maribora v Ljudskem vrtu prijateljska nogometna tekma med ISSK Mariborom in SK Železničarjem. Popoldne ob 16. bodo na tezenskem dirkališču konjske in galopne dirke, ob 17.30 na igrišču SK Svobode pa kvalifikacijska nogometna tekma za vstop v podzvezno ligo med SK Svobodo in SK Dobrno iz Trbovelj.

Današnji nogomet v Celju. Za sinoči in danes javljeno gostovanje ljubljanskega Primorja v Celju je preloženo. Danes ob 17.15 se bo pričela na celjski Glaziji prijateljska nogometna tekma med ŽSK Hermesom iz Ljubljane in SK Celjem. Tekma bo gotovo zelo zanimiva in bo moralo Celje pokazati vse svoje znanje, če bo hotelo izvojevati časten rezultat, saj je letos v podsaveznem prvenstvu podleglo Hermesu v razmerju 0:2. Ob 16.30 se bo pričela predtekma rezerv SK Celja in SK Olimpa.

Nogomet v Žalcu. Danes dopoldne ob pol 9. se bo pričela v Žalcu prijateljska tekma med mladinskima moštvoma SK Celja in SK Žalca.

SK Ilirija (nogometna sekcija). B-moštvo v garderobo ob 15: Jandl, Strehovec, Žitnik II, Lah, Černač, Unter, Kveder, Kos, Aljančič, Hörtner, Doberlet, Primožič, Franzot. Aktivni nogometaši, ki reflektirajo na proste vstopnice, naj se zberejo ob 15.30 pri gornjem vhodu, kjer dobe vstopnice proti legitimaciji s plačano članarino. Brez legitimacije ni vstopa. Prav tam naj počakajo tudi naraščajniki. Reditelji, ki imajo izkaznice, naj bodo točno ob 15. pri glavnem vhodu, ker kasneje ne bo smel nihče na igrišče. Biljeterji zanesljivo!

SK Reka. Za tekmo z Jadranom naj bo na igrišču ob 8.30 I. b moštvo, ob 10. pa za tekmo s Svobodo rezerva. II. juniorji igrajo ob 9. na Mladiki.

TSK Slovan. Danes ob pol 16. morajo biti pred glavnim kolodvorom: Moša I in II, Marchiotti I, Kobal, Uhan, Dečman, Ključec, Thuma, Jankovič, Gerjol, Keravec in Stojanovič. Vsi imenovani naj dvignejo vsak zase čevlje na našem igrišču pri oskrbniku. Vodja pota Fuček. Igra v Domžalah proti SK Domžalam.

SK Svoboda, Ljubljana. I. moštvo se mora zbrati na glavnem kolodvoru ob 13.15, ker odpotuje z vlakom ob 13.43. Vodji pota se morajo javiti: Mirko, Zemljak, Povh, Babnik, Janežič, Petrič, Jakše, Habiht I in II, Škerjanc in Šušteršič. Rezervno moštvo, ki igra na igrišču Reke, se mora zglasiti pri gospodarju najkasneje ob 10. v naslednji postavi: Udovič, Drapek, Škerjanc, Polc, Dežman, Okorn, Samar, Lužnar, Brajer, Odlazek, Hacler, Stopar in Legiša. Oprema se bo izdajala v naši garderobi od 8. do 9. Igralci I. moštva si jo oskrbijo sami!

SK Zalog. V nedeljo igramo na domačem igrišču prijateljsko tekmo z ljubljansko »Svobodo«. Javijo naj se: Juvančič, Korli, Franci, Ivan, Janko, Danilo, Joško, Jaka, Edi, Stane, Hans, rez.: Vendel. Pričetek ob pol 17.

TKD Atena. Članice se obveščajo, da bodo treningi do nadaljnjega redno v ponedeljkih, sredah in petkih s pričetkom ob 18. — Opozarja se, da se bo o posetu vodila stroga evidenca ter postopalo nasproti neupravičeno odsotnim disciplinarno.

Dijaški dom v Kočevju

Z Vidovim dnem so zaključile šole leto 1933-34. Študentje so zadovoljni ali nezadovoljni, kakor je pač komu bila sreča mila. Odšli so na zaželene počitnice in starši so se za nekaj mesecev izmebili hude skrbi, odkod vzeti denar za šolanje.

Istočasno z zaključkom šolskega leta pa že vstajajo nove skrbi, kam s fantom prihodnje šolsko leto. Ta ali oni ni zadovoljen s stanovanjem, drugi ne s hrano, tretjemu ne dovolijo več starši ali šolsko oblastvo, da bi se vozil dnevno z železnico, ker vsakodnevno vozarjenje kvarno vpliva na doraščajočo mladino, in še sto drugih vzrokov je, ki delajo roditeljem ali njih namestnikom skrbi.

Vsem tem svetujemo, da se v takih primerih obračajo na dijaške zavode, kjer imajo dijaki dobro stanovanje, tečno in zadostno hrano ter so stalno pod nadzorstvom profesorjev. Pri nas pride predvsem v poštev Dijaški dom v Kočevju.

Dijaški dom v Kočevju je humanitarno društvo, ki mu predseduje banski svetnik in odvetnik g. dr. Sajovic, ter ima namen skrbeti za dijake, katerih roditelji žive izven najbližje kočevske okolice. Za zmerno ceno imajo tu dijaki dobro opremljeno stanovanje in zdravo mščansko hrano štirikrat dnevno. V hranarino so všteti še razsvetljava, pranje perila in kurjava. Za učenje imajo na razpolago učilnice, kjer se pod nadzorstvom aktivnih profesorjev državne gimnazije v Kočevju pripravljajo za šolo. Ker je v zavodu dosti gojencev, se z lahkoto dobe med njimi potrebni instruktorji, ki so mani nadarjenim učencem v pomoč.

Pretekło šolsko leto je bilo v zavodu 150 dijakov, izmed katerih ni izdelalo razreda le 10, kar ni niti 10 odst. Da je uspeh tak, je razumljivo, če se pomisli, da imajo učenci dnevno 5 ur učenja, kar brez dvoma zadostuje za vsakogar, ki ima voljo, da z uspehom dovrši srednjo šolo. Tudi za razvedrilo je preskrbljeno. Dom sam stoji ob vznožju lepih senčnatih gozdov, kjer je zadosti prilike za izprehode. Za ljubitelje belega sporta je istotako dovolj primernega terena. Z novim šolskim letom dobi zavod tudi hišnega zdravnika.

Še eno važno reč je treba tu poudariti, in to je nacionalna vzgoja. Treba nam je jugoslovensko orientirane mladine, posebno v nacionalno mešanih krajih. Gotovo ni brez koristi, če se v takih zavodih zbira kolikor mogoče dosti zavednih Jugoslovenov, ki bodo pionirji narodne prosvete.

Zato starši in drugi, ki imate v oskrbi mladino, vzemite dopisnice in pišite zavodu. Dijaški dom v Kočevju in uprava zavoda vam bosta rada poslala prospekt zavoda, kjer boste mogli natančneje spoznati vse pogoje za sprejem sina, odnosno varovanca v ta zavod. Leto osorj boste s svojim študentom gotovo zadovoljni, kajti če je le še količkaj volje v njem, bo pod strogim nadzorstvom gotovo dosegel, kar je potrebno.

Vremenski pregled

Široko razprostrti sistem razmeroma majhnih in plitvih depresij, ki se je bil v drugi polovici prejšnjega tedna razprostrl preko skoro vse Evrope, se je držal tudi sočez nedeljo ter nam naklanjal, kakor je za tako situacijo običajno, zelo hude nevihte z močnimi nalivi.

Preko nedelje se je pričel vremenski položaj v toliko popravljati, da se je jel od jugozapada, od Španije semkaj, širiti zopet visok zračni pritisk, ki je že v nedeljo zavzel Francijo, do ponedeljka pa skoro ves prav tipičen, manjši anticiklon, ki se je nato pomikal počasi na celino. Že v začetku tedna je njegov vpliv dosegel preko Alp in srednje Evrope tudi naše kraje, barometer se je dvignil in pričelo se je lepše vreme. Francija in nekako zapadna polovica srednje Evrope z našimi kraji vred, te pokrajine so bile v prvi polovici tedna deležne ugodnejšega vremena, nalivi so po večini jenjali, severni zračni tok, ki ga je sprožil vzhodni sektor anticiklonskega vetrovnega sistema, pa je pognal preko celine znova hladnejše zračne mase iz severnih predelov. Zato se je ozračje občutno ohladilo, tudi obilo oblakov je še poganjal sever čez nebo in šele sredi tedna se je znova znatneje segrelo.

Vzhodna polovica Evrope je imela precej drugačno vreme. Ko se je depresijsko območje umaknilo pred prodirajočim anticiklonom proti vzhodu, se je nekako koncentriralo nad Poljsko ter Ukrajino, kjer se je držalo nato precej trdovratno, saj je bil zračni tlak tamkaj že dolgo prav nizek. Ukrajinski vetrovni sistem je pomagal poganjati severni zrak čez srednjo Evropo ter Podonavje proti jugu bliže depresijskemu središču pa se je mešal s toplimi in vlažnimi zračnimi masami in zato je tamkaj mnogo deževalo. Zlasti je bilo obilno dežev je na severni strani v Karpatih ter ob njih, ker se je moral tu zrak vzpenjati čez gorovje, pa se je pri dviganju zelo ohlajal, kar je povzročilo bogate padavine. Spričo tega ni čudno, da so nastale tako velike povodnji v območju nekdanje Galicije. Slično so se morale zračne mase dvigati, ko so prodirale z ravnega Podonavja v gorato balkansko notranjost in po ostalih delih naše države so se še vedno nadaljevale nevihte s hudimi nalivi, ta čas, ko se je pri nas, v zatišju Alp, vreme že zboljšalo.

Dočim je zapadni sektor te depresije povzročal tako slabo vreme v vzhodnih delih srednje Evrope, je njen drugi sektor gnal proti severu topli zrak od Kaspijskega morja in srednje Azije, prav tako kot že v prejšnjem tednu. Tudi sedaj se je še držalo nenormalno razmerje, da je vladala daleč tam ob Belem morju in na Finskem silna vročina, večja nego v zapadni in srednji Evropi. Na severnem Ruskem in na Finskem je bilo na pr. v ponedeljek zjutraj že 25°, 26°, 27° C, dočim je bilo ob istem času v Varšavi in Zagrebu le 18°, v Parizu le 17° in so bile topline 24—26° šele na naši jadranski obali ter v Italiji. V naslednjih dneh se je opazovala nadaljnja vremenska paradoksnost, da je severni tok pričel ta razbeljeni zrak prevajati proti jugu, tako da se je osrednja Rusija segrevala s severnim vetrom. Vetrovi pa so to čudovito vročino odpihavali še nadalje, čez Poljsko v srednjo Evropo, dočim je med tem v severni Rusiji nastopil hlad, kakor je za one kraje normalno.

Kontinentalni anticiklon je sredi tedna oslabel in se odmaknil proti Biskaji; z njim se je končala kratka doba lepega vremena. Zakaj atlantska depresija je po dolgem času dospela na celino in nam ob koncu tedna oblačila nebo ter nam znova naklonila dežja in neviht.

Odlično uspelo gostovanje lahkoatletov »Primorja« v Bukarešti

Veder solnčni dan, ki ga je ohladil vzhodni veter s kavkaških gora, je vendar omogočil, da so se po velikih naporih potovanja in težkih borb utrujena atletska telesa osvežila. Nato pa smo ogledali z ameriško naglico napredujoče krasno kopališče. Pred nekoliko leti skoraj zapuščeni teren, dviga danes na stotine krasnih vil, hotelov, pensionov kopaliških naprav, ki rastejo kakor gobe, tako da zaostajajo v kanalizacijskih in cestnih delih. V nekaj letih bo to eno najlepših svetovnih morskih kopališč, na katero so Rumuni že danes lahko in upravičeno ponosni.

Posebna značilnost so pa ogromne naprave O. N. E. F. (Nacionalni urad za telesno vzgojo), na katerih na tisoče mladih in zdravil teles obojega spola praktično izvaja telesno vzgojo. Odličen plavalni bazen, ves v emajlu, tik morske obale, ki ga dnevno izpraznjujejo in na novo napolnjujejo z morsko vodo, ima dimenzije 50 × 11 m; dovoljuje plavalne tekme vseh vrst; skakalni stolp iz železne konstrukcije je impozantna armatura za skoke od 1 do 10 m. Več lepih teniških igrišč, prostori za wolley in basketball, krasno strelišče z najmodernejšimi napravami (vsako ležišče za tri osebe ima poseben prvovrstni daljnogled za kontrolo streljanja, ki ga lahko izvršuje vsak strelec po oddanem stelu), velika stavba za teoretični pouk, v kateri se nahaja ogromna, najmodernejše opremljena dvorana za gimnastiko, posebne naprave za veslanje, boks, atletiko itd.

O. N. E. F. je državna ustanova, v kateri so kot predavatelji civilni in vojaški strokovnjaki. V Eforiji se vrše teoretični, zlasti pa praktični tečaji v atletiki, boksu, tenisu, veslanju, jadranju, plavanju in dr.

Ves sistem telesne vzgoje je reguliran z zakonom za telesno vzgojo, ki predvideva obvezno izvrševanje raznih telesno vzgojnih vaj v dveh skupinah: 1. od 14. do 18. leta (vzgoja mladine) in 2. od 18. do 21. leta (vzgoja pred vojaško dobo). Po odsluženju vojaškega roka je izvrševanje telesne vzgoje svobodno.

Pravilno izvajanje telesnovzgojnega zakona v praksi nadzoruje poseben odbor, ki mu predseduje sam kralj in katerega člani so mnogi ministri in najvišji predstavniki rumunskega javnega življenja. Gostitelji so naše enodnevno bivanje v Eforii še olepšali s krasno pogostitvijo v »Techirghiolu«, lepel hospiču centralne organizacije telegrafskih in telefonskih uslužbencev.

Težkih src so se primorjanski lahkoatleti morali ločiti divne Eforie, kajti program jih je klical v Bukarešto. Zadnji dan bivanja v rumunski prestolnici, službeni poset nekaterih njenih znamenitosti!

Po ugodno prebiti noči v »našem« vagonu je ekipa v torek zjutraj prispela spet v prestolnico in se v teku dopoldneva podala na grob rumunskega neznanega junaka in v prisotnosti oficielnega zastopnika našega poslaništva, vojaškega atašeja in generalštabnega podpolkovnika Burje, ljubljanskega rojaka, položila na grob krasen venec. Zastopnik rumunske vojske nas je nato pozval, da si ogledamo vojni muzej, ki se nahaja v ogromni stavbi tik groba in ki zorno prikazuje vse faze borbe rumunskega naroda za osamosvojitev in končno zedinjenje po svetovni vojni. Muzej je krasno urejen in bogato opremljen ter služi v ponos vsemu narodu.

Po skupnem kosilu z rumunskimi sportniki so Primorjaši oficielno »krstili« priborjeni krasen pokal ministra Frunasorica, kar je izzvalo pri gostiteljih prijetno razpoloženje, je vsa ekipa dobila »voljno«, da si nabavi spominske malenkosti, mimogrede si je pa ogledala krasno bazensko kopališče z ogromno peščeno plažo. Ima dva bazena ogromnih dimenzij za plavače in neplavače z ogromnim skakalnim stolpom in tekmovalnimi napravami.

Čas odhoda nas je pa prehitel in že smo morali z vso naglico na postajo, kjer so nas že zbrani čakali zastopniki vseh bukareštanskih sportnih organizacij.

Po prisrčnem pozdravljanju z ljubeznivimi gostitelji in zaželenem svidenju leta 1935. v Ljubljani je lahkoatletska ekipa Primorja ob navdušenem prepevanju slovenskih narodnih pesmi in do meje spremljana od skrajno požrtvovalnega domačina odvetnika Savesca zapustila rumunsko prestolnico in komaj pričakuje l. 1936., ko bo zopet posetila drage in nadvse požrtvovalne rumunske tovariše.

Spanec je zajel ves vagon in ko nas je zbudila zarja, smo že bili na rumunski obmejni postaji Sombolii. Naš dragi in stalni spremljevalec ter novi Primorjaš odvetnik Savescu, nas ni hotel tukaj zapustiti, temveč nas je v novem, jugoslovenskem vagonu spremil še na naš teritorij, do Velike Kikinde, kjer smo se z največjo prisrčnostjo poslovili od njega vsi veseli, da nas bo v najkrajšem času posetil in se podal na oddih na našega velikega očko Triglava!

Po 14 dnevni odsotnosti se je čila in zdrava, čeprav zelo utrujena ekipa Primorja vrnila prejšnji četrtek zjutraj v belo Ljubljano prinašajoč s svoje prve velike turneje v inozemstvu nepozabne vtise, istočasno pa v skrbi, ali se bomo v prihodnjem letu mogli v isti meri revanžirati rumunski ekipi in duševnemu zasnovatelju ter dejanskemu organizatorju nepozabne turneje, g. odvetniku Savescu.

Turneja je v sportnem pogledu uspela za propagando jugoslovenskega lahkoatletskega sporta najlepše; rumunski sportniki so pokazali višek gostoljubnosti. Na nas je, da se jim pri vrnitvi obiska v l. 1935. na enak način oddolžimo.

Savo Sancin.

Kraljestvo mode

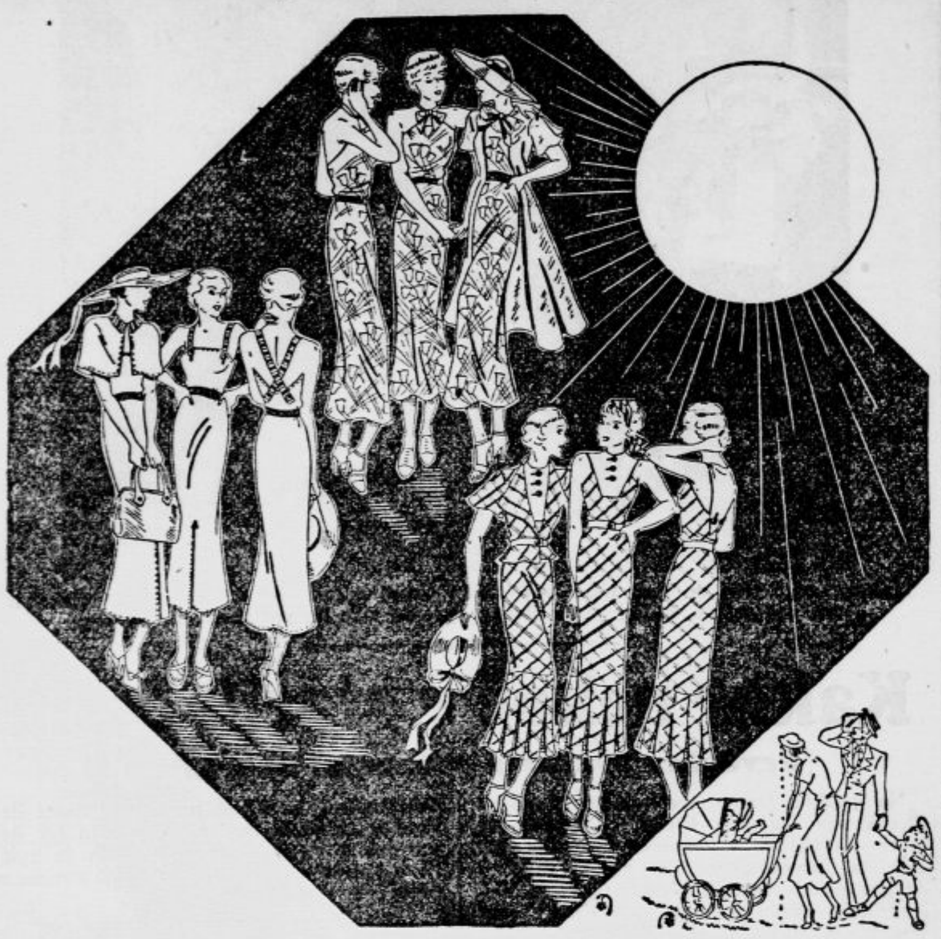

Obleka za sončenje

Modeli te vrste so se pojavili šele lani in so dodanes že skoro popolnoma izpodrinili pižame, ki so bile toliko priljubljene. Priznati moramo, da je obleka za sončenje veliko bolj praktična, saj je ne uporabljamo samo na kopališču, kakor n. pr. pižamo, temveč jo lahko nosimo tudi na poti v kopališče, dopoldne tudi v mestu in na ta način pa si prihranimo izdatke za dvoje različnih oblačil.

S pomočjo prikladnega ogrinjala namreč spremenimo močno izrezano, izrazito kopališko obleko za sončenje v okusen komplet, ki ga mirne duše lahko oblečemo tudi če gremo po vsakdanjih opravkih v mesto. Seveda uporabljamo za tak komplet le dobro pralno in pristno barvno tvorivo, ker bi bila sicer njegova praktična vrednost iluzorna. Najbolj pridejo v poštev platno, kreton in surova svila, ker so se ta tvoriva v praksi najbolše izkazala. Često združimo enobarvno tvorivo z vzorčastim, da dosežemo živahnejši celotni vtis.

Obleka za sončenje pristoja vsaki postavi in je tudi za močne dame mnogo bolj primerna od pižame.

Krila takšnih modelov so večinoma gladka in enostavna, zato pa so izrezani životi tembolj fantastični in se v kroju popolnoma ravnajo po osebnem okusu nositeljice.

Žene so sprejele nove obleke za sončenje z velikim razumevanjem, ker so kmalu spoznale, da jim nadomesti ena sama takšna obleka štiri druge, namreč: domačo, vrtno, kopališko in dopoldansko obleko. Spričo cenenosti pralnega tvoriva in preproste izdelave pa si more tudi manj premočna ženska nabaviti najmanj dve garnituri in je na ta način preskrbljena za celo poletje. Poleg tega pa je v poletni vročini takšna obleka prava blagodat, ker je v pravem pomenu besede »zračna« ter v tem oziru prekaša vsako drugo oblačilo.

Kakor smo že omenili, je za obleko te vrste posebno primerno sirovo platno, ki pa zahteva nekaj živobarnega okrasja, da ne učinkuje preveč enolično. Prva skupina na naši skici predočuje takšno poletno obleko, opremljeno z živobarvno progastimi naramnicami in barvastim pasom. Spredaj ima obleka obliko predpasnika, zadaj je globoko izrezana. Globoka guba v krilu omogoča prostost gibanja, majhen kep s progastim ovratnikom pa spremeni kopališko obleko v lep dopoldanski model (1. skica).

Poletno živahna je obleka iz rožastega kretona, ki je zadaj globoko izrezana. Naramnice nadomestuje trak, ki ga zavežemo okrog vratu in ki je s pentljo pritrjen na obleko. Model kombiniramo z enobarvnim paletojem, ki ga nosimo lahko tudi k drugim oblekam (srednja skica).

Kakor smo že prej omenili, je za kopališko obleko prikladno vsako dobro pralno blago. Presenetljivo lepa je takšna obleka iz karirastega zefirja, ki nosi pečat elegantne preprostosti. Zanimiv je ovratnik iz belega platna v obliki miniaturnega telovnika, ki ga vidimo na zadnji skici. Obleko kombinirano z malo jopico iz karirastega tvoriva, ki ima kratke, široke rokave in velike reverje (zadnja skica).

Iz naših slik razvidite, da so obleke za sončenje ustvarile novo modno skupino, ki se je zaradi svoje elegantne preprostosti upravičeno uveljavila v mednarodni modni zajednici, ki jo tvorijo elegantne žene vsega sveta!

»Mefistova« pelerina

ni tako »diabolična« kakor njeno ime. Že v barvah se izogibamo vsakega mefistofelskega učinka in izdelamo tako ogrinjalo najraje v črno-belem, ker pristoja taka barvna sestava k vsaki obleki. Mefistova pelerina je napol dolga, sega torej jedva do kolen in jo spredaj zapnemo z lepo zaponko. Posebno lepo se od tega ogrinjala odražajo vzorčaste obleke, ki so za poletne večere najbolj priljubljene.

Komodo v modernem slogu

prištevamo med najbolj učinkovite in obenem najbolj praktične komade stanovanjske opreme. Narejena je iz lesa, kovine in stekla, kar še poveča njeno učinkovitost.

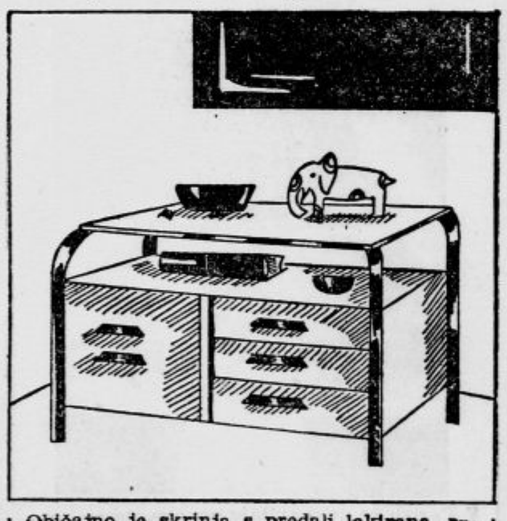

Običajno je skrinja s predali lakirana, robovi pa so obiti s kovinastimi palicami, ki so zgoraj zaokrožene in nosijo stekleno ploščo, kamor postavimo lepo keramiko, svetilko ali posodo za sadje. Ročaji posameznih predalov so pobarvani v kontrastnem tonu ali pa so izdelani iz drugačnega tvoriva, n. pr. iz slonove kosti, tako da je celotni vtis bolj raznoličen.

Zdravniška posvetovalnica

I. K. Z odvajalnimi sredstvi in primerno (pretežno vegetarično hrano poskusite spraviti prebavo zopet v red. Če bi pa nastopila temperatura, morate takoj k zdravniku. — Vsekakor se ogibajte v vročih dneh ledenih pijač, ki povzroče lahko huda obolenja dihalnih in prebavnih organov. Vroča črna kava je, posebno v vročih južnih krajih, še vedno najboljše sredstvo za žejo in šele po zatonu sonca pridejo druge pijače v poštev kakor uči dolga izkušnja v tropskih deželah. — Ž. Mž. Izostanek mesečnega perila in slabosti so precej verjetni znaki nosečnosti. Zato se poznejša krvavitev, pomešana s črnkastimi strjenimi masami, lahko smatra kot splav. Izpuščaj, ki je nastopil v času izostanka perila, je lahko slučajen. Če čuti ženska še nabreklost in napetost v trebuhu je potrebna posebno če bi se pridružila vročina, zdravniška preiskava, ker je mogoče, da splav ni bil popoln. Pri tej priliki bi se dali mogoče tudi ugotoviti vzroki (n. pr. nepravilna lega maternice itd.) da žena ne iznosi. — Zagonetka. Izostanek zaželjenega občutka ima lahko več vzrokov, ki se pa na tem mestu ne dajo obravnavati. Pri zmanjšani funkciji organov z notranjo sekrecijo so potrebni hormonski preparati, velikokrat je pa krivda tudi v nestrpljivosti partnerja. — Nevenka. Trakulj je več vrst. Vse pa obstojajo iz glave in členov, ki se kadar dozore, odcepijo in kot samostalna bitja nekaj časa še žive. Trakulje so različno dolge, merijo tudi lahko do 8 metrov. Razvoj trakulje se izvrši deloma v človeškem, deloma v živalskem organizmu. Kot prenašalci pridejo v glavnem v poštev: svinje, psi, mačke, ovce. — Vsled draženja sluznice povzroča trakulja črevesne katarje in slabokrvnost ker slabi organizem. Tako pride lahko do shujšanja, nervoznosti in krčev. Zdravljenje je samo takrat uspešno, če se odstrani glavica, in je najbolje, če se izvrši v kakem zavodu (bolnici). Zvečer pred zdravljenjem se vzame močno odvajalno sredstvo (25—30 gr Natr. sulf) i nsamo čaj ali juha. Zjutraj pije bolnik samo črno kavo, nato pa zdravilo, 2—3 ure pozneje pa zopet odvajalno sredstvo. Dokler se trakulja ne izvrže, se ne sme uživati nikake hrane. Kot sredstvo proti trakuljam se največ uporablja Extr. Filicis mar. aether. rec. par., 7—10 kaps. po 1 gr. Nadalje se priporoča tudi Tritol in Filmaron. — Stud. Zaradi navedenih grehov si delate popolnoma nepotrebne samobtožbe in mislimo, da stopite lahko popolnoma mirno v zakon ter je najbolje, če Vašemu ženinu vse poveste. Vsaj nedolžnost končno ni v glavnem anatomska zadeva, čeprav je pri Vas najbrže tudi v tem oziru ohranjena. Proti belemu toku so se dobro obnesle tablete Devegan. Sicer Vam pa svetujemo mnogo gibanja na svežem zraku, hladne kopeli in v primeru potrebe lahka pomirjevalna sredstva (brom, baldrijan). — Kopalec. Pri utopljencu je treba odstraniti vse morebitne dele obleke, ki bi ga ovirali pri dihanju. Voda se izprazni iz telesa s tem, da se ga položi čez koleno na trebuh, nato se pa počne z umetnim dihanjem: na minuto se povzroči 15 do 20 vdihov s tem da se primejo roke na lakteh, pritisnejo na prsni koš, nato pa se hitro vzdignejo navzgor in v stran. Usta morajo biti odprta in jezik naprej potegnjen. — Iva. Materinska znamenja lečimo kirurgično, elektrolitično ali pa s kislinami, od katerih navajamo v prvi vrsti koncentrirano karbolovo kislino. Treba je dotično mesto namazati le enkrat in počakati, da se hrasta odloči. Če madež še ni izginil, se namaže znova. — Z vodikovim superoksidom (Antifebrin 0,15, Lanolin 30.0, Perhydrol 6,0) postanejo dlake bolj svetle in tako manj vidne, tudi postanejo krhke in se lomijo, trajnega uspeha pa s tem ne boste dosegli. — B. K. Odločno Vam odsvetujemo, da greste s 4 meseci starim otrokom na počitnice k materi, ki je pravkar prebolela davico, ker se v žrelu še vedno lahko nahajajo kali. Čez nekaj tednov naj jo zdravnik mikroskopično preišče. — V termos-steklenici ostane mleko neoporečno, seveda morate poprej steklenico z vročo vodo dobro očistiti. — P. N. Da vas v polsnu ravno ko hočete trdno zaspati, večkrat prebudi močan sunek, je znak živčnega obolenja. Priporočamo Vam pa tudi preiskavo nosa in grla. Sicer se pa ogibajte zvečer alkoholnih pijač in obilnih večerij, gibajte se veliko na svežem zraku. Dobro učinkujejo hladne kopeli in lahka pomirjevalna sredstva (brom, baldrijan). Verjetno živčnega izvora je tudi da Vam kožne žile večkrat nabreknejo. — M. K. Mehke dojke utrditi, je jako težko. Edino uspešno je, da se s sistematičnc, redno gimnastiko poskuša utrditi prsno mišičevje. Take vaje so: Stegnjene roke se stransko kolikor mogoče visoko dvignejo in zopet spuste. Roke se spredaj do sredine dvignejo razkrčijo in sklopijo. Roke se do sredine stransko dvignejo in obračajo, tako da je dlan enkrat navzgor, enkrat navzdol. Steznik mora biti po meri prikrojen, tako da ne tišči dojk navzdol in proti sredini, temveč da jih drži navzgor. — D. P. Ulični strah je živčno obolenje, ki je včasih jako trdovratno in dolgotrajno vendar se pa sčasoma zboljša. Namesto vseh preparatov, razen proti slabokrvnosti, bi Vam priporočili kako zdravilišče, kjer se da proizvesti hidro in elektro terapija. — K. S. Neredne in pogoste krvavitve imajo lahko različne vzroke, in se da vzrok za vsak posamezni slučaj ugotoviti samo z zdravniško preiskavo, katere Vam nujno svetujemo. — R. H. L. Pri limfatičnih oteklinah na vratu morate predvsem paziti na redno uživanje krepke hrane: mleko s hladnim ekstraktom, juha z jajcem, pečeno meso, lahko zelenjavo. Ogibajte se težko prebavljivih jedi, fižola, graha, krompirja, malo kruha! Dobro učinkuje sončenje na morju ali pa zdravljenje v Lipiku. Zunanje se priporočajo jodova mazila, notranje ribje olje in preparati joda in železa. — Marija A. Iz vsega opisa se da sklepati, da ste enkrat ali večkrat splavili, da so se nahajali ali se še nahajajo ostanki v maternici in da je vsled tega prišlo do vnetja. Priporočamo, da greste vsaj za par dni v žensko bolnišnico. — Mamica. Rdeče, pekoče madeže na trebuhu mažite z mentolovim špiritom. Med nosečnostjo, posebno v drugi polovici, se mora občevanje opustiti. Pege na licu in čelu se med nosečnostjo večkrat pojavijo in preidejo zopet običajno po porodu.

Radio

Nedelja, 22. julija.

LJUBLJANA 8.15: Poročila. — 8.30: Gimnastika (Pustišek Ivko). — 9: Versko predavanje (dr. Guido Rant). — 9.15: Prenos iz frančiškanske cerkve. — 9.45: Plošče — 10: Predavanje za delavce: Trbovlje (Mrzel). — 10.30: Šramel »Erika«, vmes poje samospeve g. Milan Jug. — 12: Reproducirana glasba. — 16: Odnosi med veterinarstvom in javnim zdravstvom v pogledu na vprašanja mesa in mleka in njihov promet (dr. Stegu Josip). — 16.30: Koncert pevskega zbora »Danica«, vmes plošče. — 20: »Sreča pred vrati« — radio opereta, priredil in uglasbil g. Anton Balatka. — 22: Čas, poročila, valčki na ploščah.

Ponedeljek, 23. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 19: Reproducirana glasba. — 19.30: Zdravniška ura (dr. Bogomir Magajna). — 20: Propagandna ura »Zborov«. — 21: Magistrov šramel kvartet. — 22: Čas, poročila, plošče.

BEOGRAD 18.30: Lahka glasba. — 19: Jugoslovenske pesmi. — 19.40: Plošče. — 20.15: Verdijeva opera »Aida« na ploščah. — 22.10: Lahka glasba. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.15: Klavirske skladbe. — 20.45: Orkestralen koncert. — 21.45: Plošče. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 19.10: Slovaška ura. — 20.10: Prenos iz Brna. — 21.35: Violina in čelo. — 22.15: Finske narodne in umetne pesmi. — BRNO 19.10: Prenos iz Prage. — 20.25: Glasbeno literaren program. — 21.20: Koncert iz Prage. — 21.35: Iz čeških operet. — VARŠAVA 20.12: Lahka godba orkestra. — 21.12: Nadaljevanje koncerta. — 22.15: Lahka in plesna muzika. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 12: Orkester. — 16.40: Koncert solistov. — 17.50: Iz zvočnih filmov. — 19.40: Koncert dunajskih simfonikov. — 21.35: Zabaven program. — 23: Znamenite Bachove klavirske in orgelske skladbe. — 23.35: Godba za ples. — BERLIN 20.15: Humor iz Porenja. — 21: Koncert orkestra. — 22: Plošče. — 22.50: Slušna igra. — KOENIGSBERG 19.25: Violinske skladbe. — 20.15: Prenos iz Berlina. — 21: Poljuden simfoničen koncert. — 22.30: Plesna muzika. — MUEHLACKER 20.15: Program iz Berlina. — 23: Koncert orkestra in solistov. — 24: Lahka in plesna glasba. — BUDIMPEŠTA 17.30: Klavirski koncert. — 18.45: Orkester. — 21.05: Ciganska kapela.

Torek, 24. julija.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Poročila. — 13: Čas, plošče. — 19: Otroški kotiček (Emil Kralj). — 18.30: Narodnostno delo na naši severni meji (Rudolf Kresal). — 20: Orgelski koncert g. Šterbenca, vmes samospevi. — 21: Lahka godba na pihala (oddelek Sloge). — 22.10: Čas, poročila. — 22.30: Angleške plošče. — 23: Propagandno predavanje v angleškem jeziku (Miss F. Copeland).

BEOGARD 18.30: Lahka glasba. — 19: Pesmi s spremljevanjem kitare. — 20: Orkestralen in pevski koncert. — 21.10: Slušna igra. — 22: Lahka in plesna muzika. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 19.30: Koncert orkestra in solistov. — 21.45: Plošče. — 22.15: Godba za ples. — PRAGA 19.55: Podoknica. — 20.55: Zvočne igre. — 22.15: Plesne pesmi čeških skladateljev. — BRNO 19.55: Ves program kakor v Pragi. — VARŠAVA 19.15: Mandolina in saksofon. — 20.12: Operetni večer. — 22.30: Plesna muzika. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 12: Dunajski simfoniki. — 16.40: Koncertna ura. — 17.50: Plošče. — 19.30: Nevihte in viharji (operne scene). — 21.45: Chopinove balade. — 22.50: Koncert orkestra. — 24: Plošče. — BERLIN 20.15: Lahka godba orkestra. — 20.55: Čas v slikah. — 21.35: Valčkov večer. — 22.50: Stari mojstri glasbe. — 24: Plesna glasba na ploščah. — KOENIGSBERG 19: Orkester. — 20: Prenos iz Berlina. — 20.45: Slušna igra. — 22.20: Wagner: »Mojstri, pevci norimberški« (III. dejanje). —

„Hubertus" domače milo, da lepo belo perilo

ŠAH

Urejuje dr. Milan Vidmar

Švicarski turnir, ki so ga otvorili 15. julija v Curihu, se je razvil v najpomembnejšo šahovsko prireditev zadnjih let. Prvotno smo videli na seznamu udeležencev velemojstre: Aljehina, Bogoljubova, Njemcoviča, Flohra, Euweja, Bernsteina. Ostala mesta so bila pripravljena za švicarske mojstre. Komite pa je v zadnjem trenutku izločil še tri domačine. Tako je prišel v turnir še — dr. Emanuel Lasker.

Pozabili smo že na tega velikana, ki je 27 let sedel na šahovskem prestolu. Kraljeval je od l. 1894. do l. 1921. Za njim je prišel Capablanca, od l. 1927. vlada Aljehin. Lasker je daleč za nami v zgodovini.

Leta 1923. je Lasker v Moravski Ostravi še enkrat nastopil. Odnesel je prvo nagrado. Naslednjega leta je v New Yorku, 57-letnik, udaril po mladini. Odnesel je sijajno prvo nagrado pred svetovnim prvakom Capablanco, pred prihajajočo zvezdo Aljehinom.

V Moskvi je l. 1925. Lasker sijajno začel. Dospel pa je vendarle samo na drugo mesto. Bogoljubov ga je prehitel. Starega lova je to bolelo. Umaknil se je. Zavrgel je šah. Več let je gojil samo bridge. Z velikim uspehom.

Lani je stari Lasker vnovič pogledal šahovnico. Začel je s simultankami. Govoril je večkrat o svetovnem prvenstvu. Toda 66 let! Vsem nam je bilo jasno, da je zanj minulo vse. Leta so potekla.

V Curihu je legendarni Lasker v prvem kolu strahovito porazil Euweja, ki hoče posegati po šahovski kroni. Partija je veličastna. Mladi Lasker bi je ne bil igral sijajneje. Kaj vraga! Ali Laskerju leta sploh ne potekajo?

Po četrtem kolu je Lasker v Curihu vodil z Aljehinom in Flohrom. Bog ve, kaj nam bo še pokazal. Toda starcu človek ne more odreči simpatije. Vsi mu želimo prvo nagrado. Nikdar ni mogel živeti brez nje. Naj zaključi z njo najsijajnejšo šahovsko kariero vseh časov.

•

Prihodnjič bom najbrž že lahko začel s partijami iz Curiha. Zato prinašam danes v naglici še eno partijo iz velikega dvoboja Aljehin-Bogoljubov.

Beli: E. Bogoljubov	Črni: A. Aljehin
1. d2—d4	d7—d5
2. Sg1—f3	Sg8—f6
3. c2—c4	d5×c4
4. Dd1—a4+	— — —

Nenavadno.

4. — — —	c7—c6
5. Da4×c4	Lc8—f5
6. Sb1—c3	e7—e6
7. g2—g3	Sb8—d7
8. Lf1—g2	Lf5—c2

Grozi ujeti damo (Sd7—b6). — Poteza naj izsili e2—e3.

9. e2—e3	Lc2—d7
10. 0—0	0—0
11. a2—a3	a7—a5
12. Dc4—e2	Lc2—g6
13. e3—e4	— — —

Zapira lovca na g6. Beli hoče sedaj napadati z Sf3—e1, f2—f4—f5.

13. — — —	Dd8—b6
14. h2—h3	Db6—a6
15. De2—e3	c6—c5
16. e4—e5	Sf6—d5
17. Sc3×d5	e6×d5
18. Lc1—d2	Lg6—e4

Tako rešuje črni svojega lovca. Zamenjal ga bo na g2.

19. Ld2—c3	c5—c4

Aljehin pripravlja napad na damninem krilu.

20. Sf3—e1	Le4×g2
21. Se1×g2	b7—b5
22. f2—f4	Da6—h6

To ni posebno dobro. Jaz bi igral f7—f5.

23. De3—f3	b5—b4
24. Lc3—d2	Sd7—b6
25. g3—g4	Db6—c6
26. f4—f5	f7—f6
27. Sg2—f4	Tf8—c8
28. e5×f6	Le7×f6
29. Sf4—e6	c4—c3
30. b2×c3	Sb6—c4
31. Ld2—f4	Sc4×a3

To vse ne pomaga. Na kraljevem krilu je hudo.

32. g4—g5	Lf6—d8
33. Lf4—e5	— — —

Bogoljubov ne vidi variante: 33. Df3—h5! Ta8—a7; 34. g5—g6, h7×g6; 35. f5×g6, Dc6×e6; 36. Lf4—d6!! Čudno je tudi: 33. Df3—h5! Ta8—a7; 34. g5—g6, h7—h6; 35. Lf4×h6! g7×h6; 36. f5—f6, Dc6×e6; 37. f6—f7+.

33. — — —	Ta8—a7
34. Df3—h5	Sa3—c4
35. c3×b4	Sc4×e5
36. d4×e5	Ld8—b6+
37. Kg1—h1	d5—d4+
38. Dh5—f3	Dc6×f3+
39. Tf1×f3	— — —

Beli ima zmagovito pozicijo.

39. — — —	Tc8—c8
40. Tf3—f1!	— — —

Seveda. Saj črni nima časa, da bi jemal na h3.

40. — — —	d4—d3
41. f5—f6	Tc3—c6
42. Se6×g7	Ta7×g7
43. f6×g7	a5×b4
44. Tf1—f6	Lb6—d4

To je zadnja kombinacija črnega, ki sicer ne uspe, ki pa je zelo rafinirana.

45. Ta1—a8+	Kg8×g7
46. Tf6×c6	d3—d2
47. Tc6—c7+	Kg7—g6
48. Ta8—g8+	Kg6—f5

Če bi črni kralj smel na h5, bi n. pr. beli kmet stal na h4, bi črni še zmagal!

49. Tg8—f8+	Kf5—e4
50. Tf8—f1	Ld4×e5
51. Tc7×c4+	Ke4—d3
52. Tc4×b4	Le5—g3
53. Kh1—g2	Lg3—e1
54. Tb4—b1	Le1—h4
55. Tb1—b3+	Kd3—e2
56. Tb3—b5	Ke2—e3
57. Tb5—d5	Ke3—e2
58. Tf1—f7. Črni se je nazadnje vendarle vdal.	

Ontijaz:

Tabla

(Zgodba o amerikanskem strahu)

V »Hramu« je počila čudna novica, čudna in zamotana. Gospod pri oknu, trajno obrit po vsej obli glave, se je nasmehnil, odložil dnevnik, se lotil pljučk in dejal na glas:

»Zdaj jo pa imamo! Vojska bo!«

Vse je planilo: Vojska? S kom? Pa kako in kaj? In kar povprek, sto vprašanj, vmes pa že tudi prve kletvice na korajžo in da se le dajmo in da bodo že videli!

Oni svetli gospod pa se je na glas smejal, nazadnje pokazal na dnevnik in dejal:

»Ne tako, za božjo voljo! Ne taka vojska! Pač pa nekaj drugega piše tu: iz Amerike namreč. Pa da bo tisto prišlo tudi k nam.«

»Kaj pa je tisto? so se obrazi obrnili proti govorniku.

Ta pa zaradi dobrih pljučk kar ni mogel mnogo govoriti. Kratko se je odrezal:

»Prangar.«

»Kaj?« je zašumelo po sobi. In že so padala prva pojasnila kar križem. Pangar — kakor v starih časih, sramotni steber po domače. Pred magistratom. Za tatove, za copernice in sploh vse potepuhe. In da je to čisto pametno in prav, je bila splošna sodba. Kar na pangar z njimi, pa tatovom roke do komolcev sekati in copernice na grmadi sežigati! To bi bilo zdravo! In pa zmiraj bi bilo nekaj novega v teh pustih časih. Opolnoči boš lahko na dlani nosil jurje po milj volji kjerkoli, tujega blaga in žene se bo vsakdo bal ko ognja!

Oni gospod pa je med tem že opravil, si obrisal brke desno in levo, nagnil pivo in mirno pripomnil:

»Stvar je bolj kočljiva. Ne gre za tatove, te ima sodnik v rokah. Za copernice pa ni takega zakona, tudi če so, tako ali take. Klekljе ali brez metle. Gre namreč za pivce. Ta Amerikanec jih imenuje pijance, zapravljice, lenuhe, kvartavce, sploh sodrgo.«

Tak zlodi! Ta kaj da hoče? Javno mnenje je napelo ušesa.

»Nič več in nič manj, nego da se popišejo vsi, ki pijejo. Koliko in kaj pije, vseeno. To da je v nekaterih krajih v Ameriki že vpeljano. In če tak popisanec kaj blekne ali se mu zgodi kaka nerodnost — na občinsko desko pride, ker je pijanec in pri vseh krčmarjih je prepovedan in preklican. Niti za denar in niti treznemu mu ne smejo dati niti kapljе ne. Točno tako. Le berite!«

Nikomur se ni hotelo seči po časopisu. Več pogledov se je sicer obrnilo na brezposelni dnevnik na mizi, toda dejanja in brania se ni zdel nikomur vreden. Gostje, prej bučni in dobrih idej, so nekam zastali v besedovanju. Pa je za hip. In že je buhnilo na dan. Da še malo oddiha, odmora ne bi smel imeti človek? In pa ljudje niso vsi enaki: nekateri ga še povohati ne sme, če ne je takoj bingl-bongl kurja vas, drugi imajo pa spet bolj resne potrebe in jih je treba vpoštevati. Zapravljivce pa tako sodnija kroti, če so preveč napoti in kar jih dobi. Le pravica mora biti in pa pametnim ljudem dati mir! Amerikanci naj kar sami imajo svoje norčije! Tega patrona, ki to pri nas raznaša po časopisih in ene plaši, druge pa hujska — na smrt bi ga naj obsodili! In eden celo, da na smrt v sodu špirita, za kazen! Tako naj bo: kar kdo more in hoče, ne pa prangar!

Toda to je vse nekam dišalo po neki stranki. In zato se je v obrambo svobode takoj začel dvigati drugi duh. Da je ta misel v naših bolnih časih jako zdrava! Šiba novo mašo poje! Da ne pije le delavec ali kak študent ali pisar, temveč tudi pravi visoki gospodje. Te da bi bilo lepo videti na deski! In da bi bilo nekatere kar dobro nalašč upijanili, samo da bi na mestni tabli zagledali beli dan! Ali pa bi jih kar sami plakatirali brez komedij, samo da bo tabla tu. Živijo tabla! Proč z alkoholom! Vinograde iztrebiti in vse vino v Savo in Dravo, ni ga treba niti kapljе!

Pa je nastal velik hrup. Nihče več ni poslušal, vsakdo je rinil z besedo na dan, oči so se jezno bliskale, roke so po zraku iskale prijemljivih kljuk ali pa tudi že dokazovalno trkale na prsa tega ali onega, ki je kot bela vrana ostal žrtev nevstrašnosti. In da je to neumno, žalitev pravnega čuta! In drugi zopet, da tudi v džungli red ne škodi, pa če ga tiger na repu prinese. Pa je padla prva po prvi glavi — in zbila klobuk — v naglici morda res po nesreči. Toda iskro je dalo to in ta iskra je padla v smodnik. Smodnika pa toliko! Zgrabilo je nekaj rok, nekaj pa kar udarilo. Mir in njegovi manjšinski prijatelji so jo s klobuki v rokah in brez obračunov pobrali pri prvih in zadnjih vratih. Namesto njih se je pa takoj — pri obojih vratih — pojavila nova močna stranka — stražniki — in vihar se je polegel ko v svetem pismu.

In so bili zapisani prvi — vsakdo ne more biti prvi — in so bili zapisani drugi — kajti poslednji bodo prvi in prvi poslednji. Izpraznila se je vsa krčma. Čez nekaj časa pa se je vrnil debeli Jaka, naročil svojo mero in potolažil čemernega krčmarja:

»To so cepci! Za par čenč, pa tak ropot! Jaz se pa table nič ne bojim, čeprav je ne maram. Še ga bom, dokler bom živ! In pa jurje da bodo na dlani nosili! No, rad bi srečal koga — takole brez prič.«

»Jaka, tiho, je že dosti tega!« je zabrusil krčmar.

Potem pa je bilo vse tiho.

Če se zemlja trese . . .

Riba, ki napoveduje potrese — Zaščita plinovodov in vodovodov zmanjšuje nevarnosti

V boju za obvladanje narave so se človeku najdalje upirali potresi. Šele sedaj se je človek naučil graditi hiše, ki jih potres ne more zrušiti, in šele sedaj odkriva možnosti za napoved potresov, preden nastopajo.

V deželah, ki jih pogostoma zadenejo potresi, preizkušajo ta čas nov izum, hišo, ki je popolnoma neodvisna od tal. Nad običajnim temeljem je jeklena plast in pravi temelj je jeklena plošča. Med obema ploščama pa so kotalci, ki jim je namen premikati temelje v določeno smer, dočim se hiša sama ne premika. Hiša, ki stoji na takšnih temeljih in kotalcih, se lahko upira tudi najhujšim gibanjem tal.

Japonci so do danes gradili prave papirnate hišice, ki same na sebi niso povzročile posebne nesreče, če jih je potres prevrnil. Polagoma so začeli graditi trdnejše hiše, a baš to je vodilo do velikih katastrof, kakor smo jih doživeli zaradi trdno grajenih hiš ob zadnjem potresu v Jokohami. V Mehiki gradijo spet hiše z meter debelimi zidovi in mislijo, da bi mogle zoprvati tudi najhujšim potresnim sunkom. Američani so gradili manjše jeklene hiše in so menili, da jim potres ne more ničesar več. Toda katastrofalni potres v Miamiju je dokazal, da te jeklene hiše ne zaležejo.

Sicer pa večinoma niso podirajoče se hiše, ki povzročijo ob potresih največ zla, kakor splošno mislimo. Veliko več žrtev zahtevata ogenj in voda. Prve žrtve potresa so vedno plinske cevi in vodovodi. Razpoke v plinskih ceveh povzročajo na mnogih mestih istočasno požare, iz počenih vodovodov preplavi voda ceste in hiše še bolj podminira, še slabše pa je to, da zmanjka potem vode za gašenje nastalih požarov. Te glavne nevarnosti pa se dado s primernimi gradbenimi načini plinovodov, vodovodov in z zaščito hiš pred požari gotovo odpraviti.

Najbolj sigurno pa bi bilo vsekako, če bi znanost prišla kdaj tako daleč, da bi mogla potrese napovedovati ob pravem času, tako da bi se ljudje utegnili spraviti na varno. Danes pa, žal, nimamo še nobenega zanesljivega instrumenta, ki bi to nalogo vršil. Kar jih je najbolj občutljivih, jih že ne preveč nevarni sunki spravijo iz akcije, novejši izum magnetomotor deluje nekoliko zanesljivejše le v bližini potresnega središča. Veliko pa si obetajo japonski seizmologi od čudnih sposobnostih neke ribe, ki ji je znanstveno ime »parasilwus asolus« in ki baje z največjo točnostjo napoveduje vsak potres davno pred njegovim pričetkom. Da so Japonci odkrili takšno napovedovalko, ni čisto neverjetno, saj imajo v potresnih zadevah in vseh, ki se sučejo okrog njih, med vsemi narodi na svetu največ prakse. Tam je vsakih 24 ur povprečno 1.6 potresa. Za srečo so to seveda večinoma potresi brez hudih posledic in jih lajiki pretežno niti ne opazijo. Opazi jih pa omenjena riba, in sicer v naprej, kar je neprecenljive vrednosti. V normalnem stanju ždi ta riba topo in mirno v kakšnem akvariju. Nič je ne more običajno spraviti iz te letargije. Celoletna opazovanja pa so pokazala, da pride v ribo nekoliko ur pred potresom nenadno življenje. Plane iz svojega skrivališča, splava enkrat, dvakrat okrog akvarija in se po nekoliko minutah umakne brez moči v svoje skrivališče. Japonski seizmologi menijo, da je to vedenje posledica posebne občutljivosti ribe za elektromagnetske motnje, ki se pojavljajo v zemeljski skorji pred potresi.

Če je to res, potem lahko pričakujemo, da bodo vse potresne postaje na svetu v kratkem poleg ostalega opazovalnega orodja imele tudi posebne posode s to ribo in to bo tudi njih najvažnejše orodje.

Dan narodnih noš v Parizu

Kakor vsako leto, so tudi letos v Franciji obhajali dan narodnih noš. Predstavniki teh noš so bili, kakor je že običaj, sprejeti tudi na pariškem magistratu

Kakor nekoč v starih časih

Fevdalna svatba s sodobnim ospredjem

Na gradiču Dampierre v slikoviti dolini Cheuvreuse, kakšnih 40 km od Pariza, se je te dni vklenil v zakonski jarem enajsti vojvoda Luyneški in Cheuvreški Filip, z drugim naslovom tudi Neuchatelski in Vallengrinski princ, vojvoda monfortski, grof jourski in dunoiški. Peljal je pred altar mlado nevesto, špansko senorito Juano Unzuejevo.

Ženin je vnuk pred letom dni umrle uzeške vojvodinje, njegova nevesta pa je argentinskega porekla, toda baskiškega rodu. Njen oče ima v Ameriki razsežna posestva ter je znan lastnik dirkalnih konj tudi v Londonu in Parizu. Tako je bila poroka mladega vojvode s še mlajšo nevesto dogodek za vse prebivalstvo Dampierreja.

Po stari tradiciji se je izvršil poročni obred na gradiču Dampierre, ki je v posesti ženinove dedovine že od 16. stoletja. Zgradil ga je Mansart, vrtovi pa so bili zasajeni po načrtu Lenotreja. Po civilnem poročnem obredu so šli svatje še v cerkvico iz 13. stoletja, kjer se je poročni obred formalno ponovil.

Ves kraj se je udeležil te nenavadne svatbe, ki je kazala na zunaj vseskozi patriarhalično lice. Že v ranih jutranjih urah so se pričeli v Dampierreju ustavljati avtomobili z gosti. Na svatbo se je pripeljala vsa francoska visoka aristokracija, navzoča pa je bila tudi velika argentinska kolonija iz Pariza. To je pripeljal v Dampierre argetinski poslanik pri pariški vladi, ki je bil za nevestino pričo.

Nič manj senzacije ni zbujala bivša španska kraljica Amelija, ki si jo je izbral ženin za svojo pričo. Amelija je sedela v cerkvi tik za ženinom v fotelju iz rdečega žameta. Poročno ceremonijo je oskrbel škof iz Chartresa z veliko asistenco. Po ceremoniji se je pred cerkvijo formiral ogromen sprevod. Na čelu so jahali Švicarji s helebardami, za njimi je stopalo deset dečkov v oblačilih iz črnega žameta ter deset deklic v rdečkastih oblekcah iz tula. Za njimi pa se je pomikala dolga procesija svatov in domačinov.

Luyneški vojvoda in njegova nevesta Juanita Unzue

Nova vojvodinja luyneška je nosila obleko iz belega satina z dragoceno čipkasto kopreno, ki so jo ji bile poklonile argentinske dame iz Pariza. Med gosti je bila kopica odličnikov iz vrst francoskega plemenitaštva. Navzoč je bil skoro ves pariški diplomaski zbor. Ko so gosti korakali proti gradiču Dampierre, se je vsula na njih glave iz letal, ki je krožilo nad svati, toča rož in ko sta mladoporočenca prestopila grajski prag, je padel nevesti pred noge šopek krasnih belih lilij.

Pojedina je bila velikanska, kakor se spodobi za takšno udeležbo in družbo.

Svatje so posedli okolu miz v grajskih dvoranah, vaščanom pa so servirali prigrizek in pijačo v posebnih šotorih na prostem. Šampanjec je tekel v obilnih potokih. V parku je bilo prirejenih več plesišč za vaščane. Tudi streljali so iz možnarjev in se gugali na gugalnicah.

Ko je bila svatba pri kraju, so se gostje razšli na vse strani. Ženin in nevesta pa sta se vrnila v realno življenje: šla sta preživljat medene tedne v Luynes ob Loiri, kjer so jima pripravili samo dve sobici, kakor stanujejo danes navadni zemljani.

Nova puščava v Afriki

Klima in neumevanje domačinov podaljšujeta Saharo

Iz starih egiptskih klinopisov vemo, da je imel tisti del Sahare, ki je danes znan pod imenom Libijske puščave in leži na zapadni strani Nila, v dobi faraonov znatno manjši značaj puščave, kakor v naših časih. V tem ozemlju so tedaj živeli domači rodovi, ki so bili tako številni, da so delali prav velike skrbi vladarjem Egipta. V dobi 22. dinastije so se ti rodovi povzpeli tako visoko, da so dali deželi celo vrsto vladarjev svoje krvi.

Dokazano pa je tudi, da ti rodovi niso imeli za domačo žival kamele, marveč konja, ki je znano žejna žival. Šele v zgodnji zgodovinski dobi se je tedaj Sahara razširila proti vzhodu.

Danes se pojavljajo podobni znaki puščavskega značaja v južni smeri med Čadskim jezerom in reko Nigrom. Na severu britske kolonije Nigerije se vedno bolj poglablja 300 km globok pas, kjer je raslo v prejšnjih časih grmičevje. Še pred dve sto leti je bil ta del ozemlja drugačen. Čeprav ni bil vseskozi zelen, vendar ni imel značaja puščave. Pred vsem so doprinesli k tej spremembi klimatični vzroki, pripomogli pa so tudi domačini, ki zažigajo grmičevje. Tako se grmičevnati predeli zemlje najprej spreminjajo v stepo, iz stepe pa nastaja puščava s peskom. Britske oblasti si zdaj prizadevajo, da bi zajezile pretvarjanje tega ozemlja v puščavo. Kjer le morejo, delajo roko v roki s francoskimi kolonialnimi oblastmi in dopovedujejo domačinom, da ne smejo pustošiti zemlje, če nočejo, da se Sahara poveča.

Samo
ilustrirana slovenska revija
„Življenje in svet“
vam nudi
tedensko
pouka in zabave
v besedi in sliki
za 2 Din
Uprava: Ljubljana, Knafljeva ul. 5

Zora voda
proti sivim lasem!
Zak. zašč.
Ne barva, temveč vrača sivim lasem prejšnjo naravno barvo.
Odobrena od higijenskega zavoda v Ljubljani pod št. 2392-933 kot za zdravje popolnoma neškodljiva. Uspeh siguren in trajen. Cena steklenici brez poštnine Din 35.—.
ZORA VODA I. OREL
ZAGREB, Radićeva (Duga) ulica 32
Pri naročilu navedite vašo naravno barvo las. 63

„Kmečki robot“

V Chicagu je razstavljen univerzalen stroj za obdelovanje zemlje, ki se upravlja na daljavo z brezžičnimi valovi

Habsburška grenčica

»United Press« poroča iz Bukarešte, da so romunske carinske oblasti prejele navodilo od bukareškega notranjega ministrstva, naj v bodoče zabranijo uvoz Franc Jožefove grenčice, ker delajo s to vodo v Romuniji habsburško propagando. Pač pa dovoljujejo romunske oblasti slej ko prej uvoz taiste grenčice pod drugim imenom.

Pri slabi prebavi, slabokrvnosti, shujšanju, bledici, obolelosti žlez, izpuščajih na koži, tvorih uravnava **»Franz Josefova« voda** izborno toli važno delovanje črevesa. Odlični možje zdravilstva so se prepričali, da celo najnežnejši otroci dobro preneso **»Franz Josefovo« vodo. »Franz Josefova« grenčica** se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

MNOGI NE VEDO...

da so avtomobilski podjetniki v Tokiu začeli nameščati na avtobusih sprevodnice namestu sprevodnikov. Sprevodnice pa so same lepe neomožene ženske, ki jim je strogo zaukazano, da morajo biti kar največ mogoče ljubeznive s potniki;

da je izgotovila tvornica za letala v Blackburnu na Angleškem ogromen hidroplan, v katerem je prostora za 50 potnikov. Vodno letalo žene šest motorjev, ki razvijajo 650 k. s.

Rastlina, ki kašlja

Poznamo rastline, ki jedo meso in prebavijo ne le žuželke, ampak tudi večje živali, n. pr. ptiče in miši, če zaidejo v območje njih lovilk. Tudi poznamo rastline, ki se jokajo in smejejo. Da bi pa kakšna rastlina kašljala, o tem do nedavnega ni bilo nikomur nič znano.

In vendar živi rastlina, o kateri se lahko trdi, da kašlja. To je neka tropska rastlina, katere sad je podoben fižolu. To rastlino zelo lahko »ujezimo«, da se tako izrazimo. Živi namreč v paničnem strahu pred prahom. Čim leže prašek na njen list, se napolnijo njene zračne celice, ki imajo vlogo dihalnih organov, z zrakom in začnejo »kašljati«. Pri tem procesu izmečejo prah z rahlo eksplozijo.

ZAKAJ? — ZATO!

Zakaj polnijo toplomere časih z vinskim cvetom namestu z živim srebrom?

Zato, ker ima vinski cvet nižje ledišče kakor živo srebro.

Zakaj se imenuje čas na železnici »srednjeevropski čas?«

Zato, ker se meri srednjeevropski čas po 15. poldnevniku vzhodno od Greenwicha.

Življenje je dal za očnico

Nameščenec avstrijskih zveznih železnic Josef Schwamberger je te dni odšel na planine v okolico Bernkogla. Med plezanjem po skalah je uzrl prekrasno skupino očnic (planik), ki so rasle na viseči skali. Splezal je do njih, a ko je iztegnil roko, da bi jih potrgal, se mu je spodrsnilo, da je padel po 60 m dolgi skali v prepad. Schwambergerjeva spremljevalca, železničarja Temel in Eder, sta se takoj spustila za njim, našla pa sta ga že mrtvega. Ponesrečenec zapušča vdovo in dva nepreskrbljena otroka.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Tonček, povej mi, kaj je »smrtni greh?«

»Smrtni greh je, če se prastric ponovno oženi.«

★

»Torej mi daste ali mi ne daste roke vaše hčere?« — »Roko vam že dam, toda ne prestrašite se, če pristavim, da bo prazna.«

★

»Odkod pa poznate Špelco?« — »O, saj je vendar zgodovinska oseba — iz vsake njene poteze govori zgodovina!«

★

»No, kako ste bili zadovoljni?« — »Ne popolnoma. Sobo sem si želel večjo, račun nižji, vino starejše in sobarico mlajšo.«

Svetovna razstava v Parizu

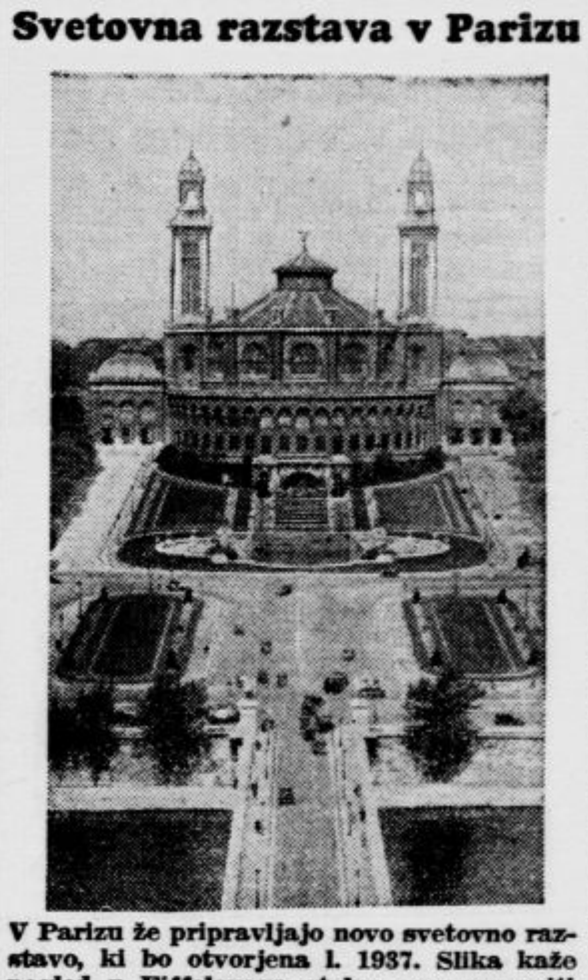

V Parizu že pripravljajo novo svetovno razstavo, ki bo otvorjena l. 1937. Slika kaže pogled z Eiffelovega stolpa na znameniti Trocadero, ki bo vključen v razstavo

SPORTNE in VETRNE JOPIČE
bajaco obleke, lahke obleke iz volne, fresca ali platna bouret itd. nudi po najnižjih cenah tvrdka
Drago Schwab
Ljubljana, Aleksandrova cesta.

ANEKDOTA

Neki sloviti kirurg je nekoč obiskal Böcklina v njegovem ateljeju. Ogledal si je slike z ženskimi figurami in obstal, majajoč z glavo:

»Dragi Böcklin, te slike nimajo niti najmanjše anatomične pravilnosti in se čudim, kako ste jih mogli naslikati. Saj so naravnost nemogoče...«

»In vendar,« je pripomnil slikar, »bodo živele delj nego vi...«

Sven Hedin

Ogromno znanstveno delo velikega Šveda

Nestrpno je svet pričakoval poročil o usodi švedskega raziskovalnega potnika dr. Svena Hedina, ki so ga v zadnjem času dvakrat zajeli kitajski razbojniki. Učenjaku pa se je posrečilo zopet priti v svobodo. Dospel je v Urumči, kjer se zdaj pripravlja na nadaljevanje svoje misije.

Koliko strahu in nevarnosti ima ta mož že za seboj! Od l. 1893 potuje kar naprej po Aziji, katero je raziskoval navprek in počez. In še kot sedemdesetletni mož obiskuje njene kraje, ne da bi ga minila raziskovalna strast do dela sveta, kjer je tekla zibel človeške kulture.

Znanost je dolžna Hedinu veliko hvale. Saj je bil ravno on tisti Evropec, ki je temno azijsko preteklost najbolj razkril in posvetil vanjo bolj nego vsi drugi raziskovalci skupaj. Zadnja Hedinova ekspedicija je trajala sedem let in jo je raziskovalec zaključil šele lansko leto. To je bila najbrže največja in najmogočnejša odprava, ki jo je kdaj videla Azija.

Uspehi lanskega potovanja švedskega raziskovalca še niso znani. Gradivo, ki ga je prinesel Hedin s seboj v domovino, je baje tako ogromno, da se ne da niti pregledati. Toliko pa je že gotovo, da so se izpolnila Hedinu vsa upanja, ki jih je gojil glede tega dela sveta in njegove zgodovinske preteklosti. Sven Hedin je potrdil svojo domnevo, da se struga reke Tarim, ki namaka ves Kitajski Turkestan, spreminja. Njegova ekspedicija pa je tudi rešila uganko Lopnoorskega jezera, ki se izliva v Tarim.

Znano je, da v okolici Lopnoorja večkrat usahnejo jezera, dočim se na drugih krajih stvorijo nova. Tega pojava si do Hedinove ekspedicije niso vedeli pojasniti. Hedin je odkril, da je bil izvor Tarima v času, ko se je ledna doba bližala svojemu koncu v oblasti jezera, ki ni bilo nič manjše od današnjega Kaspiškega morja. A ne le geologom in geografom, tudi starinoslovcem so prinesla Hedinova odkritja mnogo novega. Hedin je odkril v spodnjem toku Tarima pod peskom puščave nekdanjo mesto Loulan, staro trgovsko križišče v teh krajih. V bližini tega kraja je raziskovalec dr. Bergmann pod Hedinovim vodstvom našel 6000 lesenih deščic s kitajskimi napisi iz prvega stoletja pred našim štetjem. Ta »knjižnica« je s popolnoma nove strani osvetlila zgodovino kitajske davnine. Pojasnila je mnoga vojaška podjetja tedanje dinastije Han, ki so vladali v osrčju Azije in so bili nasprotniki Hunov. Da so morali Huni imeti precej važno vlogo v stari zgodovini Kitajske, o tem priča tudi odkritje kakšnih petdesetih stražnih stolpov, ki se zapirali pot na sever.

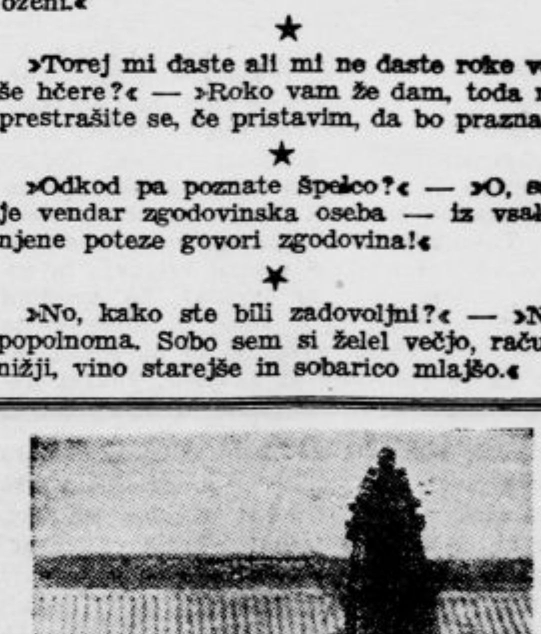

Dr. Sven Hedin

V Loulanu so našli najstarejše pismo iz papirusa. To je kakšnih 2000 let stara knjiga, sestoječa iz 78 lesenih strani. Pisava je bila v trenutku, ko so razgrnili listine na mizi, tako jasna, kakor da je bila včeraj napisana.

Azija, posebno Mongolija, pa je tudi raj za prirodoslovce. Že pred leti so tam odkrili Američani dinozavrova jajca in mnoge druge rastlinske zanimivosti, ki pojasnjujejo marsikatero stvar o dinozavrih, okamenelih ribah in rastlinah ter o ostankih okostja pračloveka, ki so mu dali učenjaki ime Sinanthropos Pekinensis. Nad 50.000 kamenitih dokazov imamo danes, ki kažejo razmerje Azije do Evrope v srednji kameni dobi. Obogateli pa so se tudi spoznavni viri o kitajski kulturi. Hedin je odkril nešteto starih božanstev in prinesel nad 300 njihovih glav v Evropo. Med drugim je nabavil tudi dve svetišči s popolno opremo.

Tako se je po zaslugi Svena Hedina silno obogatilo gradivo za proučevanje Azije in njene davne preteklosti. Kitajska vlada, ki je raziskovalca podpirala pri tem podjetju, je Hedina, videča, da dela mož zgolj iz vneme do znanosti, povabila, naj obišče Sinkiang in naj poišče trgovsko pot, ki je vodila pred 2000 leti od pacifiške obale proti zapadu. Kitajski vladi je namreč do tega, da bi se ta važna pot obnovila. Po zaključku sedanje Hedinove ekspedicije se bo pokazalo, če je to mogoče.

VSAK DAN ENA

Brez konca in kraja

»Kje stanujete?«
»Pri bratu.«
»In kje stanuje vaš brat?«
»Pri teti.«
»Vaša teta pa stanuje...«
»Pri svojem očetu, mojem dedu.«
»In kje stanuje ta?«
»Pri nas.«

Gospodarstvo

Novi zakon o državnem računovodstvu

Pogodbe in nabavke

Zakon o državnem računovodstvu, ki je bil sprejet 7. julija t. l. v Narodni skupščini in 12. julija v senatu, je sedaj objavljen v »Službenih Novinah« od 19. t. m. in bo dobil obvezno moč s pričetkom proračunskega leta, to je 1. aprila 1936. Zakon je zelo obsežen in vsebuje 6 poglavij; prvo se nanaša na državni proračun, drugo na računovodstvo in blagajniško službo, tretje na pogodbe, četrto na gospodarska podjetja in ustanove, peto na državno imovino, šesto pa se peča z nadzorstvom in s kontrolo. Našo širšo javnost bodo gotovo najbolj zanimali predpisi tretjega poglavja, ki obsega določbe glede pogodb in nabav.

Pogodbe

Pogodbe (ugovori) v vseh poslih, kakor so nabavke stvari in materijala, gradbena dela, zakupi, transporti in podobno, ki imajo za posledico državne izdatke, se morajo sklepati na podlagi javnih licitacij. Le izjemno se smejo v primerih, ki so v zakonu posebej navedeni, pogodbe sklepati z neposrednim dogovorom (srbski: pogodbo) ali na podlagi ponudb. Te odredbe pa ne veljajo za pogodbe, katerih veljavnost je vezana na odobrenje z zakonom, potem ko je pogodbo odobril ministrski svet, in za pogodbe, ki se sklepajo v izvajanju mednarodnih sporazumov.

Izvršitev posameznega posla in način zaključenja pogodbe ali dogovora odredi naredbodajalec z naredbo, s katero začasno angažira izdatke. Ako skupni znesek začasno angažiranih izdatkov presega 100.000 Din, se naredba ne sme prej izvršiti, dokler je ne odobri finančni minister, ako pa presega 3 milijone Din, je potrebna tudi soglasnost ministrskega sveta.

Definitivno angažiranje izdatkov se izvrši z odločbo naredbodajalca o odstopanju posla odnosno o odobritvi dogovora. To odločbo o končnem angažiranju izdatkov mora potrditi finančni minister, če so končno angažirani izdatki pri domačih ponudnikih večji nego 3 milijone Din, pri inozemskih ponudnikih pa večji nego 500.000 Din; za končno angažiranje izdatkov preko 10 milijonov Din pa je potrebna soglasnost ministrskega sveta.

Odbor za oceno državnih nabavk.

Pri finančnem ministrstvu se ustanovi odbor za oceno državnih nabavk, sestoječ iz desetih članov, od katerih odredi pet finančni minister, ostalih pet pa odredijo ministri za vojsko in mornarico, za promet, za zgradbe, za kmetijstvo in za trgovino in industrijo (po enega načelnika oddelka dotičnega ministrstva). Načelnika oddelkov za državno računovodstvo in za proračun v finančnem ministrstvu sta člana odbora po svojem položaju in jih v odbor imenuje finančni minister. Ostale tri člane imenuje finančni minister iz vrst uradnikov svojega resora, prav tako imenuje predsednika odbora in njegovega zastopnika.

Odločbe o soglasnosti glede naredb o začasnem angažiranju izdatkov in končnem angažiranju izdatkov, nadalje odločbe v primerih, kadar je treba sklepati neposredni dogovor, če se na dveh javnih licitacijah ali pri ponovnem zahtevanju ponudb ni javil noben ponudnik, in odločbe glede izvajanja del v režiji, izdaja finančni minister po predhodnem zaslišanju odbora za oceno državnih nabavk, čigar mišljenje je posvetovalno. To zaslišanje odbora je potrebno tudi, kadar je pri nabavkah državnih podjetij in ustanov predpisana soglasnost finačnega ministra Odbor za oceno državnih nabavk pa ocenjuje tudi naredbe za izvrševanje poslov in odločbe glede odstopanja poslov pri upravi državnih monopolov.

Pogoji

Naredbodajalec mora za vse posle, za katere se sklepajo pogodbe na podlagi javnih licitacij ali pogodbe na podlagi neposrednih dogovorov in pogodbe na podlagi ponudb predhodno predpisati pismene pogoje. Splošni pogoji vsebujejo odredbe, ki veljajo za vse primere, brez ozira na posebno naravo posla, in sicer predpise o dobavni sposobnosti ponudnikov, o jamstvu in o posledicah neizpolnitve pogodbe glede jamstva. Posebni pogoji pa vsebujejo odredbe, ki se nanašajo izključno na posel, ki se ima skleniti in obsegajo predpise o proračunskih cenah, ako se te cene objavljajo, o količini, o kakovosti, o obsegu, o roku, načinu in kraju izpolnitve pogodbe, o preizkušnji, oceni in o prevzemu, o načinu izplačila, kakor tudi odredbe, katero sodišče je pristojno v primeru spora. V primerih, kjer to zahteva narava posla, naj se v osebnih pogojih navedejo tudi minimalne in maksimalne meje odstopanja od ugotovljene kakovosti ali od ugotovljenih mer. V primeru, kadar je treba ugotoviti obrazec, vzorec ali model, mora to izvršiti strokovna komisija, ki jo odredi naredbodajalec. V pogojih se mora naznačiti, ali se sprejemajo tudi delne ponudbe ali samo ponudbe za celotni posel. Naredbodajalec je dolžan, da v vseh primerih, kjer to priroda posla dovoljuje, omogoči udeležbo čim večjega števila ponudnikov s tem, da odobrava pravico delne ponudbe.

Sposobnost ponudnika se ugotavlja z dokazom o strokovni sposobnosti za ono gospodarsko panogo, v katero spada posel, ki se ima izvršiti. Strokovna sposobnost se dokazuje z overenjem ustanov, ki so pristojne, da ocenjujejo strokovnost za posamezne gospodarske panoge. Izdano overenje velja za eno leto.

Jamstvo (kavcija)

Ponudnik je dolžan položiti jamstvo (kavcijo), ki služi kot garancija, da bo izvršil svoje obveznosti. *To jamstvo znaša za domače ponudnike 5 odst., za inozemske ponudnike pa brez ozira na državljanstvo polnomočnika 10 odst. od proračunske vsote.* Naredbodajalec lahko v izjemnih primerih odredi tudi večji znesek jamstvo. Ako po prirodi posla proračunska vsota ni določena, tedaj se znesek jamstva ugotovi s posebnimi pogoji. Država ni dolžna plačevati obresti na položena jamstva. Jamstvo se more vrniti samo po naredbi naredbodajalca, ki je izdal odločbo o izvrševanju posla, zaradi katerega je bilo jamstvo položeno. Kot jamstvo služijo:

1. gotovina,
2. *državne in od države garantirane obveznice in blagajniški zapisi,*
3. *vrednostni papirji,* ki notirajo na borzi in ki jih finančni minister proglasi, kot sposobne za jamstvo,
4. *garancijska pisma* domačih denarnih zavodov,
5. hranilne knjižice Držav. hipotekarne banke, Poštne hranilnice in samoupravnih *hranilnic.*

Državne in od države garantirane obveznice se sprejemajo *od domačih ponudnikov po tečaju, ki ga odredi finančni minister, od inozemskih ponudnikov pa po borznem tečaju. Blagajniški zapisi se sprejemajo, po nominalni vrednosti.* V primeru, kadar država zaradi neizvajanja obvez druge pogodbene strani utrpi škodo, se jamstvo v vsakem primeru obračuna za povračilo škode po borznem tečaju na dan prodaje, odnosno kadar gre za državne papirje, jih finančni minister lahko zadrži in obračuna po borznem tečaju na dan odloka.

Vrednostni papirji, ki notirajo na borzi in ki jih finančni minister proglasi kot sposobne za jamstvo, se sprejemajo kot jamstvo v vrednosti *75 odst. borznega tečaja* v času polaganja, obračunajo pa se pri eventualni škodi po borznem tečaju na dan prodaje.

Garancijska pisma denarnih zavodov morajo biti registrirana pri finančnem ministrstvu odnosno pri finančni direkciji po pogojih, ki jih bo predpisal finančni minister Položena garancijska pisma veljajo za ves čas trajanja obveznosti druge pogodbene strani in smejo vsebovati *samo obveznost zavoda, da bo na poziv pristojnega naredbodajalca izplačal v gotovini znesk, na katerega se glasi garancijsko pismo.* Garancijska pisma, ki bi vsebovala kakršnekoli druge pogoje in omejitve, se ne morejo sprejeti kot jamstvo in je organ, ki je tako garancijsko pismo registriral, skupno z naredbodajalcem, ki je tako garancijsko pismo sprejel, odgovoren solidarno državi za škodo. Kadar se kot jamstvo polagajo knjižice Državne hipotekarne banke ali Poštne hranilnice, je treba predložiti overenja teh ustanov, da je vloga prosta bremen in ni nikeka omejitve za izplačilo.

Javne licitacije

Javne licitacije (nadmetanja) so ustmene ali pismene. Vsaka javna licitacija (ustmena ali pismena) mora biti najmanj dvakrat objavljena v »Službenih Novinah« in se ne sme vršiti prej odnosno se sprejemanje ponudb ne sme zaključiti prej, nego poteče 30 dni od prve objave. Javne licitacijo vrši komisija treh članov, ki jih iz vrst uradništva odredi naredbodajalec. Pismene javne licitacije se vršijo z vlaganjem pismenih ponudb, ki se izročajo v zapečatenem zavoju neposredno uradu (pri čemer izda isti urad potrdilo o prejemu), ali po pošti na povratni recepis (riziko za zakasnelo dostavo po pošti nosi ponudnik). V pismeni ponudbi mora ponudnik predložit: 1) podpisane pogoje odnosno izjavo, da so mu pogoji znani in da pristaja, da po njih licitira in da so mu znani obrazci odnosno opisi in načrti, 2) duplikat reversa o položenem jamstvu, 3) dokaz o dobavni sposobnosti in 4 izjavo o tem, ali je predmet ponudbe domačega izvora odnosno domače proizvodnje odnosno tujega izvora, pri čemer mora označiti izvor in kraj, kjer se proizvaja. Ponudbe, bodisi da se izročajo neposredno ali po pošti, se smejo sprejemati samo do konca poslednjega delovnega dne pred dnevom licitacije, in sicer v teku uradnega časa, predpisanega za dotični urad. Enaki predpisi veljajo za odstopanje od ponudbe, ki se mora sporočiti na isti način, kakor se vlaga ponudba.

Postopanje pri licitacijah

Pri prvi javni licitaciji morajo biti najmanj trije ponudniki, če jih je manj, se smatra, da licitacija ni uspela in pismene ponudbe vrnejo ponudnikom neodprte. Če pa gre za ustmeno licitacijo, se licitacija ne sme pričeti, če niso navzoči trije ponudniki.

Uradnik, ki je bil pooblaščen, da sprejema ponudbe, mora na dan licitacije došle ponudbe s svojim poročilom izročiti komisiji, ki v določenem času prične z odpiranjem ponudb. Komisija razen sprejetih ponudb ne sme niti od urada niti od ponudnikov sprejemati nikake druge ponudbe, niti listine ali akte. Člani komisije ne smejo priti v stik s ponudniki izven prostorov, v katerih se vrši licitacija. Ponudniki smejo prisostvovati otvarjanju pismenih ponudb osebno ali preko svojih polnomočnikov (kot legitimacija služi tu potrdilo o izročitvi ponudbe).

V primeru ustmene javne licitacije so ponudniki v početku licitacije dolžni podpisati predpisane pogoje z izjavo, da so jim obrazci odnosno opisi in načrti (če obstojajo) znani in da se po teh pogojih licitira. Prav tako morajo predložiti duplikat o položenem jamstvu in dokaz o dobavi sposobnosti ter podati pismeno izjavo o tem, ali je predmet ponudbe domačega ali inozemskega izvora. Te dokumente podpišejo takoj vsi člani komisije. Komisija ne sme dovoliti sodelovanje pri ustmeni licitaciji ponudniku, ki v pogledu predpisanih pogojev v svojih izjavah stavlja kake omejitve, in ponudnika, ki ne predloži vseh gornjih listin. Ponudnik ne more odstopiti od ponudene cene.

Točne določbe vsebuje zakon glede sestave zapisnika od strani licitacijske komisije. Prisotni ponudniki imajo pravico, potem, ko je komisija podpisala zapisnik, prepričati se o točnosti navedb v zapisniku in smejo na zapisnik stavljati svoje pripombe. Pripombe, ki se niso stavile v zapisnik, se ne morejo vzeti v poštev. Ponudniki, ki niso prisostvovali licitaciji, nimajo pravice za stavljanje kakih pripomb.

Ako je več ponudnikov predložilo ponudbe, ki so najpovoljnejše, tedaj izvrši komisija, če so vsi ti ponudniki navzoči, takoj na posebnem zapisniku ustmeno licitacijo med temi najpovoljnejšimi ponudniki. Če pa ti najpovoljnejši ponudniki niso navzoči, tedaj pozove naredbodajalec take ponudnike, da se v 7 dneh pismeno izjavijo, če nudijo povoljnejšo ceno od prvotno ponudene. Te naknadne izjave se smatrajo kot sestavni del ponudbe. V naknadni izjavi ne more ponudnik odstopiti od dane ponudbe, niti vezati nižjo ceno na kake druge pogoje.

Po končani javni licitaciji je komisija dolžna zapisnik z vsemi ponudbami in ostalimi listinami najkasneje v treh dneh predložiti naredbodajalcu s poročilom in pripombami o poteku licitacije. Naredbodajalec ne sme v primeru pismene javne licitacije vzeti v postopek ponudbe, ki niso bile pravilno predložene, ponudbe, ki ne vsebujejo vseh predpisanih listin, ponudbe, ki se ne držijo predpisanih pogojev, bodisi da se pogoji spreminjajo ali dopolnjujejo, ponudbe, v katerih cene niso točno in jasno odrejene, ponudbe, ki vsebujejo cene, ki so višje od proračuna, ponudbe od ponudnikov, ki nimajo dobavne sposobnosti ali so v konkurzu odnosno v poravnalnem postopanju in ponudbe od oseb, ki so začasno izključene od licitacije.

Ako prva javna licitacija ne uspe, bodisi da se niso javili najmanj trije ponudniki, ali da se licitacije niso udeležili najmanj trije ponudniki, katerih ponudbe se lahko ko vzamejo v postopek, ali pa če je ponudena najnižja cena nepovoljna, tedaj sme naredbodajalec odrediti novo licitacijo. V tem primeru se lahko rok, ki teče od prve objave v »Službenih Novinah« do dneva licitacije odnosno do zadnjega dne, ko se sprejemajo ponudbe, skrajša, vendar ne sme biti manjši od deset dni. Ako se pri drugi licitaciji javita najmanj dva ponudnika, katerih ponudbe se lahko vzamejo v postopek, se smatra, da je javna licitacija izvršena. Ako se pri drugi javni licitaciji javi samo en ponudnik, tedaj sme naredbodajalec z njim skleniti neposredni dogovor (pogodbo) v smislu § 145.

Kadar naredbodajalec ugotovi, da je javna licitacija uspela, izda odločbo, s katero odstopi posel ponudniku, ki je bil po njegovem mnenju najpovoljnejši, glede na vse okolnosti, ki so važne za oceno koristnosti ponudbe za državo, upoštevajoč pri tem odredbe, ki se nanašajo na *zaščito domače industrije in delavnosti* na podlagi § 179. (Ta paragraf določa, da bo ministrski svet na predlog finančnega ministra in v sporazumu s trgovinskim ministrom predpisal uredbo glede zaščite domače industrije in delavnosti pri sklepanju pogodb in dogovorov po določbah tega zakona, pri čemer ugodnosti radi zaščite domače industrije in domače delavnosti *ne smejo presegati 15 odstotkov ponudenih cen za inozemske proizvode.)*

Oddaja poslov

Ponudnik ostane v obvezi nasproti državi 30 dni od dneva javne licitacije, ako v objavi licitacije ni bil določen daljši rok. Odločba o odstopu posla se ima v overovljenem prepisu dostaviti ponudniku, ki mu je bil posel dodeljen, skupno z enim izvodom pogojev, po katerih je bila javna licitacija izvršena, podpisanim od strani naredbodajalca. Od dneva, ko se sporoči ponudniku odločba o odstopanju posla, se smatra, da je pogodba med državo in ponudnikom sklenjena. Od dneva sporočitve odločbe o odstopanju posla pričenjajo teči tudi vsi roki, predvideni v pogojih.

Odločba o odstopanju posla se lahko sporoči tudi telegrafski. Ako ponudnik ne bi v roku 15 dni sprejel poročilo o odstopanju posla, tedaj zadrži država položeno jamstvo in ponudnik je odgovoren za škodo. Ako se ima s ponudnikom skleniti še formalna pogodba, se ne smejo pri tem v nobenem pogledu menjati in dopolnjevati pogoji, po katerih je bila javna licitacija izvršena. Odredbe pogodbe, s katero bi se spreminjali ali dopolnjevali pogoji, se smatrajo ,kakor da ne obstojajo. Odločba o odstopanju posla najpovoljnejšemu ponudniku mora vsebovati tudi naredbo o povračilu jamstva ostalim ponudnikom. Ponudnikom, katerih ponudb ni bilo mogoče vzeti v postopek, sme naredbodajalec takoj po končani licitaciji povrniti jamstva.

V primeru, da znaša vrednost posla manj nego 100.000 Din, je dolžan ponudnik, ki mu je bil posel dodeljen, zamenjati garancijsko pismo z drugim jamstvom, ki je predpisano v točkah 1., 2., 3. in 5. § 122; če pa je vrednost posla večja od 100.000 Din, tedaj je to dolžan izvršiti za polovico jamstva, druga polovica jamstva pa sme obstojati v obliki garancijskega pisma. Rok za to zamenjavo ne sme biti krajši od 15 dni.

Konec sledi.

Gospodarske vesti

= *Tisk jugoslovenskih naprednih akademskih starešin, reg. zadruga z o. z.* V zadružni register je bila vpisana zadruga: Tisk jugoslovenskih naprednih akademskih starešin (Nasta) v Ljubljani r. z. z o. z. Namen zadruge je skupno zalaganje in izdajanje knjig in časopisov vseh vrst, političnih, strokovnih in leposlovnih, preskrba v to svrho potrebnih stavbnih in tehničnih naprav in pridobitev zadevnih koncesij. Kot člani načelstva nove zadruge so vpisani: dr. Alojz Zalokar, primarij v Ljubljani (predsednik), Ivan Volčič, višji finančni svetnik v Ljubljani (I. podpredsednik), dr. Spiller-Marya, vladni svetnik v p. (II. podpredsednik kot poslevodeči), Uršič Andrej, abs. jur., Ljubljana, dr. Lavo Čermelj, prof., Ljubljana, Ciril Golouh, sodniški pripravnik, Ljubljana, dr. Stanko Lapajne, odvetnik, Ljubljana, inž. Jože Rus, Maribor in dr. Maks Šnuderl, odvetnik, Maribor.

= **Kamnolom za porfir pri Kamniku.** Gradbeno podjetje inž. Josip Dedek je zaprosilo pri sreskem načelstvu v Kamniku za obrtno-policijsko in gradbeno dovoljenje za kamnolom porfirja in za zgradbo provizoričnih barak za pisarno, kompresor, drobilec in skladišče. Kamnolom se nahaja v katastralni občini Županje njive, to je med reko Bistrico in potokom Konjska. Komisijski ogled z razpravo se bo vršil v torek 31. julija na mestu samem.

= **Zveza mlekarskih zadrug r. z. z o. z.** je na podlagi sklepa izrednega občnega zbora dne 1. julija t. l. spremenila zadružna pravila v § 2, točka 2., in sicer tako, da je v bodoče obratni predmet zadruge, da organizira vnovčevanje mleka, mlečnih izdelkov in drugih kmečkih produktov svojih članic po vsej državi in v inozemstvu na debelo in drobno po načinu prodaje iz skladišča in mlekarskega gostinskega obrata ter tako zagotovi redno in uspešno prodajo.

= **Rastoča pasivnost italijanske trgovinske bilance.** Kakor je zadnja leta pasivnost italijanske trgovinske bilance nazadovala, opažamo letos zopet poslabšanje. Padanje izvoza se še ni ustavilo. V juniju je bil italijanski izvoz sicer 90 milijonov lir večji nego v maju, vendar se je uvoz nasproti maju dvignil za 181 milijonov; v primeri z lanskim junijem pa je bil izvoz za 111 milijonov lir ali za 17% manjši, dočim je bil uvoz manjši le za 15 milijonov lir ali 2%. Vrednost italijanskega izvoza v juniju je znašala 528 milijonov lir (lani 639), vrednost uvoza 799 milijonov lir (lani 814), tako da je bila italijanska trgovinska bilanca v tem mesecu pasivna za 271 milijonov lir, dočim je lani v juniju znašala pasivnost le 175 milijonov. Za prvo letošnje polletje nam kaže italijanska trgovinska bilanca naslednjo sliko (v milijonih lir):

	izvoz	uvoz	saldo
I. poll. 1933	3131	3935	— 804
I. poll. 1934	2642	4067	— 1425

Italijanski izvoz je bil letos za 489 milijonov ali za 16% manjši nego lani, uvoz pa se je povečal za 132 milijonov ali za 3.4%. Pasivnost trgovinske bilance pa se je povečala od lanskih 804 na 1425 milijonov lir.

Borze

21. julija.

Na ljubljanski borzi je znašal pretekli teden devizni promet 4.24 milijona Din nasproti 2.05, 2.0, 7.1 in 4.5 milijona Din v zadnjih štirih tednih. Oficielni tečaji se tekom tedna niso bistveno spremenili. Le v privatnem kliringu se opaža stalno popuščanje in se avstrijski šilingi trgujejo že po 8.75, dočim so se pred štirimi tedni trgovali še po 9.40. Angleški funti pa se v privatnem kliringu trgujejo po 246 Din, dočim je znašala cena pred štirimi tedni okrog 254 Din.

Devize.

Curih. Pariz 20.2225, London 15.4830, Newyork 306.87, Bruselj 71.60, Milan 26.31, Madrid 41.9230, Amsterdam 207.55, Berlin 119.30, Dunaj 57.40, Stockholm 79.85, Oslo 77.78, Kobenhavn 69.15, Praga 12.74, Varšava 58.0250, Bukarešta 3.05.

Blagovna tržišča

Hmelj

Petrovac (Vojvodina), 20. julija. Po daljši pripeki in suši je dež pred enim tednom namočil hmeljnike in spral z rastlin ves mrčes. Glavno obiranje se bo pričelo kakor druga leta. Predčasno dozoreli hmelj se že obira in se plačuje po 10 Din za kg neposušenega hmelja. Laneški letnik se trguje po 45 Din za kg.

ŽITO.

+ **Chicago, 21. julija.** Začetni tečaji: Pšenica: za julij 97.50, za sept. 99; koruza: za sept. 63.75, za dec. 66.75.

+ Winnipeg, 21. julija. Začetni tečaji: Pšenica: za sept. 86, za dec. 87.125.

+ **Novosadska blagovna borza** (21. t. m.). Tendenca nespremenjena, promet slab. Cene nespremenjene.

Velika tovarna bombažnih izdelkov

išče za čimprejšnji nastop

sposobnega prodajalca

z dobrim poznavanjem blaga. Reflektant mora biti izurjen v poslovanju s strankami in samostojen dopisnik.

Interesenti, ki so že delali v istem svojstvu v tekstilnih tovarnah ali kot poslovodje v velikih prodajalnah podjetij s tekstilnim blagom, imajo prednost.

Obširne ponudbe pod »704« na oglasni oddelek »Jutra«.

6471

DOBRI STARŠI

trpijo ob misli na trenutek, ko bodo njih otroci na tem, da si zgradijo lastno ognjišče. Vprašanje primerne dote mora za nje biti osrednje vprašanje.

„KARITAS“

poslej ne zavaruje le za slučaj smrti, temveč Vam omogoči, da z nizkimi mesečnimi prispevki oskrbite svojim otrokom primerno doto.

STRAH PRED STAROSTJO

je prazen za onega, ki je v letih zdravja in življenjskih moči mislil na njo.

„KARITAS“

je uvedla nov način zavarovanja za starostno preskrbo. Dokler si mlad, zdrav in zaslužka zmožen, zaupaj mesečno zavarovanju »Karitas« malenkost, da si za stara leta zbereš kapital.

Obrnite se neposredno na »KARITAS« v Ljubljani, palača Vzajemne zavarovalnice, Masarykova cesta 12., ali pa na potnike in krajevne zastopnike. 6473

Iz proste roke

in v sporazumu z drugo solastnico se proda

hiša

št. 8 na Mestnem trgu v Ljubljani pod ugodnimi pogoji. Del kupnine se lahko poravna z vložnimi knjižicami, del kupnine pa s prevzemom hipotek. V hiši se nahaja poleg drugih trgovskih lokalov tudi staroznana trgovina s perilom in modnim blagom C. I. Hamann. Podrobna pojasnila daje in pismene ponudbe sprejema podpisani do 1. avgusta t. l.

V Ljubljani, dne 20. julija 1934.

LEON OZIMIČ, Ljubljana, Gregorčičeva ulica štev. 27/IV.
kot konkurzni upravitelj o imovini zapuščine po pok. L. Hamannu.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Umrla je po dolgem, mukepolnem trpljenju, večkrat previdena s sv. zakramenti naša blaga sestra, teta, svakinja

Marija Podkrajšek

poštarica v pokoju

Pogreb predrage bo v ponedeljek, dne 23. t. m., ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Erjavčeva cesta št. 4, na pokopališče k Sv. Križu.

Zadušnica se bo brala v torek, dne 24. t. m., ob 8. uri v frančiškanski cerkvi.

V Ljubljani, dne 21. julija 1934.

Žalujoče rodbine:
Aleksandrovits, Podkrajšek, Smolič.

6486

ZAHVALA.

Vsem, ki ste se nas spomnili ob priliki smrti našega nepozabnega očeta, deda, brata in strica, gospoda

ALOJZIJA PRIVŠKA

upokojenega rudarja in občinskega nameščenca

nam lajšali žalost in ga spremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, naša najiskrenejša hvala!

Prav posebno se zahvaljujemo občinskim uradnikom in nameščencem trboveljske občine z županom g. Rošem na čelu, pevskemu zboru Svobode I. pod vodstvom g. Podlogarja za ganljive žalostinke in rudniški godbi za turobne koračnice. Nadalje smo dolžni toplo zahvalo vsem za poklonjene krasne vence in cvetje ter vsem mnogoštevilnim prijateljem in znancem, ki so prišli poslednjič počastit blagopokojnika k mrtvaškemu odru.

Hrastnik, Mengeš, Sisevac, dne 20. julija 1934.

6475 ŽALUJOČI OSTALI.

ZAHVALA.

Za premnoge dokaze sočutja in sožalja, katere sem prejela ob težki izgubi mojega ljubljenega soproga, gospoda

Jakoba Vidoviča

izrekam tem potom mojo iskreno zahvalo.

Posebno zahvalo sem dolžna asistentu g. dr. Lutmanu za vso skrb za časa njegove dolge bolezni do zadnje ure, čč. sestram za požrtvovalno nego, g. pastorju za ganljivi nagrobni govor, vsem darovalcem cvetja, gasilnemu društvu in železničarski godbi Schönherr in vsem, ki so dragega pokojnika v tako častnem številu spremili na njegovi zadnji poti.

Žalujoča vdova JOŽEFA VIDOVIČ.

6485

CENE MALIM OGLASOM
Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službe. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopisi in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajte znamk! Le, če zantevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite **Din 3.- v znamkah.**

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vposlati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana štev. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelek „Jutra", Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Seriozne akviziterje
iščem, ki bi v svojem kraju obiskali industrije in obrtnike za vpis v katalog domačih izdelkov. — Posel 2—3 mesece. Izgledi odlični. Ponudbe na naslov Dr. Podbrežnik, Beograd, Industrijski dom. 18912-1

Dekle
pridno in pošteno, sprejmem k 2 otrokoma. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18922-1

Trg. sotrudnico
staro 20—30 let, iščem s 15. avgustom za na Gorenjsko. V ponudbi s priloženo sliko je navesti zadnje mesto in zadnjo službo. Ponudbe do 30. julija na oglasni oddelek Jutra pod šifro »Zanesljiva 100«. 18873-1

Perfektno frizerko
starejšo, sprejme frizerski salon Krajnc v Celju. 18895-1

Boljše dekle
čedno in pošteno gospodinjsko pomočnico, z znanjem nemščine, sprejmem na deželi, kot natakarico. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva in skromna«. 19008-1

Frizerko
dobro izurjeno, za takoj ali s 5. avgustom išče Ivan Gjurin, frizer, Kamnik. 19010-1

Mesar. pomočnika
izvežbanega tudi v prekajevalski stroki, iščem. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Poštena Gorenjska«. 18969-1

Boljše dekle
za vsa hišna dela, ki ima veselje in sposobnost v slučaju potrebe pomagati v bufetu, išče manjša obitelj. Ponudbe s sliko na naslov: Josipa Lukić, Virje 18968-1

Prodajalec
vojaščine prost, prvovrstna moč, dobi mesto za vodstvo konfekcijskega oddelka. Ponudbe samo z najboljšimi referencami na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Sigurna bodočnost«. 18765-1

Izurjeno pletiljo
s večletno prakso, sprejme takoj večja tovarna pletenin na Gorenjskem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Izurjena pletilja«. 18857-1

Prodajalka
čedne zunanjosti, pridna in poštena, dobi takoj mesto v slaščičarni. Te stroke vajene imajo prednost. Drugo po dogovoru. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18855-1

Korespondentinja
popolnoma samostojna, perfektna nemščine, srbohrvaščine, ev. italijanščine, urna strojepiska in stenografinja se sprejme v Ljubljani. Starost ne pod 26 let, z večletno privatno trgovsko prakso. Ponudbe pod »Plača 1.500« na ogl. odd. »Jutra«. 18784-1

Izurjene pletilje
ter prešivalke sprejme za stalno K. Soss, Mestni trg št. 18. 18891-1

Sobarico
z večletno prakso in znanjem šivanja sprejmem s 1. avgustom. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«. 18974-1

Komercijalist
prvovrstna moč, absolvent visoke trgovske šole, zmožen popolnoma slovenskega, srbohrvatskega in nemškega jezika v govoru in pisavi, po možnosti tudi italijanskega ali francoskega, z najmanj 5 letno prakso, samostojen pri trgovskem poslovanju in spoznavanju blaga, predvsem kmetijskih pridelkov, zlasti pri nakupu raznega semenja, fižola, žita, krompirja, sena itd., ki se je udejstvoval tudi na zadružnem polju, dobi takoj namestitev pri večji tvrdki v Ljubljani. Ponudbe je poslati najkesneje do 1. avgusta t. l. na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Komercijalist 1934«. 18510-1

Vezilja
ki je zmožna tudi prikrojevati, dobi službo. Prednost imajo one, ki so v večjem podjetju že delale. Ponudbe pod šifro »Perfektna« na oglasni oddelek »Jutra«. 18714-1

Sluga-inkasant
z 20—25.000 Din kavcije v gotovini, dobi stalno službo. Mesečna plača 1200 Din in soba. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Vstopim takoj«. 19063-1

Katera
zanesljiva in čista žena bi dvakrat tedensko zvečer pospravila gospodu sobico. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Mesečno 100 Din«. 19058-1

Kuharice
prvovrstne, z znanjem nemščine, stare do 35 let, in
dekleta za vsa dela
išče posredovalnica v Šelenburgovi ulici št. 7/I. — Brezposelna dekleta dobe prenočišče. 19054-1

Frizerko
dobro ondulerko sprejmem takoj. Ivan Mariok, frizer, Dol. Logatec. 19087-1

Kuharica
ki zna dobro kuhati, dobi službo v gostilni, — predstaviti se je v torek 23. t. m. popoldne od 2. do 4. na naslov, ki ga pove. ogl. odd. »Jutra«. 19043-1

G. Th. Rotman:

Peter Plavec in Janko Rjavec potujeta okoli sveta

21
Na srečo pa ni dolgo trajalo, da je kmet zaspal; tudi njegov sopotnik je kmalu storil takisto. »Zdaj poizkusim!« je pomislil Janko in nastavil steklenico na usta. Pri tem je bil pa tako neroden, da je kava pljusnila iz steklenice, smrčečemu kmetu naravnost v široko odprta usta.

22
»Aaa! Kh! Hrk!« se je zbudil kmet in med silnim kašljanjem in hrkanjem prestrašen planil pokoncu. Nazadnje je siromak zaripnil kakor kuhan rak in jel obupan skakati semtertja. Tedaj je opazil steklenico, ki je stala zraven spečega sopotnika. »Da, le delaj se spečega!« je zatulil, misleč, da mu jo je gospod tako nagodil.

Hlapca h konjem
za domača dela sprejmem. Predpogoj: Poštenost in dobra spričevala. Ponudbe na Franc Ocvirk, mesar, Povšetova c. 1. 19068-1

Modistko
sprejmem. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Stalna«. 19091-1

Pletilje
perfektno izurjene, takoj sprejmem. Pletiljstvo Celovška cesta 14, dvorišče. 19122-1

Krojaški mojster
za moško konfekcijo dobi delo. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19124-1

Šteparico
kmečko dekle, vajeno gospodinjstva, sprejmem takoj. Miha Šter, Sp. Duplje, Gorenjsko 19113-1

Dobrega krojača
zmožnega uniform in šivilje iščemo. Krojna dvorana Duga Resa. Za odgovor priložiti 3 Din v znamkah. 19184-1

Delavko
ki zna delati perzijske preproge sprejmem takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19145-1

Kuharico
pošteno in varčno, ki bi opravljala vsa kuhinjska dela, sprejmem takoj za gostilno. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19136-1

Degustateuse
za poskušno kuhanje po trgovinah rabim inteligentno gospo ali starejšo gospodično, zgovorno in energično in trgovsko izobraženo resno osebnost. Bivše samostojne trgovke imajo prednost. Ponudbe z navedbo dosedanje zaposlenosti, zahtevo plače in navedbo, kje se lahko vršijo poizvedbe, se naj pošljejo pod značko »F. K. L. M.« na ogl. odd. »Jutra« — Maribor. 19191-1

Mlajšo kuharico
samostojno — vajeno pospravljanja in drugih gospodinjskih del, išče samostojen gospod. Ponudbe z navedbo dosedanjih namestitev pod šifro »Samostojna gospodinja 400« na podružnico »Jutra« v Mariboru. 19190-1

Oskrbnik
za veliko posestvo, trezna, sposobna, energična in zanesljiva moč, ki se lahko izkaže z dobrimi referencami, se išče. Ponudbe se naj pošljejo, skupaj s spričevalnimi prepisi, pod — »Vsestranski strokovnjak« na ogl. odd. »Jutra«, Maribor. 19201-1

Šiviljo
izurjeno za pletenine sprejme za stalno Gliha, Kavškova 26, Šiška. 19176-1

Mlajšo frizerko
iščem za takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19206-1

Pletiljo
izurjeno, sprejme v stalno službo M. G. Plahutar, Celje Sp. Hudinja št. 29. 19183-1

Zaslužek

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Instruiram
predvsem jezike, za brezplačne počitnice na deželi! Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Akademik«. 19021-3

Velik zaslužek
brez lastnega kapitala nudimo vsakomur, posebno na deželi! Dopise z znamko za odgovor na: Perseon, Ljubljana, poštni predal 307 166-3

Obiščite
ako želite vsakovrstne dobro ohranjene predmete ugodno kupiti ali prodati tvrdko
»Promet«
nasproti križevniške cerkve
Naprodaj:
Vsakovrstni šivalni in drugi stroji, kolesa, otroški vozički, športne in gospodinjske potrebščine, antične predmete, različne inštrumente, glasbila, pohištvo in še mnogo drugih predmetov, ki odgovarjajo dostikrat novim, a so zato več kot polovico cenejši. 19042-6

Pletilja
s strojem ištev. 10, dobi stalno delo pri Gliha, Kavškova cesta 26. Šiška. 19177-3

Vajenci-ke

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Mesar. vajenca
sprejme France Sovinc v Celju, Glavni trg. 18894-44

Trg. učenko
sprejmem v trgovino mešanega blaga. Predpogoj je odlična šol. izobrazba. Vešča mora biti nemščine, ter iz poštene in krščanske hiše. Nastop takoj. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva 23«. 19012-44

Vajenec
stanujoč v Ljubljani, dobi mesto v trgovini mešanega blaga. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Hrana v hiši«. 18971-44

Trgovsko učenko
sprejmem na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Zanesljiva in poštena«. 19006-44

Učenko
pridno, zdravo in pošteno, ki ima primerno šolsko izobrazbo in veselje do trgovine, sprejmem v trgovino mešanega blaga, v manjšem industrij. mestu. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Učenka, Šoštanj«. 18495-44

Vajenko
za modistinjo — sprejmem takoj v Gosposki ulici 5. 19088-44

Mesar. vajenca
sprejmem. Tržaška cesta št. 2. 19086-1

Deklica
stara 16 let, krepka, ki se je že eno leto učila za šiviljo, želi mesto vajenke — bodisi za šiviljo ali v trgovini, z vso oskrbo v hiši. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Vajenka 16«. 19108-44

Mesto vajenca
s hrano in stanovanjem v hiši iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pošten in priden 201« 19169-44

Pouk

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din. Dijaki 12 Din

J. Čehova šoferska šola
za poklicne šoferje in amaterje. Tyrševa cesta 36 — garaža Jugoauto. 134-4

Šoferska šola I. Gaberščik
bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Slomškova ulica štev. 6 — garaža Stupica. 19153-4

Službe išče

Beseda 50 para davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din

Prodajalka
izučena v trgovini mešanega blaga in točilnici z delikateso, samostojna v vodstvu podružnice, želi premeniti mesto. Gre tudi v slaščičarno ali boljšo točilnico. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Delavna in zanesljiva«. 18866-2

Natakarica
dobro izurjena, išče mesto v boljši prometni gostilni. Nastopi lahko takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Dobra moč«. 18924-2

Trgovski pomočnik
s 6—10.000 Din kavcije, mlad, izučen v špecerijski trgovini, želi službo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Marljiv 24«. 18885-2

Mlada kuharica
želi službo pri boljši, manjši, nemški družini — da bi se navadila nemščine. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18914-2

Hlapec
pošten in trezen, vojaščine prost, vajen konj ter vajen vsakega, tudi poljskega dela, išče službo v mestu ali kje na Gorenjskem. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18923-2

Poštena natakarica
išče službo v boljši gostilni ali hotelu — najraje v Ljubljani. — Ponudbe pod šifro »Kavcije zmožna 140« na oglasni oddelek »Jutra« 18943-2

Vrtnar
24 let star, kultivater lončnic itd., s tu- in inozemsko prakso, absolvent višje vrtnarske šole v Nemčiji, išče primerno službo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko »Večletna praksa«. 18973-2

Prodajna moč
prvovrstna, vešč in izšolan organizator, tehnik, s sigurnim nastopom, solíden in vztrajen s la referencami išče primeren delokrog samo seriozních podjetij. — Prednost: strojarska tehnična stroka, pisarniški stroji. Ponudbe na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28 — pod »K-2751«. 18906-2

Mlad trg pomočnik
z dobrimi spričevali, išče zaposlenje na deželi ali v mestu. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19001-2

Dekle
staro 24 let, pridno in pošteno, želi službo — najraje kjer bi pomagala tudi kuhati. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »1. avgust 1934«. 18865-2

Kuharica
stara 29 let, želi službe pri kakšnem samostojnem gospodu za gospodinjo. Cenjene dopise na podr. »Jutra« v Celju pod značko: »Zanesljiva«. 18849-2

Strojnik
vsega dela sposoben želi mesto za takoj. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiv strojnik«. 19045-2

Prodajalka
izvežbana mešane stroke, vajena tudi gostilne, ima 3 mešč. šole, gosp. tečaj, želi mesto najraje kam daleč in na deželo. Nastop takoj ali najlažje 1. avgusta. — Mestnak Kristina, pri gosp. Peter Sevčnikar, Št. Janž pri Velenju. 18952-2

Postrežnica
vajena vseh hišnih del, želi zaposlenje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19029-2

Gospodinja
samostojna, poštena, srednjih let, samska, išče nameščenje. Gre tudi na deželo. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Zanesljiva gospodinja«. 19051-2

Knjigovodja-bilancist
z dolgoletno trgovsko in bančno prakso, zmožen nemške in srbohrvaške korespondence, išče primerno službo. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zmožen knjigovodja«. 19067-2

Izurjena prodajalka
mešane stroke, trgovsko-šolsko naobražena, vajena drugih gospodinjskih del, išče mesta proti najskromnejši plači, dela za hrano in stanovanje. Ponudbe na oglasni odd. »Jutra« pod »Hvaležna«. 19057-2

Dekle
vajena gostilne, šivanja in drugih hišnih del, zmožna kavcije, išče mesto natakarice. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19005-2

Strojni mizar
iščem kakršnokoli službo s kavcijo. Cenj. dopise prosi A. Kovačič, Ižanska 32, Ljubljana. 19121-2

Pek. pomočnik
išče službo, nastopi takoj. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Pekarija«. 19115-21

Kuharica
dobra, išče službo k orožnikom. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra kuharica«. 19118-2

Pridno dekle
gre kot pomoč v kavarno ali pa v gostilno. — Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19109-2

Kot hišni mizar
hišnik k kakemu podjetju ali kaj sličnega iščem. Ponudbe pod šifro »Splošno uporaben« na ogl. odd. »Jutra«. 19160-2

Pek. pomočnik
želi službo, ima svoj becikelj za razvažanje kruha. Naslov: Paul Turman, Šmarje, Sap pri Grosupljem. 19162-2

Pek. pomočnik
mlad, priden, išče delo kjerkoli, najraje na okolica Ljubljane ali mesto. Službo nastopi lahko takoj. 19213-2

Službo inkasanta
skladiščnika ali slično iščem s kavcijo. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« Maribor pod »Zanesljiv« 19200-2

Prodajalka
poštena, agilna, izučena trgovine meš. blaga in z dvoletno prakso restavracijske blagajničarke, išče nameščenja kjerkoli. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Agilna«. 19205-2

Slaščičarski pomočnik
mlad, išče službo. Pismene ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Slaščičar«. 19171-2

Akademik
išče začasne zaposlitve. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Akademik«. 19210-2

Prodam

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Priložnostna prodaja fotoaparata
Makina 6½ × 9, s Tele objektivom in kompletnim priborom. Cena 3500 Din. — Poizve se v drogeriji »Adrija«. 18902-6

Starinsko mizo
kad za sedenje, stol za potrebo, stenske ure itd. ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18936-6

2 čolna
hrbtičar (Kielboot) 4.80 × 1.20 in 5.00 × 0.90, po nizki ceni proda Poljak Janko, izdelovalec čolnov, Moste-Žirovnica. 18998-6

Salonsko opremo
razno pohištvo in KKW pomožni motor, prodam. Ogled ob 14. uri. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19089-6

Prodam:
3 izložbene omare za na zid, 2 vogalni izložbeni omari, 1 leseno blagajno za blagajničarko, 1 omaro za pomivanje posode, 1 motorno kolo s prikolico. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 19052-6

Razglas
Mestna občina Novo mesto po ugodni ceni proda iz strojarne mestn. vodovoda kompletno
črpalno garnituro
obstoječo iz dvojnodelujoče batne črpalke (Samson) — 660 l v minuti in iz enocilinderskega, štiritaktnega Deutz motorja, pripravnega za pogon na sesalni plin i. dr., ter 9 konj. sil. Oboje je v dobrem stanju, ter se lahko ogleda v pogonu. Proda se le, ker zmožnost več ne zadostuje, tudi ločeno. Predsedstvo občine Novo mesto — dne 20. julija 1934. 18999-6

Nudimo Vam za majhen denar dobra oblačila
A. Presker
Ljubljana, Sv. Petra cesta 13

Poštne znamke
večjo zbirko jugoslovanskih in inozemskih (zbranih v 25 letih) poceni proda Bižal Rudolf, Slovenska Bistrica št. 89. 18839-6

Aparat za sušenje las
za 150 volt se zelo poceni proda. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18832-6

Dva oleandra
belo cvetoča — in nekaj
cementne opeke
prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 18992-6

Kompletni servis
za 6 oseb, naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19055-6

Razprodaja
košarskih izdelkov, suhe robe, igrač itd. po globoko znižanih cenah zaradi opustitve trgovine pri tvrdki Fany Patik, Ljubljana, Miklošičeva c. 30. 19053-6

Otroški vozički
dobro ohranjeni, športni in globoki, ugodno naprodaj pri tvrdki »Promet« nasproti križevniške cerkve. 19082-6

Postelja, miza
tri beli stoli in štedilnik zaradi selitve po ugodni ceni naprodaj. G. Pečar, Robova 21. 19094-6

Otroške vozičke
najnovejše modele, v vseh modnih barvah, dobite najceneje edinole pri tvrdki M. Tomšič, Sv. Petra cesta 52. 18568-6

Palice za metle
jelove prodam izredno poceni vsako množino. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Palice«. 19114-6

Prodam
približno 50 m železne pocinjene cevi 4 cm, nadalje 4 hrastove kadi á 15 hl, ter 6 sodov á 30 hl, ev. zamenjam za vino. Ponudbe pod »B. M.« na ogl. odd. »Jutra« 19155-6

Sokolski kroj
in moško kolo prodam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19158-6

Fotoaparat
10×15, Compur zapor in objektiv za Atelje prodam. Foto Rekord, Wolfova ulica 12. 19165-6

Parkete
hrastove in bukove, vseh dimenzij in kvalitet, garantirano pravilno usušene, dobavlja tudi proti bančnim dobropisom tvrdka Remec Co., Duplica pri Kamniku. 19221-6

Trgovsko opremo
(pult, stelaže) poceni prodam. Naslov v oglasnem odd. »Jutra«. 19227-6

Otroški voziček
globok, dobro ohranjen se ugodno proda. Celje, Nova vas 48. 19185-6

Stelaže za špecerijo
in galanterijo in pudeljne poceni prodam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19174-6

Otroški voziček
športni, globok in železen štedilnik prodam. Dolenjska c. 7. 19217-6

Potniki

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Zastopnik
dobro vpeljan v vseh trgovskih krogih, z dobrimi referencami, išče zastopstvo za Zagreb in okolico. — Makso Gutenplan, Zagreb, Subićeva 3. 18887-5

Pozor sirarne
Na Jadranu dobro uveden, išče zastopstvo. Cenj. ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Ementaler«. 18967-5

Sopotnika
avtovozača, solidnega, za potovanje po dravski banovini, iščem za takoj. — Vožnja brezplačna. Zglasiti se je pri plačilnem v kavarni »Emona«, v nedeljo med 10. in 12. uro. 18991-5

Zastopnika
v modni stroki dobro vpeljanega sprejmem kot družabnika. Nekaj premoženja dobrodošlo. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Poštenost in spretnost«. 18856-5

Zastopnike
za naš neobhodno potreben predmet iščemo. Za pošiljatev vzorca 1.50 Din v znamkah. Ponudbe pod »Fiksum, provizija« na oglasni oddelek »Jutra« 19208-5

Kupim

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Smrekove storže
kupujem. Ponudbe na naslov: Saša Stare, Mengeš. 18919-7

Zeiss Tessar
6 × 9 F. 4.5, dvojni steg s samosprožilcem, filmom in ploščami. — Opis pod »Temu slično« na oglasni oddelek »Jutra«. 19006-7

Parni kotel
rabljen, sistem »Xydo«, kupim. Kurilna ploskva 6 m², pritisk 6 atm. Ponudbe s ceno na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Xydo«. 19030-7

Rabljene ročke
od olja itd. od 10 litrov višje kupimo. — Telefon Ljubljana 2408. 19084-7

Komb. skobelnik
in 2 ter 4 KW motor. trofazni, kupim. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19106-7

Kolesa

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Žensko kolo
rabljeno, v dobrem stanju kupim. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Plačam takoj«. 18964-11

Damsko kolo
rabljeno, kupi Vodopivc Jože, Rožna dolina, Vič. 18980-11

Moško kolo
dobro ohranjeno, kupim. Javiti se v ponedeljek in torek. Hotimirjeva 10. Šiška. 19092-7

Moško kolo
dobro ohranjeno, kupim. Zglasiti se v ponedeljek in torek. Hotimirjeva št. 10, Šiška. 19119

Les

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Dobava drv
Uprava policije v Ljubljani razpisuje dobavo 200 m³ lepih in suhih bukovih drv. Tozadevne, pravilno kolkovane ponudbe je vložiti do 1. avgusta 1934 pri upravi policije v Ljubljani. 18773-15

Pohištvo

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Pohištvo v Celju
naprodaj. Naslov pri podružnici »Jutra« v Celju. 18896-12

Razno pohištvo
dobro ohranjeno, ter kuhinjska oprema poceni naprodaj v Javnih skladiščih na Tyrševi cesti štev. 33. 19071-12

Krasno spalnico
iz orehovine po jako nizki ceni prodam. D. Lancoš, Wolfova 12. 19129-12

Pozor
spalnice iz trdega lesa, politirane od 3500 Din naprej dobite edino pri Gospodarski zadrugi, — Vegova 6. 19111-12

Pohištvo
Na obroke in na hranilne knjižice. — Šperane orehove spalnice, črešnjeve

šperane	2300 Din
pleskane	1800 "
omare	400 "
postelje	200 "
nočne omarice	130 "
kuhinjske oprave	850 "
kuh. kredence	425 "
vložki	90 "
madraci	230 "

Sprejemajo se vsakovrstna popravila po konkurenčnih cenah. Vse drugo pohištvo dobite najceneje samo pri mizarstvu »SAVA«. Kolodvorska ulica 18, Miklošičeva cesta 6. Telefon 2780. 19107-12

Pohištvo
za spalnice in kuhinje, solidno izdelane in po nizkih cenah imam v zalogi. Priporoča se mizarstvo Tomšič Franc, Zg. Kašelj, D. M. v Polju. 19204-12

Avto, moto

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Motorno kolo
kupim. Natančen opis s ceno na oglasni oddelek »Jutra« pod »Motor-denar«. 18983-10

Avto Ford
dvosedežni, poltovorni — prodam ali zamenjam za dobro ohranjeno motorno kolo s prikolico ali brez. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Okčup 1«. 18995-10

Motorno kolo
B. S. A., 250 cm³, v brezhibnem stanju poceni proda K. Kostanjevec, trg., Sv. Marko št. 22 — Ptuj. 19011-10

Harley 1200
s prikolico, v brezhibnem stanju prodam za gotovino ali les, odnosno menjam za mali avto. Naslov v oglasnem odd »Jutra« pod »Takoj plačane«. 16820-10

Razprodajamo
prvovrstne avtomobile — nove in rabljene, za vsako sprejemljivo ceno — radi opustitve prevelike zaloge. »Sikor«, Ljubljana, Cesta na Rožnik 19. Ne zamudite ugodne prilike. 17918-10

Avto
Austro-Daimler, voz za ture, tipa ADR, šestsedežni, 6 cilindrov, 70 HP, vožen samo cca 6000 km, v povsem novem stanju naprodaj zelo poceni radi smrtnega slučaja. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18712-10

Indian motocikl
750 ccm s prikolico, v najboljšem stanju, s plačano takso in tvorniško nov BSA motocikl 350 ccm model 1934, — ugodno proda Viktor Bohinec, Ljubljana, Tyrševa c. 21. 19046

Overland Wippet
4 do 5 sedežen, limuzina 4-cilinderski, eden 31 ks, 12 l bencina, v dobrem stanju poceni prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19093-10

Motorno kolo
skoraj novo, s prikolico, poceni prodam. Resni kupec naj pošlje svoj naslov na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Motorno kolo s prikolico« 19116-10

V najem

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Buffet
na zelo prometnem kraju v centru letovišča ugodno prodam ali dam v najem. Ponudbe prosim na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Bufet u Splitu 18«. 18955-17

Trgovino
staroznano, zaradi rodbinskih razmer oddam v najem. Eventuelno vzamem družabnika (co) od 300.000 dinarjev naprej. Ponudbe pod »Resno podjetje« na Trg. gremij, Celje. 18498-17

Trgovino
z mešanim blagom dam v najem po zelo nizki ceni. Alojz Grabnar, Šmarje, p. Sevnica ob Savi. 19138-17

Večje posestvo
in dobro vpeljano gostilno »Pri Benku« v Križah pri Tržiču zaradi smrtnega slučaja pod ugodnimi pogoji oddam. Več se poizve pri Marici Marenčič, Kranj 22. 19133-17

Restavracijo
z 10 oralov posestva pri železniški postaji na križišču treh glavnih cest blizu Rogaške Slatine oddam. Prva pošta. Kavcija ni potrebna. Ponudbe na restavracijo p. Podplat št. 2. 19182-17

Kam pa, kam?

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Danes dne 22. t. m. vsi h »Kovaču« v Tomačevo
kjer bo na vrtu igrala slavna mengeška godba. — Mnogo zabave in dobra postrežba. Martin in Rezika Gorjanc. 18935-18

Pozor!
Celo pečeno piško dobite vsak dan za 15 Din v restavraciji »Pod skalco« na Mestnem trgu št. 11 — pri Cigliču, kakor tudi ražnjiče, čevabčiče in vsakovrstno vino. 18819-18

Danes vsi k Lasanu
v gostilno Dalmacija na domačo zabavo s plesom. Izbrana dalmatinska vina. Kakor tudi gorka in mrzla jedila. Se priporoča Lasan I. 19178-18

Kapital

Beseda 1 Din davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Kupim delnice Priv. agrar. banke
v nominalni vrednosti Din 10.000. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Delnice«. 18916-16

Hranilno knjižico
hranilnice Dravske banovine v Ljubljani, ne prepisano od stare vloge, v znesku do 20.000 Din, kupim proti gotovini. — Ponudbe na poštni predal 87, Celje. 18848-16

10.000 Din posojila
išče hišna posestnica proti visokim obrestim, ali hranili in stanovanju, ter proti vknjižbi na prvo mesto. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Posojilo 10.000« 18794-16

Knjižico Kmečke
kupim. Najnižje ponudbe pod »Din 50.000« na oglas. oddelek »Jutra«. 18442-16

Tihega družabnika
išče dobro vpeljana trgovina. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »20 do 30 tisoč«. 19036-16

Vložim 20.000 Din
v podjetje ali trgovino brezobrestno, proti kakršnikoli stalni službi. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Ali družabnik«. 18959-16

Posredujem denar na hranilne knjižice
velikih denarnih zavodov Rudolf Zore, Ljubljana Gledališka 12. 18840-16

Kredit v višini Din 325.000
iščem. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »100«. 18970-16

Posojila
dajemo na hranilne knjižice velikih denarnih zavodov proti 9% obrestim letno. Ravno tako iste kupujemo in prodajamo. — Hitro in točno poslovanje.
Pučka štediona Zagreb
Naš zastopnik za dravsko banovino je: Zore Rudolf, Ljubljana, Gledališka ulica 12. — Pismeni odgovor 3 Din v znamkah. 18045-16

Bančne vloge
akcije, vrednostne papirje kupuje in prodaja Praznik St., Zagreb, Samostanska-Varšavska 6, telefon 28-33 18304-16

Kompanjona
za sodelovanje, delavno, zelo agilno, trgovsko moč išče dobro vpeljano podjetje modne stroke. Eventuelno se podjetje, vredno 300.000 Din zaradi bolezni proda. Potrebna gotovina 50.000 Din, vse ostalo v obrokih, oziroma po dogovoru. Ponudbe pod šifro »Bodočnost« na oglasni oddelek »Jutra«. 18713-16

Družabnika
z gotovino od 100—200.000 Din išče trgovec v Ljubljani. Polna garancija. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Pravi dobiček«. 19056-16

Kdo posodi 50.000 Din
proti vknjižbi na prvo mesto nove hiše in mesečnemu odplačevanju. Rožna dolina, cesta XVII št. 14. 19064-16

Ureditev dolgov
sodne in izvensodne
poravnave, konkurzne zadeve,
upeljavo, vodstvo, revizije in stalno nadzorstvo knjigovodstva, sestavo bilanc, izdelavo proračunov in kalkulacij, nabavo kreditov, likvidacijo kmečkih dolgov in uvedbo
kmečke zaščite,
vse trgovsko-obrtne informacije in druge neurejene poslovne zadeve poverite zaupno koncesijonirani komercijalni pisarni Lojze Zajc, sodni zadr. revizor in zaprisežení knjigovodski strokovnjak — Ljubljana, Gledališka ulica številka 7/I.
Kapital
naložite varno in visokorentabilno potom moje pisarne.
Družabnike
za dobro idoča podjetja z in brez sodelovanja sprejmem.
Kredite
nabavlja koncesijonir. komercijalna pisarna ZAJC LOJZE, Gledališka ul. 7/I. 19101-16

Parcelo
v izmeri približno 1800 kvadr. metrov v okolici Ljubljane prodam na knjižice Kmetske hranilnice ljubljanske. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Dobra zemlja« 19073-16

Družabnika ali financirja
sprejmem za razširjenje dobrih zastopstev in izdelovanje lastnega patentiranega izdelka. V poštev pridejo le pošteni delavni, mlajši gospodje, ki tudi obvladajo pisarniške posle. Višina razpoložljivega kapitala torej ni predpogoj. Lastnoročno pisane ponudbe z navedbo razpoložljivega denarja ter referenc na Publicitas, Zagreb pod »Odkrita solidarnost«. 18994-10

Hranilne knjižice
kupujemo in prodajamo po najugodnejših cenah. Izplačamo takoj v gotovini.
Posojila
vam nabavimo in vaš
kapital
v hranilnih vlogah ali pa v gotovini naložimo prvovrstno in popolnoma varno. Ako se želite s svojim kapitalom udeležiti pri kaki industriji ali trgovini, javite nam to.
Opozorilo
vsem tistim, ki želite hranilne knjižice kupiti ali prodati, da ne nasedate v teh delikatnih zadevah zakotnim in anonimnim prekupčevalcem, ki vam ne morejo nuditi nikake strokovne, moralne in ne materijelne garancije) take tipe javite takoj oblastim) ampak se obrnite na naš koncesionirani zavod, kjer boste svoj nakup ali prodajo brez nevarnosti in posledic obavili. Kakor časopisi javljajo, je to opomin za vsakega na mestu. Bančno kom. komercialni zavod, Maribor. 19193-16

Ugodna naložba kapitala
pod ugodnimi pogoji se proda bivše Peterčevo posestvo na Dunajski cesti 41. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Ugodna naložba«. 19103-16

Prodam knjižice
Kmetske posojilnice 170 tisoč dinarjev, Praštedione 30.000 Din in Praštedione 37.000 Din samo proti gotovini najboljšemu ponudniku. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Gotovina 182«. 19105-16

Brezplačno
dam sobico in hrano tistemu, ki posodi 30.000 dinarjev, na željo tudi zaslužek. Naložba proti najboljšemu jamstvu. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« Maribor pod »Lepa priložnost«. 19192-16

35.000 Din v gotovini
iščem proti ugodnim obrestim z vknjižbo na prvo mesto za takoj. — Ponudbe pod »Sigurnost 194« na ogl. oddelek »Jutra«. 19117-16

Za vlogo
Kmetske posojilnice Ljubljana od 5 do 50.000 Din dam izborno spekulacijsko partijo neke slovenske znamke. Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« v Ljubljani pod značko: »Znamke vloga«. 19179-16

V dobičkanosno podjetje
sprejmem takoj kompanjona, potrebno 30.000 Din, proti varni garanciji. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »Fiksna plača«. 19187-16

Kompanjona
oz. financerja za postavitev naših novih adresarautomatov po vsej Jugoslaviji iščemo. Ponudbe na Sofra, Maribor. 19188-16

Vložno knjigo
Ljudske posojilnice v Celju kupim. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Celju pod značko: »Sigurnost«. 19186-16

Lokali

Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trgovina usnja
in čevljarskih potrebščin, v večjem prometnem mestu, najbolje idoča, s hišo in prevzemom zaloge pod ugodnimi pogoji — veled družinskih razmer naprodaj. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Prevzem 1. januarja 1935« 18897-19

Buffet
dobro vpeljan, v Ljubljani takoj naprodaj. Dopise na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Zlata jama«. 18957-19

Strojarsko mehan. delavnico
v centru Zagreba, zelo dobro opremljeno in vpeljano prodam ugodno zaradi odhoda v inozemstvo. Za izurjenega strokovnjaka zelo dobra eksistenca. Dopise na Interreklam, Zagreb, Masarykova 28, pod »K-2751«. 18907-19

Moderen lokal
na prometni Celovški cesti št. 28, zelo ugodno oddam 19022-19

Trgovino na Jesenicah
v bližini tovarne — veled družinskih razmer oddam. Ponudbe na podruž. Jutra na Jesenicah pod značko »Ugodno«. 19000-19

Gostilno
dobro idočo, najraje v industrijskem kraju Dravske doline iščem proti takojšnjemu plačilu. Genovefa Herič, Radehova-Sv. Lenart — Slov. gorice. 18247-19

Trgovski lokal
z lepo izložbo in skladiščem takoj oddam na Starem trgu 11a. 19065-19

Trgovino
dobro vpeljano, oddam zaradi družinskih razmer. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Jesen 1934« 19199-1

Parno pekarno
vpeljano, na prometni cesti tik Ljubljane oddam agilnemu strokovnjaku. Dopise pod »Kavcija potrebna« na ogl. odd. »Jutra«. 19127-19

Dobroidočo gostilno
s tujskimi sobami, inventarjem in zalogo oddam zaradi bolezni. Ponudbe pod »Nizka najemnina« na ogl. odd. »Jutra«. 19132-19

Lokal za mlekarno
primeren, na prometni točki iščem. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Mlekarna«. 19151-19

Lep velik lokal
za vsako trgovino, pripraven, pri glavnem kolodvoru Maribor, oddam. Aleksandrova c. 81. 19196-19

Trgovino
dobro vpeljano, v bližini postaje iščem. Ponudbe na podr. »Jutra« v Mariboru pod »Takoj 1934«. 19198-19

Lokal z izložbo
in pisarno oddam. Tyrševa 36. 19081-19

Gostilna
z nalogo sodavice na prometnem kraju, kjer se nahaja premogokop, kemična in steklarska tovarna v Hrastniku se odda na račun, v najem ali se z malim posestvom zamenja. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19167-19

Mlekarno
ali lokal za mlekarno iščem na prometnem kraju. Prevzamem takoj. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19219-19

Posest
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stavbne parcele v Žalcu
v Savinjski dolini, tik železniške stanice, pripravne zlasti za upokojence, proda po ceni do 10 Din za m² Savinska posojilnica v Žalcu. 18860-20

Žaga venecijanka
v polnem obratu, z dvema hišama in velikim vrtom, sredi prometnega trga poceni naprodaj. — Lenard, Rajhenburg. 18817-20

Trgovska hiša
dobro vpeljana, v lepem kraju Štajerske, sposobna za vsako trgovino ali industrijo, naprodaj. Interesenti naj pošljejo naslove na oglasni oddelek Jutra pod značko »250«. 18864-20

Hiša s trg. lokalom
z inventarjem in vso zalogo, v prometnem kraju na deželi naprodaj za Din 90.000. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Trgovski lokal«. 18763-20

Posestvo
31 ½ oralov, sadonosnik, njive, gozd, pašnik, stanovanjsko in viničarsko poslopje, hlevi, vse arondirano, tri četrt ure od Glavnega trga in četrt ure od mestne avtobusne postaje, Sv. Peter pri Mariboru naprodaj. Vprašati v Mariboru, Aleksandrova cesta štev. 57/I, vrata 3. 18896-20

Dvostanovanj. hišo
ugodno prodam tudi proti vlogi Ljudske hranilnice. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vloga«. 18884-20

Mešan gozd
10 ¾ orala, proda Stiglic, Radvanje št. 24. 18975-20

Redka prilika
Hišo s prav dobro vpeljano gostilno, v Mariboru, radi smrti poceni prodam. Dopise na podruž. »Jutra« v Mariboru pod »1000«. 18979-20

Hiša
10 minut od tramvaja v Ljubljani, nova, južna lega, 3 sobe, kuhinja, pritikline, vrt in kos hriba, za 90.000 naprodaj. Vknjižba Kmetske 25.000. Ponudbe pod šifro »Ličen dom 90« na oglasni oddelek »Jutra« 18545-20

Enodružinsko vilo
centralna, plin, garaža, vrt in bazen, ugodno prodam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Ljubljana, vse komfort«. 18937-20

Parcela
porabna tudi za stavbe — naprodaj. Pojasnila daje Lipovec, Koroška Bela. 18997-20

Solnčno parcelo
ob prometni Gosposvetski cesti ugodno prodam. Dopise na ogl. oddelek Jutra pod »Meter Din 300«. 19023-20

V Zagrebu
pet minut od glavnega kolodvora naprodaj nova, pritlična dvostanovanjska hiša z vrtom, pripravna za železničarja. Event. tudi zamenjam za enako hišo v Ljubljani, radi premestitve Cena 80.000 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 19002-20

Vogalno parcelo
za vilo, nasproti cerkve sv. Cirila in Metoda prodam. Vprašanja na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Zemljišče«. 18818-20

Kapitalisti, pozor!
V predmestju Ljubljane se proda hiša z uvedenim in dobičkanosnim podjetjem — ali se sprejme družabnik. Interesenti naj blagovolijo javiti svoj naslov na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Ugodna prilika«. 18741-20

Stavbišče za vilo na Bledu
V Želečah na Bledu z razgledom na Jezero in vse planine proti severu prodam stavbišče za vilo v izmeri 3519 m² ev. tudi v manjših kosih. Ponudbe in event. vprašanja je staviti na pisarno dr. Modic Ivana, odvetnika v Ljubljani, Tavčarjeva ulica št. 5 do 25. julija 1934. 18502-20

Hišo
v predmestju Ljubljane, v bližini elektr. ceste železnice prodam. Sposobna za manjšo industrijo ali vinsko trgovino. V hiši je plin, elektr. pogon in telefon. Potrebno 200.000 Din — ostanek 250.000 Din lahko ostane hipoteka na hiši. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Hiša 450.000« 18740-20

Manjše posestvo
na Gorenjskem ali Štajerskem kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Posestvo 4«. 19097-20

Krasno vilo
izvanredno velekomfort — v Ljubljani, veled nepredvidenih razmer prodam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19060-20

Parcelo
350 m² veliko, v solnčni legi, ugodno prodam. — Zelena jama, Zvezna št. 3. Vprašati dopoldne. 19026-20

Lepa vila
tristanovanjska, z vrtom, veled izselitve poceni naprodaj. Vodmat, Slapničarjeva 7. 19059-20

Parcelo
v izmeri približno 600 kvadr. metrov v bližini nove Bežigrajske šole. — prodam takoj. Plačljivo polovica v gotovini, polovica knjižica Kmetske posojilnice. Informacije daje vinotoč Smerdu. — Staničeva 17. 19044-20

Realitetna pisarna Adamič
Ljubljana, Vošnjakova 4
proda:
HIŠO, 12 stanovanjsko, novozidano, dvonadstropno, donos 55.000 dinarjev. Cena 550.000 dinarjev. Šiška.
HIŠO, štiristanovanjsko, novozidano, enonadstropno, cena 140.000 dinarjev Šiška.
HIŠO, tristanovanjsko, vrt. cena 120.000 Din. Vodmat.
HIŠO, enodružinsko, 1000 kv. m zemljišča, cena 60.000, Vižmarje.
VILO, trostanovanjsko, komfortno, hipoteke 300.000 Din pri Mestni. Cena 450.000 Din. Bežigrad.
VILO, enodružinsko, — komfortno, cena 225 tisoč Din. Ljubljana
Velika izbera trgovskih hiš, posestev in parcel. 19079-20

Trgovska hiša
v centru Ljubljane naprodaj. Dopise pod »Za gotovino« na oglasni oddelek »Jutra«. 19085-20

Stavbene parcele
v Vodmatu in Zeleni jami prodam za knjižice Mestne hranilnice in Kmetske posojilnice. I. Oražem. Moste 19098-20

Hiša v Kranju
z obsežnimi prostori, pripravna tudi za obrt (za pekarijo brezkonkurenčna točka), velik sadni vrt, elektrika, vodovod itd. — Cena 180.000 Din, tudi za knjižice (delno) in na obroke. Proda Realitetna pisarna Grašek, Ljubljana, Gledališka 4. 19095-20

Donosno hišo
vrt, v sredini mesta, zamenjam z manjšo hišo, vilo tudi na periferiji. Ponudbe pod »Doplačilo ugodna hipoteka«. 19110-20

Trgovska hiša
dobro vpeljana, v sredini mesta na križišču naprodaj. Plačljivo deloma v gotovini, ostanek z hranilno knjižico. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod št. 270 000. 19130-20

Lepa pritlična hiša
z lepimi trgovskimi lokali, na najbolj prometnem prostoru v Ljutomeru, v kateri se je vodila že nad 40 let manufakturna, špecerijska in galanterijska trgovina, v zadnjem času pa zaradi rodbinskih razmer opuščena, se pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj proda ali da eglnemu trgovcu v najem. V hiši so lepe prostorne kleti in drugi primerni prostori ter bi se razen navedenih trgovin lahko vpeljala še trgovina z deželnimi pridelki in eksport sadja. — Ponudbe pod: »R. T. 150« na oglasni oddelek »Jutra« 19131-20

Dva lepa vinograda
slovitih ljutomerskih goric v najboljših legah, nasajene z najfinejšimi vrstami, pod ugodnimi plačilnimi pogoji takoj prodam. Ponudbe je poslati na oglas. oddelek »Jutra« pod: »M. R. 150«. 19139-20

V Št. Vidu
prodam parcele 3200 in 5000 m² tudi za knjižice Ljudske ali Kmečke hranilnice ljubljanske. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19161-20

Hišo z gostilno
v izletnem kraju prodam ali oddam v najem. Nadaljnje informacije pri Lešnik, Maribor. — Orožnova 4. 19195-20

Hišo z vrtom
vodo in elektriko, eno postajo od Ljubljane, blizu kolodvora, prodam za 70.000 Din. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 19228-20

Novo hišo
z vrtom prodam. Podgora št. 28, St. Vid pri Ljubljani. 19211-20

Parcela
na Brinju v izmeri 700 kv. metrov ugodno naprodaj. Prodam jo tudi na knjižice. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19220-20

Upokojenci!
V najem dam novo hišo, 2 sobi, kuhinja, njiva. Nizka cena. Ernest Sitar, St. Rupert, Dolenjsko. 19172-20

Gostilno in trgovino
oboje vpeljano, na najprometnejši točki pri farni cerkvi, 3 km od Celja, prodam za ceno 195.000 Din. Josip Šalamon, Teharje pri Celju. 19181-20

Posestvo
20 minut od Celja se proda za 18.000 Din. Naslov pove podružnica »Jutra« v Celju. 19184-20

Dijaške sobe

2 nižješolca
državne realne gimnazije sprejmem v vso oskrbo k tretješolcu — odličnjaku. Strogo nadzorstvo. — A.. Stari trg 32/I. 18984-22

Stanovanje odda
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
3 sob, kuhinje, shrambe in pritiklin oddam s 1. avgustom v Rožni dolini, cesta II št. 7. 18602-21

V Mariboru
blizu glavnega kolodvora ugodno oddam za več let kompletno dvosobno stanovanje stranki, ki mi posodi večjo vsoto denarja. Sigurno jamstvo. Obresti za del najemnine. Dopise na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Ugodno«. 18858-21

Enosob. stanovanje
z elektriko, oddam takoj v Vižmarjih 47. 18968-21

Trisob. stanovanje
lepo, parketirano, s pritiklinami, vodovodom in elektriko, z avgustom poceni odda Klemenčič, Glince, cesta II/2. 18940-21

Stanovanje
2 sob, kabineta, kuhinje in pritiklin, oddam s 1. avgustom v Rožni dolini, cesta IX št. 43. 18956-21

Trisob. stanovanje
s kuhinjo, kopalnico, predsobo in teraso, oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19019-21

Stanovanje
novopreurejeno, 1 velike in 2 majhnih sobic, oddam s 1. avgustom v Lepodvorski ulici 3. 18996-21

Dvosob. stanovanje
lepo, s kopalnico in vsemi pritiklinami ter uporabo vrta odda s 1. septembrom Marklej, Bičevje št. 5/I — tik za dr. Kancem pri tržaški mitnici. 19034-21

Dvosob. stanovanje
parketirano, s pritiklinami takoj odda Hrovat, Postojnska ulica štev. 22. 19037-21

Na križišču centra Ljubljane
oddamo za 1. avgust v I. nadstropju komfortno stanovanje, obstoječe iz 5 velikih sob in 2 kabinetov. Primerno tudi za poslovne lokale. Naslov pove oglas. oddelek »Jutra«. 17883

Stanovanje
2 sobic in velike kuhinje, oddam takoj, s 1. ali pozneje, samo odraslim v Podmilščakovi ulici št. 11 (za Bežigradom). 19047-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami oddam takoj za 350 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19050-21

Dvosob. stanovanje
z vsemi pritiklinami, predsobo in balkonom, vse pod enim ključem, oddam mirni stranki v Mostah — Poljska pot 29. 19072-21

Enosob. stanovanje ter prazno ali opremljeno sobo
z uporabo kopalnice oddam s 1. avgustom. — Mihelič, Cestova št. 8. 19062-21

Štirisob. stanovanje
parketirano, s kopalnico in vrtom oddam na Smartinski cesti 15. 19066-21

Trisob. stanovanje
solnčno in snažno, takoj oddam. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod. šifro »Levstikova ul.« 19076-21

Petsob. stanovanje
lepo in solnčno, v strogem centru mesta takoj oddam Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Centrum«. 19075-21

Trisob. stanovanje
komfortno, s kopalnico, v strogem centru mesta oddam s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »November«. 19077-21

Enosob. stanovanje
mansardno, solnčno, takoj oddam na Domobranski c. št. 23. 19074-21

Dvosob. stanovanje
s kuhinjo in pritiklinami
ter prazno sobo
oddam v Zgornji Šiški 199 Informacije daje Verbič, Cankarjevo nabrežje 1/III, med 11. in 12. uro. 19048-21

Enosob. stanovanje
suho in zračno, oddam z avgustom odrasli družini. Starin, Kavškova c. 5/I. 19090-21

Trisob. stanovanje
solnčno, oddam v hiši v Slomškovi ulici 7, desno. Vprašati istotam v pritličju desno. 19078-21

Trisob. stanovanje
s pritiklinami, 2 sobi brez pritiklin za pisarno ali samca oddam za 1. avgust v Slomškovi ulici. Več pri kamnoseški tvrdki Vodnik, Kolodvorska ulica. 19080-21

Več stanovanj
odda Realitetna pisarna Grašek, Gledališka 4. 19096-21

Stanovanje
udobno, svetlo in lepo, 4 sob s plinom, kopalnico in vsemi pritiklinami, na mirnem, najlepšem kraju sredi mesta se odda s 1. avgustom proti zmerni najemnini. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19090-21

Dvosob. stanovanje
poceni za takoj oddam. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19208-21

Stanovanje
2 sob. kuhinje, shrambe in pritiklin oddam s 1. avgustom v Rožni dolini, cesta II št. 7. 18602-21

Štirisob. stanovanje
v sredini mesta, mirno in solnčno, z vsem komfortom se takoj odda. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Strogi centrum«. 19140-21

Trisob. stanovanje
komfortno, v vili, oddam mirni stranki s 1. avgustom ali 1. septembrom. Naslov pove ogl. odd. »Jutra«. 19152-21

Dvosob. stanovanje
s kabinetom in pritiklinami se takoj odda. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19209-21

Stanovanje
3 sob, kopalnice ter vse pritikline oddam za avgust ali pozneje. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19226-21

Dvosob. stanovanje
s pritiklinami, suho, solnčno, išče štiričlanska družina za mesec november. — Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod »Upokojenec«. 19175-21

Enosob. stanovanje
oddam eni ali dvem osebam. Karlovška c. 1. 19218-21

Štirisob. stanovanje
vse pritikline in komfort, v bližini Figovca v I. nadstropju se odda s 1. avgustom ali pozneje. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19222-21

Sobo odda
Beseda 50 para, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din

Solnčno sobo
oddam v Pleteršnikovi ul. št. 24/I. Telefon na razpolago. 18863-23

Opremljeno sobo
z vso oskrbo po 400 Din oddam 2 dijakoma. Naslov v oglasnem oddelku Jutra 18027-22

Sobo
opremljeno ali prazno — event. s kuhinjo takoj oddam. Bežigrad 3, visoko pritličje. 18920-23

Opremljeno sobo
event. tudi z 2 posteljama, veliko, čisto, mirno in solnčno, v I. nadstropju, s posebnim vhodom, elektriko in parketom, v neposredni bližini Zvezde, pri družini brez otrok, oddam takoj ali s 1. avgustom. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18389-23

Prijazno sobico
separirano, pri glavnem kolodvoru oddam. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 18939-23

Opremljeno sobo
s parketom, elektriko in posebnim vhodom, oddam na Friškovcu 6. 18941-23

Lepo sobo
opremljeno, svetlo, za 200 Din oddam gospodu, tik trnovske cerkve — Kolezijska ul. 8. 18947-23

Solnčno sobo
s posebnim vhodom, v centru mesta oddam solidni, stalni osebi. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18946-23

Opremljeno sobo
lepo, solnčno in čisto, po nizki ceni oddam na Resljevi cesti 3/II. 18878-23

2 opremljeni sobi
eno večjo in eno manjšo, s posebnim vhodom, solnčni in zelo zračni, lahko tudi s hrano oddam na Starem trgu št. 28/III levo 19016-23

Kabinet
dobro opremljen, s postrežbo in razsvetljavo takoj oddam za 300 Din mesečno v Knafljevi ulici št. 13/II. 18871-23

Prazno sobo
v centru mesta oddam. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19028-23

Sobo z 2 posteljama
oddam blizu Tabora — Fügnerjeva 13, vrata 16. 19036-23

Sostanovalko
mlajšo, z vso oskrbo, po zmerni ceni sprejmem v centru mesta. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 19041-23

Lepo, prazno sobo
s tekočo vodo in posebnim vhodom, odda Markelj, podaljšek Bičevja št. 5/I. 19033-23

Eno ali dve sobi
moderno opremljeni, vhod iz stopnišča, oddam boljšemu gospodu. Ogledati med 1 in 3 uro. Dvakrat zvoniti. Marmontova ulica št. 18, Mirje. 19063-23

Kot sostanovalca
sprejmem na stanovanje solidnega gospoda. Novi Vodmat, Vodmatska ulica 19. 19120-23

Sobo
novo opremljeno, z vso oskrbo oddam sostanovalcu mesečno za 550 dinarjev. Zaloška cesta št. 3, nasproti bolnice. 19104-23

Prazno sobico
z uporabo kopalnice, kuhinjo in verando oddam za 300 Din v novi stavbi blizu pošte. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 19146-23

Opremljeno sobo
s posebnim vhodom oddam boljšemu gospodu. Igriška 6. 19148-23

Na stanovanje
sprejmem tri gospode. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19216-23

Sostanovalko
z oskrbo ali brez se sprejme takoj Florjanska ul. 29, pritličje. 19215-23

Opremljeno sobo
vsestransko prvovrstno, oddam 1 ali 2 osebama z oskrbo ali brez. Naslov v ogl. odd. »Jutra« 19202-23

Sredi mesta
oddam opremljeno zračno, čisto sobo solidni osebi. Posebni vhod iz hodnika. Elektrika. Cena 280 Din. Prečna ulica 8, telefon 2326 19173-23

Opremljeno sobo
v strogem centru takoj oddam ali s 1. avgustom. Naslov v ogl. odd. »Jutra«. 19150-23

Parzno sobo
oddam s 1. avgustom v Wolfovi ul. št. 4 (dvorišče). 19157-23

Prazno sobo
prostorno z balkonom, prostim vhodom in souporabo kopalnice ugodno oddam. Livarska ulica 5. 19170-23

Sostanovalca
sprejmem na Sv. Jakoba trgu 5. 19212-23

Sobo
oddam solidni gospodični ali gospodu. Cena 200 Din. Naslov v oglasnem oddelku »Jutra«. 19166-23

Sobe išče
Beseda 50 para, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 3 Din. Najmanjši znesek 12 Din

Mlad zakonski par
išče opremljeno sobo z uporabo kopalnice, v centru mesta. Ponudbe pod »Stalni« na oglasni oddelek »Jutra«. 18901-23/a

Prazno sobo
s štedilnikom ali brez — iščem za takoj. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Avgust 100«. 18945-23/a

Državni uradnik
išče opremljeno ali prazno sobo s posebnim vhodom. Ponudbe z navedbo cene na oglas. oddelek »Jutra« pod »Dom«. 19030-23/a

Družina brez otrok
išče solnčno, mirno dvo- ali trisobno stanovanje na Prulah, Mirju ali Spod. Šiški za 1. november. Ponudbe pod »Mesto takoj« na ogl. odd. »Jutra«. 19126-23a

Sobo
dobro opremljeno, zračno, mirno, s souporabo kopalnice, po možnosti z zajtrkom išče za 1. avgust zakonski par. Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod »Stalna stranka«. 19144-23a

Sobico
v bližini Viča iščem. — Ponudbe na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Sola«. 1949-23a

Prazno sobo
samsko stanovanje ali sobo s kabinetom išče uradnik. Ponudbe pod »Kopalnica« na ogl. oddelek »Jutra«. 19164-23a

Stanovanja išče
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Stanovanje
vključno svitle poslovne prostore, 3—4 sob in pritiklin, event. dvosobno stanovanje in pritikline, ter 1 ali 2 lokala, bodisi na dvorišču ali visokem podkletju, v velikosti 40—50 m², na prometni točki v Ljubljani iščem s 16. septembrom ali 1. oktobrom. Ponudbe na naslov: R. & Z. Pajk, konfekcija moškega perila, Celje, Vodnikova ulica 11. 18904-21/a

Dvosob. stanovanje
z vsemi pritiklinami, za november išče tričlanska uradniška družina. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Suho«. 18969-21/a

Dvosob. stanovanje
iščem v šentpeterskem okraju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Točno plačujem«. 19013-21/a

Stanovanje
tri- ali štirisobno, solnčno, suho in snažno, išče mirna stranka za november. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »B. T.« 19014-21/a

Dvosob. stanovanje
po možnosti s kopalnico, v bližini sv. Jožefa, išče maločlanska učiteljska družina odraslih oseb, za september. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Točen plačnik 164«. 19032-21/a

Enosob. stanovanje
s pritiklinami, v mestu išče starejša upokojenka. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Sama 157«. 19035-21/a

Mirna, boljša stranka
dveh oseb, čista, stalna in točna plačnica, išče v mestu stanovanje 2—3 sob za 1. september. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Din 500—800«. 18983-21/a

Štirisob. stanovanje
komfortno, moderno, z vsemi pritiklinami, v centru ali neposredni bližini mesta, v vili išče družina treh odraslih oseb s 1. novembrom 1934. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »November«. 19049-21/a

Tričlanska družina
drž. uradnika, išče čisto eno ali dvosobno stanovanje, vse pod enim ključem za avgust, september ali oktober plačam do 450 Din. Cenj. ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod »Točen plačnik« 19088-21a

Čisto, prazno sobo ali enosob. stanovanje
išče samski gospod. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Takoj 147«. 19025-21/a

Stanovanje
komfortno, 3—4 sobe v mestu, po možnosti z vrtom, iščejo odrasle osebe s 1. novembrom. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Snažna in mirna stranka«. 19099-23a

Miren zakonski par
išče dvo- ali enosobno stanovanje za takoj. Naslov poslati na oglasni oddelek »Jutra« pod »Uradnik-Mesto«. 18902-21a

Trisob. stanovanje
za 1. september, najraje v vili Bežigrad, bližina Tyrševe ceste se išče. — Naslov v ogl. odd. »Jutra« pod »Stanovanje 1893«. 19112-23a

Profesorski par
brez otrok išče solnčno stanovanje 2 sob. kopalnice in pritiklin blizu centra. Ponudbe na: Verbič, Idrijska cesta 15. 19147-21a

Dvosob. stanovanje
zajamčeno čisto, do 500 Din, v mestu ozir. neposredni bližini išče ta dve osebi za september. Ponudbe pod »Točen« na ogl. odd. »Jutra«. 19163-21a

Dvočlan. družina
brez otrok, išče s 1. septembrom dvo- ali trisobno
stanovanje
Ponudbe pod »Točen plačnik 222« na oglasni oddelek »Jutra«. 19015-21/a

Stanovanje
sobe, kuhinje in pritiklin, event. tudi še s kabinetom išče ena oseba v mestu, za takoj ali pozneje. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Skromno in ceno«. 19061-21/a

Dopisi
Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Damo
ki me zaposli, ali za časa brezposelnosti gmotno podpre, v revanš »poročim«! Cenjene ponudbe z naslovom na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Uradnik 30«. 18868-24

Gospod
akademskega poklica, želi znanja z mlado, elegantno, samostojno damo, v svrho avtoizletov. — Neanonimne ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Romantika«. 18969-24

V.
Hvala! V mislih pri Tebi. Kam naj Ti pišem? 18987-24

Katera gospa
želi z gospodom na osemdnevno bivanje k morju. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod »Morje«. 19007-24

Pek
samski, nad 45 let, z večjo vsoto denarja, ki bi se zanimal za dobro pekarno v Sloveniji, naj sporoči svoj naslov na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Nujno«. 18966-24

Ljubljana!
Obžalujem! Navezan sem na Ljubljano! Diskreten 68 19141-24

Pristanem na vse
Zagreb.
Nemogoče, ker sem na Ljubljano navezan. — Diskreten 68. 19142-24

Gospodična
ljubiteljica narave, simpatična, trg. izobražena, dobro situirana, s premoženjem preko 300.000 dinarjev želi znanja z boljšim, značajnim inteligentom, ki poseduje motocikelj v svrho skupnih izletov, starim do 32 let in čvrst. Popise prosim po možnosti s sliko na ogl. odd. »Jutra« pod šifro »Izlet 22« 19154-24

Žal mi je
Vaše bolesti. Da-li je kriva moja nepozornost? V--a 19207-24

Ženitve
Beseda 2 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 20 Din.

Značajnega gospoda
40—50 let starega, v stalni službi, želim spoznati. Dopise prosim na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »22. julij«. 18877-25

Premožna vdova
starejša, želi spoznati le uradnega nameščenca — orožnika ali financerja, v starosti do 49 let. Dopise prosi na oglasni oddelek »Jutra« pod »Vdova 42«. 18913-25

Šivilja
s stanovanjem, želi poročiti drž. uslužbenca, starega do 50 let. Ponudbe na podružnico »Jutra« v Mariboru pod šifro »10«. 18976-25

Izobražena dama
dobra gospodinja, ki ima 1000 Din pokojnine, išče v svrho ženitve znanja z akademikom, starim 40—60 let. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod značko »Dom 176«. 19070-25

Premožen uradnik
želi poznanstva z gospodično, ki ima lastno trgovino, obrt ali kapital. Dopise na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »San«. 19027-25

Gospodična
s 30.000 Din želi poročiti starejšega državnega uslužbenca. Ponudbe na Angela Geršak. Pekre št. 10 pri Mariboru 19194-25

Trgovec
z večjim posestvom, želi do 30 let staro družico, po možnosti trg. naobraženo. Resne ponudbe s sliko na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Sreča v jeseni«. Zaželjeno 100.000 Din dote. 18978-25

Državni uradnik
sodno in cerkveno (pravoslavno) ločen, želi spoznati samostojno, premožno ali obrt vodečo damo — v svrho ženitve. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Nisem še štirideset«. 18986-25

Neodvisen samec
mlad, trg. in kmet. izobražen, približno 60.000 Din gotovine, pozneje več, želi se z do 30 let staro gospodično v trgovino ali na srednjo kmetijo priženiti. Cenj. ponudbe s sliko pod značko »Slov. gorice« na oglasni oddelek »Jutra«. — Tajnost zajamčena. 18769-25

Dobro stoječi gospod
želi poročiti gospodično v starosti 30 do 38 let, po možnosti z nekoliko gotovine. Prednost imajo kuharice. Dopise z navedbo podatkov poslati na ogl. odd. »Jutra« pod značko »Poletje 179« 19102-25

Želim poročiti
simpatično dekle. — Sem obrtnik. — Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Korajžen«. 19125-25

Živali
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jahalna kobila
polkrvna, angleška, stara 8 let, porabna tudi za vožnjo, naprodaj. Naslov pove oglasni oddelek »Jutra«. 18822-27

Pes volčjak
ki ima pasjo znamko s št. 1079, se je izgubil v okolici Tomačevega. Dotičnega, ki ga ujame prosim, da ga pripelje v gostilno pri Nacetu, Ljubljana, Šmartinska 3. 19069-27

Plemenski telici
montafonske pasme, ena 8 mesecev, druga 6 tednov stari ima naprodaj: Pristava hotela Slon, Ljubljana 19100

2 papigi
(Wellensittich), zelena in rumena sta ušle. Oddajo naj se proti nagradi na A. Žibert, Cesta na Rožnik 7. 19137-27

Majhen psiček
(daksel), rjav se je izgubil. Kdor kaj ve, naj prijavi na naslov: J. Mahnič, trgovec, Vodmat. 19168-27

Glasbila
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Nov črn pianino
moderen, svetovne znamke, krasen glas, za polovično nabavno ceno naprodaj. — Dobraje, Maribor, Tattenbachova 21. 18977-26

Vijolino
¾, dobro ohranjeno, kupim. Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Vijolina«. 18981-26

Radi odpotovanja
prodam poceni damski šivalni stroj, čevljarski cilinder, kolo, otročji in ročni voziček s štirimi kolesi. Bolgarska 17, — Rozman. 19040-26

Gramofon
(His Masters), stoječe leseno ogrodje s krasnim zvokom in lesena omarica z nad 100 ploščami ugodno prodam. Pismena vprašanja na ogl. odd. »Jutra« pod »Gramofon«. 19159-26

Piani
v najlepšem stanju, ugodno naprodaj. — Ponudbe na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Mahagoni«. 19230-26

Harmonij
s 4 oktavi, 2 forte registra, prodam za 1500 dinarjev. Celje—Breg 12.

Obrt
Beseda 1 Din, davek 2 Din, za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Damski frizerji
kateri so za trajno kodranje preizkusili preparat »Adonis«, hvalijo izredne uspehe. Navinšek, Ljubljana. 18890-30

Dobre zidarje
sprejme mizarstvo Vidmar v Šiški. Tisti, ki vzamejo pohištvo v protiračun, imajo prednost. 18839-30

Štampiljke
in pečatnike izdeluje za občine, šole, urade, društva, zasebnike po najnovejšem načinu s petletnim jamstvom »Sofra«, Maribor. Pri poskusnem naročilu 20 odst. popust. 19189-30

Informacije
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din

Gospodična
ki je kupila 12. t. m. na dražbi zastavljalnice 14 rjuh, se naproša za naslov, radi enakih blazin — na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Blazine«. 18993-31

Podpisani
Franc Pame obžalujem vse govorice, katere sem napravil gdč. Marici Podrekar. Preklicujem, da mi g. Finster ni nikdar kaval slike, da je to izmišljotina. Prosim, da odstopi od tožbe, ako še ni tožila F. Smolijevo. Franc Pame Tešia. 19143-31

Na Grossglockner
vsak teden vozi avtopodjetje Juvan, Kranjska gora — Cena za osebo 250 Din. Informacije daje M. Juvan v Kranjski gori. 182

Strokovnjaška dresura psov
R. Brezovnik, Ljubljana, Rožni dolina c. III., št. 6. 18604-27

Sokol. vodstvu Ljubljana I.
Zidarji in kamnoseki, zaposleni pri zidanju ograje in glavnega vhoda, se sokolskemu vodstvu prav srčno zahvaljujejo za velikodušno gesto s tem, da je nas obdarilo, za kar izrekamo najsrčnejšo hvalo! — Černigoj, Peršolja Aleksander. 19168-31

Stroji
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Šivalni stroj
»Pfaff«, pogreznjiv, zelo malo rabljen, ugodno proda Marija Sagadin, Stepanja vas št. 101. 19008-29

Entel stroj
za pletenine, v brezhibnem stanju, z aparatom za vezenje prodam. Vprašanje na oglasni oddelek »Jutra« pod šifro »Pletenine 129«. 18896-29

Mlatilnico
z bencin-motorjem 4 HP, dobro ohranjeno ugodno proda Strojna zadruga Beštanj. 18764-29

Pisalni stroj
rabljen, v brezhibnem stanju, kupim. Ponudbe s ceno na ogl. oddelek »Jutra« pod šifro »Pisalni stroj«. 19031-29

Pridelki
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gobe
dobro sušene, kupim večjo količino. Dopise poslati na naslov: Propaganda d. d., preje Jugomosse, Zagreb, Jelačićev trg št. 5 — pod »Gljive«. 18990-33

Jabolčnik
iz Jabluse naredite lahko izboren jabolčnik, ne da rabite naravni jabolčnik. Zelo važno: Zraven Jabluse uporabite tudi lahko sveže jabolčne ali hruškove tropine, kar rabite zato polovico manj sladkorja. — Pišite na naslov: »Jablus«, Franc Renier, Podčetrtek. 19004-33

Vrednote
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Srebrne krone
staro zlato in srebro
kupuje rafinerija dragih kovin v Ljubljani, Reška ulica štev. 36 — vhod iz Vidovdanske ceste (pri gostilni Možina). 70

Vsakovrstno zlato
kupuje po najvišjih cenah
ČERNE — juvelir
Ljubljana, Wolfova ulica 3

Zlato, srebro, platin
kupuje po najvišjih dnevnih cenah Mariborska afinerija zlata — Maribor, Orožnova ulica 8. 230-35

Sadje
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Jabolka namizna
in mošt kupim vagonske količine. Ponudbe pošljite na poštni predal 1, Maribor. 19197-34

Letovišča

Aleksandrovo otok Krk
Restavracija in kavarna M. Orlić. Dobra kuhinja, vrt, terasa in kegljišče. Popolna penzija z zdraviliško takso 50 Din. 18783-38

V zameno
za nekaj časa, za 20letno hčer, prevzamem v oskrbo osebo po dogovoru, iz kraja ob morju, kopališča ali toplic. I. Ješa, Ljubljana 7 — Pod gozdom štev. 8. 19017-38

Razno
Beseda 1 Din, davek 2 Din za šifro ali dajanje naslova 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

VATO
v tablah in za odeje. Preden krijete svojo potrebo, zahtevajte moje vzorce in cenik!
ARBEITER
Maribor 29

ki krepi in zdravi
ŽELODEC
edini proizvajalec
LOVRO SEBENIK
Ljubljana VII

ABC
Ljubljana
Medvedova ul. št. 8
Telefon 2444
poleg gor. kolodvora
Prodamo:
Avtomobile, motorna in navadna kolesa, šivalne stroje, pisalne stroje in mize, Wertheim blagajne, kavarniški inventar, trgovske oprave, pohištvo, žel. zložljive postelje, izložbene omare, sončnik za vrt, plahto za izložbo, dinamo 1 HP, peč za kopalnico, aparate za elektriziranje, daljnogled, gramofone itd.
Sprejemamo
v prodajo vse vrste premičnin pod najugodnejšimi pogoji.

Uspeh
za
uspehom
žanje, kdor se ob vsaki priliki poslužuje
»Jutrovega« malega oglasnika!

RODITELJEM!
Za rodbinske člane, ki so **blede barve obraza, slabih živcev in brez teka,** priporočamo »Energin« za jačenje krvi, živcev in teka. Odraslim 3 likerske čašice na dan. Deci 3 male žličice na dan.
»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v pollitrskih steklenicah. Steklenica Din 35.
Reg. S. br. 4787-32.

VINOTOČ VURBERK otvorjen
Prvovrstna graščinska vina
Lep razgled 6476

Nova domača industrija IŠČE
GENERALNE ZASTOPNIKE
za posamezne banovine zaradi ureditve prodaje na lastni račun brezkonkurenčnega predmeta ogromnega konzuma. Potrebna gotovina za dunavsko banovino najmanj 250.000 Din, za ostale banovine vsaj 50.000 Din. — Posel je izredno donosen, prijeten in brez rizika. Poleg kapitala zahtevamo od zastopnika organizatorično sposobnost in dobre zveze na podeželju. Obširne ponudbe z navedbo razpoložljive gotovine pod »MARS« na Propaganda d. d., prej Jugomosse, Zagreb, Jelačićev trg 5. 4474

Žalostnim srcem sporočamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je gospodična
Ana Miklavčič
kuharica
dne 20. julija ob 8. uri zvečer po dolgem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v 45. letu starosti boguvdano umrla.
Pogreb nepozabne pokojnice bo dne 23. julija 1934 ob 2. uri popoldne iz mrtvašnice splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.
V Ljubljani, dne 21. julija 1934.
Žalujoči bratje in sestre.

ELEKTRIČNO VARJENJE

NI TREBA VEČ DRAGIH STROJEV ZA ELEKTRIČNO VARJENJE!
Hočete li s poceni aparatom zanesljivo in varčno variti? Hočete li uporabiti dobre, sigurne, a vendar poceni šibice za varjenje?
Poslužite se: **AGIL** transformatorja za električno varjenje!
AGIL elektrod!
Kdor hoče **varčevati** v svoji delavnici, ta ne bo prikoval, niti avtogensko varil, temveč bo
ELEKTRIČNO VARIL!
Pobližnje pri: ing. ALEKSANDER NEUMANN, ZAGREB
Radišna 6 Telefon 21-48 6461

L. Wolff: 53

Garragan

Roman

»Nikar, nikar,« je presunjen dejal Garragan. »Zdaj je prebito, zdaj sedim spet na solncu.«

»In mi nič ne zameriš?« je skoraj boječe vprašal kapitan. »Nič nisi v srcu jezen name?«

»Nate? Zakaj pa nate?«

»Človek božji, ko sem pa jaz kriv tvoje nesreče.«

Garragan ga je začudeno pogledal.

»Ti? Kako ti?«

»Ali res še nisi premišljeval o tem?«

»Kako naj bi bil premišljeval?«

»Jaz sem kriv, Garragan, da si moral toliko pretrpeti,« je s trdnim glasom rekel kapitan. »Krivda je moja, in popraviti je ne morem, zakaj kako naj ti vrnem deset izgubljenih let?«

Garragan je postal nervozen. »Niti besedice ne razumem, papa Diedrichsen. O kakšni krivdi govoriš?«

»Kakšna je moja krivda, Garragan? Ta, da sem vzel Encarnaciono Quintavallovo za ženo — to je moja krivda. Preklet bodi dan, ko sem v Portu Allegru prvikrat videl to deklino. Pri njenem očetu, ki je bil velik trgovec, sem sedel v pisarni, ko je, Bog si ga vedi po kakem naključju, stopila v sobo, in tisti mah je bil kapitan Diedrichsen izgubljen. Severnjaki sedemo tej pisani južnjaški sleparij zmerom na limanice.«

Garragan je jel premišljevati. Kako čudno zamotano je bilo življenje, ki je bilo prignalo škotskega barona k Frideriku Velikemu in zvedo hamburškega kapitana v Portu Allegru z Encarnaciono Quintavallovo!

»Quintavallovi, ki so strogi katoličani, so se hudo upirali in bi bili rajši dali dekle Judu kakor protestantu. A nazadnje sem vendarle prodrl. Kar si vtepe Hamburžan v glavo, to mora biti. Nu, prvi tedni na ladnji so bili res prekrasni.«

Zastrmel je v zrak, kakor da bi videl svojo belo ladjo, kako plove po južnih morjih.

»A potlej, dečko moj, potlej ni bilo ničesar več. Encarnacion Diedrichsenova je zdaj že davno mrtva, in Bog mi ne daj, da bi slabo govoril o njej. Bila je lepa žena, vse kar je res, a zame ni bila ustvarjena. Bila je ženska za praznike, življenje je pa delavnik, in praznikov je malo. Za gospodinjstvo se ni menila, vstajala je ob desetih, oblačila in česala se je dve uri; samo lepa je hotela biti, nič drugega ne. In lepa je tudi bila. A lepota, to ti je sitna reč. Kadar solnce štiri tedne vsak dan enako jasno sije z neba, si kar zaželiš poštenega deževja. Takšen je človek. In če si rojen tu na severu, ti konec koncev galeb bolj ugaja kakor najbolj pisana rajčica. Nu, pustiva ubogi Encarnacioni Diedrichsenovi večni mir in pokoj!«

»Vstal je. »Ali zdaj razumeš, zakaj se čutim krivega, Garragan?«

»Ničesar nisi kriv,« je odvrnil Garragan. »Najmanj ti!«

Kapitanu je odleglo.

»Nu,« je dejal z veselim glasom, »tedaj popiva kavo. Pojdiva!«

Šla sta v dnevno sobo, ki je bila podobna pravi bogati kapitanski kajuti, in sedla za lepo pogrnjeno mizo.

Potem sva govorila o tem in onem, samo Glorijinega imena ni izrekel nobeden izmed njiju. Ko se je pa solnce nalik zlati žogi potapljalo v Labo in oblivalo vso pokrajino z rdečimi plameni, ni mogel Garragan več udržati vprašanja, ki ga je težilo. »Kje je Glorija?«

»Ne vem,« je brez obotavljanja odvrnil kapitan Diedrichsen.

»Ali še živi?«

»Ne vem, dečko moj.«

»Ali ne dobiš nikoli glasu o njej?«

»Ne. Se pravi, dvakrat mi je pisala, že pred leti. Obe pismi sem vrgel v ogenj, ne da bi jih bil odprl.«

Čez nekaj časa je dodal: »Ne morem ji odpustiti.«

»S čim se preživlja?« je tiho vprašal Garragan.

Kapitan ga je pogledal.

»Dobro srce imaš, fant. Zaslužil bi bil drugačno ženo, ne take, kakršna je bila Glorija Diedrichsenova. A v skrbeh ti zastran nje ni treba biti. Takrat, po nesreči se je vsa zrušila. Tulila je vse dni in vse noči. Moral sem jo spraviti v Švico, v neki sanatorij. Čez nekaj tednov, ko ji je malce odleglo, sem se poslovil od svoje hčere. Poslovil — za zmerom. Popolnoma mirno in brez glasnih besed. Dediščino, ki ji je šla, sem naložil zanjo pri neki švicarski banki. In kakor se vse hudo na tem svetu obnese in poplača, je napravila tudi Glorija s to naložbo dobro kupčijo. Imela je lepe franke, med tem, ko sem ostal jaz s svojimi papirnatimi markami na cedilu.«

Garragan se je nehote spomnil čudnega obračuna Švicarskega bančnega društva.

»Pri kateri banki si bil naložil denar?«

»Pri Švicarskem kreditnem zavodu. Zakaj vprašaš?«

»Kar tako. Brez posebnega namena.«

»In zdaj sediva spet na verando, dečko, če ti je po godu. Takale blankeneška veranda je spomladi pravi božji dar.«

Lastovke so letale okoli hiše. Angleški premogovni parnik je plul po Labi nizdol. Za njim sta pripluli dve majhni ribiški ladji. Po obrežju so se podili otroci. Nekaj ribičev je krpalo mreže. Na pristajalnem mostu so sedeli molčečni stari možje in zamišljeno pljuvali v reko. Nekje je nekdo vlekel harmoniko.

Brezmejna žalost je padla na Garraganovo srce. Groza pred vožnjo v negotovost ga je prevzela. Blagor temu možu, ki ni imel v Ameriki ničesar več iskati in je smel živeti v svoji skromni hišici ob Labi! Ali: mar ni bilo to hrepenenje po miru in tihoti prvi opomin starosti?

Kakor da bi slutil zetove težke misli, je kapetan Diedrichsen izpregovoril: »Zdaj torej odhajaš v umazano Ameriko. Tega potovanja ti bogme ne zavidam.«

»Zakaj umazano, papa Diedrichsen?«

»Kaj vprašuješ! Kateri nasprotnik nas je najbolj pogubil? Amerika s svojim strelivom, svojimi dobro hranjenimi vojaki in vsem, kar je bilo!«

Kapitan Diedrichsen se je trpko zasmejal.

Rentabilen dobroidoči

avtomatični bufet

je takoj naprodaj.

Ponudbe na oglasni oddelek »Jutra« pod »Avtomatični bufet«. 6472

TRGOVSKI POTNIK

prvovrstna, pri speceristih dobro vpeljana moč, z dobrimi referencami, dobi mesto s fiksno plačo pri tovarni hranil. Ponudbe pod »Vesten« na oglasni oddelek »Jutra«. 6467

Plise za volane v različnih gubah, **specialni entel oblek**, volan, šalov itd., **ažuriranje, entel** vložkov in čipk, **predtiskanje, vezenje** monogramov, zaves, perila hitro, fino in poceni izvrši

Matek & Mikeš, Ljubljana

poleg hotela Štrukelj. 129

Zaustavite

izpadanje las s petrolejem HAHN, najučinkovitejšim higienskim lotionom zoper izpadanje las, zoper prhljaj in srbečico na glavi, ne masti, in ima prijeten vonj. Priporočajo ga mnogi zdravniki. Prodaja se v vseh trgovinah te stroke. Zastopstvo: H. Mayer in drug, Zagreb

Pétrole Hahn

RDEČILO

na obrazu mora biti nežno in sveže, ki spominja na lep cvet ali zrelo sadje. Za svoj obraz uporabljajte samo FARD DE RIVOLI, ker je to najnovejše tudi na pariški razstavi odlikovano parfumirano rdečilo, po katerem zadobi Vaš obraz prekrasno mladostno in zdravo barvo. Dobiva se v barvah: Framboise, Brunette, Rose Corail, Mandarine, Rose pour Blond, Rouge de Soir in Veloute de Peche. Neštevilne fotografije in priznanja so dokaz, da je rdečilo RIVOLI nenadkriljivo. Cena 12.— in 8.— Din. Priporočamo tudi ostale Rivoli specialitete. Puder za polepšavanje v vseh barvah po 5.—, 10.—, 16.—, 20.— in 50.— Din. Rdečilo za ustnice po 10.— in 20.— Din. Specialna pomada zoper pege z jamstvom Din 20.—. Teintur za porast trepalnic 25.— Din. Lotion za polepšanje in obenem podloga za puder 25.— Din. Dobiva se v vseh najboljših trgovinah te stroke, drogerijah in lekarnah, a tja, kjer ni na razpolago, ga razpošilja Francuski Magazin, Osijek.

DOBRO IN PRIJETNO SREDSTVO ZA ZDRAVLJENJE ŽELODCA IN ČREVESJA

za otroke in odrasle je prašek »Magna« purga, ker čisti brez bolečin, je prijetnega okusa, a obenem osvežuje in desinficira želodec in črevesje ter prepreča s tem težka obolenja. Ako zaužijete redno po vsaki jedi na konici noža v pol čašici vode prašek »Magna«, pospešuje to prebavo, odpravi odvišno želodčno kislino, zoprn dih iz ust, draženje k kolcanju, vzpehavanje in zgago. Pomaga tudi pri katarju želodca in črevesja, bolezni jeter, želodčnih krčih, hemoroidih in čirih v želodcu.

»Magna« prašek se dobiva v lekarnah. Zavojček Din 4.— .

Reg. S. br. 1178-32

REVIGAL

proti kožnim boleznim

Registrirano pri ministrstvu za socialno politiko in narodno zdravje v Beogradu. Ime z zakonom zaščiteno pod kontrolno št. 8407-9-10.

Izdelovalec: LEKARNAR BRANISLAV MONDINI

SLOVENSKA BISTRICA (DRAVSKA BANOVINA)
Reg. pod S. br. 6540 od 5. IV. 1934.

GROŽDJA

više vrsta, prvoklasnog, astalskog za jelo, u velikim količinama imaće krajem jula Uprava Dvorskog Poljoprivrednog Dobra u Demir Kapiji, Južna Srbija.

Kupci ovog grožđja imaju se obratiti za uslove i cene Upravi Dvora Nj. Vel. Kralja u Beogradu, Krunska ulica br. 1. 6449

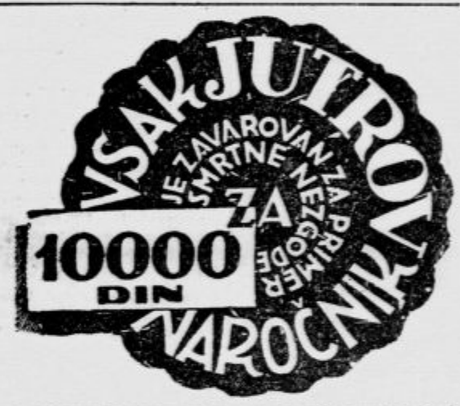

Pred nakupom si oglejte veliko razstavo otroških in igračnih vozičkov, stolic, holenderjev, malih dvokoles, tricikljev, ... strojev, motorjev in dvokoles v prostorih domače tovarne

»TRIBUNA« F. Batjel, Ljubljana, Karlovška cesta 4
Najnižje cene! Ceniki franko.

RAZUMEN TRGOVEC NE UGIBA !

kje bo oglaševal, ker ve, da ima le dnevnik z vedno polnim malim oglasnikom maso kupnomočnih čitateljev.

AKO ŽELITE, DA BO VAŠ OTROK ZDRAV IN VESEL

dajte mu »Energin« za jačenje krvi, živcev in teka. »Energin« krepi kri, jači živce, dela apetit, pospešuje razvoj otroka. Deci 3 krat na dan po malo žličico okusnega »Energina«.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah v pollitrskih steklenicah. 1 steklenica Din 35.—.

(Reg. S. br. 4787-32)

VELIKO ZNIŽANJE CEN

Dajemo na znanje vsem gg. zdravnikom, da smo znatno znižali cene svojim izdelkom, da bi s tem ustregli tukajšnjim odjemalcem. Potemtakem stanejo v lekarnah med ostalim:

1 originalna steklenica Sirolin »Roche« sirup zoper vse vrste obolenj dihalnih organov	Din 36.—
1 originalna steklenica Tonikum »Roche« sodobni roborans	Din 38.—
1 steklenica Digalen »Roche« klasično sredstvo za srce	Din 30.—
1 zavojček Allonal »Roche« sredstvo za pomirjenje in uspavanje	Din 28.—
1 zavojček Isacen »Roche« milo sredstvo za čiščenje z zanesljivim učinkom	Din 22.—
1 zavojček Sedormid »Roche« sredstvo za pomirjenje in uspavanje	Din 32.—
1 zavojček Saridon »Roche« odlično sodobno sredstvo za ublaženje bolečin	Din 20.—

„Slavija“

d. d., drogerija na veliko, Novi Sad.

Zastopstvo tovarne **F. Hoffmann — La Roche & Co. A. G., Basel 2, Švica.**

(Oglas reg. pod S. br. 14036/1934.)

ker so najpopolnejša in najcenejša,
pravijo tisoče in tisoče mojih strank.

Violine od Din 71.- dalje
Gitare „ „148.- „
Mandoline „ „98.- „
Harmonike „ „75.- „

Havajske gitare, klavirske harmonike, saksofoni, trobilje in t. d. po najnižjih cenah.

NAJVEČJA DOMAČA STROKOVNO ODPREMNA TVRDKA GLAZBILA
KRALJEVSKI DVORNI DOBAVITELJ

F. SCHNEIDER

PROIZVOD GLAZBIL IN POTREBŠČINA
ZAGREB, *Nikolićeva ul. 12/c*
ZAHTEVAJTE BREZPLAČNI POUČNI CENIK

Manjše industrijsko podjetje

s številnimi dobrimi odjemalci je zaradi družinskih razmer naprodaj. Potreben kapital za nakup in obratovanje Din 500.000.—. Za agilnega podjetnika lepa bodočnost in dobra naložba kapitala. — Vprašanja samo resnih kupcev na oglasni oddelek »Jutra« pod »Trajna naložba«. 6465

KONJSKA STRUNA (Rosshaar) „ŽIMA“

žimo za žimnice (madrace) najboljše kvalitete, vsake vrste in v vsaki množini dobite vedno pri tvrdki

FRANC JEŠE, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.

Vzorci franko! Ustanovljeno 1768. Cene nizke!

Kupimo žago

6464

ki obsega parni stroj cca 80 Hp za kurjenje z žagovino in drvmi, napravo za parjenje, jarmenik 75 cm širine, cepilni jarmenik od 100 cm širine ter potrebne cirkularke in dinamo za razsvetljavo, transmisije itd. Obširne ponudbe z vsemi podatki na

Crni Vrh d. d.,
Zagreb, Maksimirska cesta št. 101.

PERJE

Kokošje, purje, gosje, račje, navadno, s strojem čiščeno in čohano.

Vzorci se pošiljajo brezplačno in franko.

Dobavlja se v vsaki množini

E. Vajda, Čakovec

Telefon štev. 59, 60, 3, 4.

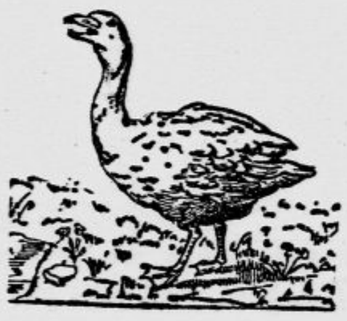

CENE PERJA ZELO ZNIŽANE. ZAHTEVAJTE CENIK IN VZORCE, KI JIH DOBITE BREZPLAČNO!

ZAHVALA

Vsem, ki so ob tragični izgubi našega dragega

Leona

pomagali, da smo ga spremili na zadnji poti v domačem kraju, se najtopleje zahvaljujemo.

Posebno zahvalo smo dolžni vsem društvom, vsem in posameznikom za številne vence in spremstvo, kakor g. M. Rojini, g. M. Bajžlju, ki sta se v imenu društev poslovila z ganljivimi besedami ob odprtem grobu.

Stražišče, dne 20. julija 1934.

6458 **Žalujoča rodbina KOVAČIČ.**

Vi ste svobodni! Vi ste neodvisni!

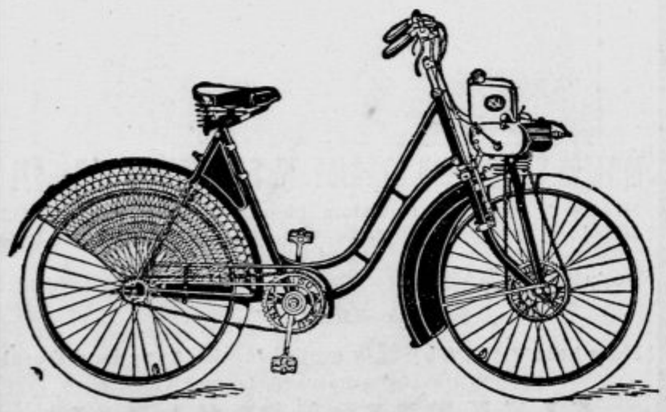

Vi se lahko gibate kjerkoli in kadarkoli hočete, na motornem biciklu N. S. U. in na motociklu N. S. U. Kadar hočete, potujete, kadar hočete, se odpočijete, Vi ste popolnoma neodvisni od raznih voznih redov, a pri tem Vas pot gotovo nič ne stane, ker porabi n. pr. motorni bicikel N. S. U. na 100 km manj ko 2 litra bencina.

V Jugoslaviji imamo zalogo, ki jo prodamo zaradi vpeljave izpod kupne cene.

Pišite nam takoj, pa Vam pošljemo svoje najnižje cene.

NSU-D-Rad Vereinigte Fahrzeugwerke A. G. Neckarsulm (Württemberg) 6454

INSERIRAJTE V „JUTRU“

Javna zahvala.

Vsem onim, ki so nam ob priliki smrti nepozabnega nam očeta, soproga, brata, svaka, gospoda

Elemera Vajde

izrazili svoje sožalje in ga spremljali do hladnega groba, se tem potom najtopleje zahvaljujemo.

Obitelj in tvrdka Vajda.

6448

Narodna tiskarna
LJUBLJANA
KNAFLJEVA
5
IZVRŠUJE VSA TISKARSKA DELA TER SE PRIPOROČA
ZA CENJ. NAROČBE

Urejuje Davorin Ravljen. Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Novak. Vsi v Ljubljani.